

Nadbiskupova poruka u prigodi početka nove školske i vjeronaučne godine

*Draga djeco i mladeži,
poštovani roditelji i odgojitelji,
cijenjeni profesori, učitelji i vjeroučitelji,
braćo i sestre, svećenici, redovnici i redovnice!*

1. Mnogi će od nas reći kako vrijeme jednostavno leti. Je li to dobro ili loše? Ako nam vrijeme leti jer je ispunjeno, jer mi nosimo vrijeme a ne ono nas, onda bih rekao da je dobro što leti. To znači da smo protagonisti na sceni vlastite povijesti, da upravljamo svojim životima i ne nosi nas rijeka koritom nekog možda neželjenog tōka. Dobro je što je još jedna nova školska godina pred nama. Na početku nam se može učiniti da će biti potpuno jednaka onoj prethodnoj, ali ne dajmo se zavarati. Ako se potrudimo biti istinski pro-nositelji svoga života, protagonisti, a ne puki promatrači, onda ova godina nikako neće biti ista. Bit će korak naprijed s mnogim novim spoznajama i iskustvima. Želio bih stoga na početku kazati kako svima od srca želim da uzmu život u svoje ruke, da se uhvate kormila i, smjelo i bez straha, usmjere brod svoga života prema novim izazovima. Oslobodimo se straha jer on koči život i nije dobar učitelj!

2. Da bismo se oslobodili straha moramo steći sigurnost. Prvi korak je vratiti se k sebi. Izloženost suvremenim medijima i užurbanoj stvarnosti koji nam nameću životni ritam vidno otežavaju smirenost i pronalaženje puta do sebe, do vlastitoga srca. Put je ponekad vrlo zamršen, opterećen i težak, tim više ako smo, kako reče pjesnik, davno odbjegli od svoga vlastitog srca. No, povratak k sebi je nužan ukoliko želimo biti slobodni i sretni. Bijeg od sebe najveća je tamnica, a u tami nema istine koja jedina oslobađa od straha. Potreban je povratak vlastitom srcu jer u dubini srca čovjek otkriva zakon koji ga poziva da ljubi i čini dobro, u čemu prepoznaje svoje dostojanstvo i slobodu, a to ga čini sretnim (usp. GS 16). Povratak k sebi i svojoj savjesti otvara nam put prema Bogu koji je sama Ljubav, a ona ima moć odagnati svaki strah. Stoga bih vama, djeco i mladeži, očinski poručio: ne bojte se i ne bježite od sebe! Uzmite svoj život u vlastite ruke, vjerujte u sebe, radite, učite, budite strpljivi i poučljivi. Tako ćete postati sigurne i sretno osobe!

3. Stvoriteljevo pitanje - Adame, gdje si? - u svom snažnom simboličnom značenju danas bismo mogli

uputiti obitelji: Obitelji, gdje si? Gdje si se izgubila i što te zavelo? Sve što se događa i što neki žele da se dogodi prolazi kroz obitelj kao životnu maticu svakog pojedinca. Stoga se sve snage društva bore za prevlast nad obitelji, a "u naše dane mnogi naumi koje podupiru moćne snage smjeraju k razaranju obitelji. Ponekad čak izgleda da se nastoji na svaki način prikazati kao nešto redovito i privlačno, čak očaravajuće, one slučajeve koji su zaista neuredni" (Ivan Pavao II). Nikad zbunjenija, nikad ranjivija, egzistencijalno ugrožena današnja obitelj kao da se umorila izvršavati svoju prevažnu odgojnu zadaću pa je prepušta drugima. Stoga više nego optuživanju za promašaje i nesnalaženja trebali bismo se uteći brizi i pomoći obiteljima koje poput lakmus-papira odražavaju stanje društva. Tko će dati podršku i sigurnost djeci i mladima na putu odrastanja ako ne prije svega njihova obitelj? Suvremeno društvo nema problema s gotovo svakodnevnim izbacivanjem novih, osobito komunikacijskih tehnoloških dostignuća. No, ima problema sa zrelošću svojih članova koji svoju nezrelost pokazuju stalnom potrebom ovisnosti o nekomu ili nečemu. Ako je točno da je nezrelost nemoć da se čovjek služi svojim razumom bez vodstva drugoga i da njen "uzrok ne leži u nedostatku razuma, nego u nedostatku odlučnosti i odvažnosti" (I. Kant), onda je upravo odgoj cjelovitog čovjeka, čovjeka uma i srca koji zna razlučivati, ali i hrabro se opredijeliti za dobro, nasušna odgojna potreba današnjeg vremena. Stoga nam ne treba samo društvo znanja, nego prije svega društvo odgovornih, zrelih, odlučnih i moralnih mladih ljudi. Takav odgoj prvenstveno se ostvaruje unutar obitelji. Drugoga puta nema!

4. Crkva je velika obitelj, a obitelj je Crkva u malom. Stoga "Crkva smatra služenje obitelji jednom od svojih bitnih zadaća. U tom smislu kako čovjek, tako i obitelj postaje Put crkve" (Ivan Pavao II). U vremenima dubokih kriza koje nas prate jedino rješenje je obnovljeno kršćanstvo i povratak kršćana u crkvenu obitelj. Trebaju li se dogoditi strašna progonstva kršćana i razne nevolje da se sjetimo kako pripadamo jedni drugima? Crkva je zajednica osoba koje su svoj život povjerile Kristu i koje povezuje snaga Duha Svetoga. Očinski potičem sve da oživimo svoje zajednice, župna gnijezda vjere, bratskog života i prihvaćanja. Potičem svu braću svećenike, redovnice i vjernike laike da stvaraju "žive vjerničke zajednice", da se međusobno bodre i tješe u danima nevolje, da se raduju u danima slavlja. No, da bi to vraćanje vjerničkim zajednicama značilo produbljenje života u Duhu, potrebna je sustavna i temeljita župna kateheza u skladu s potrebama vremena. Njen smisao nipošto nije očuvanje suhoparne forme već život u Duhu i po Duhu. Ne bojmo se promjena i suradnje, jer Duh puše kako hoće, a na nama je prepoznati kamo i što hoće!

5. Škola ima veliku zadaću: odgaja za kulturu i stvara kulturu. Školu se ni u kojem slučaju ne smije promatrati kao "tvornicu znanja" jer bi to onda značilo da se čovjeka svelo na njegov intelekt i robu koju treba pripremiti za nemilosrdno tržište rada. Kao zajednica osoba koje ujedinjuje viši cilj, škola je također jedna vrsta obitelji. Nije čudno da je mnogim školarcima škola na neki način drugi dom. Uostalom, mnogi u njoj provode puno više vremena nego s članovima vlastite obitelji. Niti jedan odgovoran nastavnik i odgojitelj ne može ignorirati tu činjenicu. Zato će se svim silama truditi učiniti školu takvim mjestom boravka u kojemu će se učenici osjećati "kao doma." To nipošto ne znači umanjiti zahtjevnost njihovih školskih obveza, nego prije svega razmišljati o njima kao osobama koje trebaju cjelovit razvoj, odgoj na područjima uma i srca, znanja i morala. Osobe

sposobne stvarati i preobražavati kulturu. Tu vidim veliku zadaću nastavnika i odgojitelja. Vjeronauk, koji po svojoj naravi daje širinu jer provlači ideju humanizma kroz sva područja, susreće se u korelaciji gotovo sa svim drugim predmetima te na svoj način doprinosi odgoju i obrazovanju učenika. Stoga smatramo da nipošto nema mjesta antagonizmu, već naprotiv, kao što vjeronauk pronalazi dodirne točke s drugim disciplinama, na isti način one mogu pronaći dodirne točke s vjeronaukom. Odgoj za građansku i društvenu odgovornost također je prisutan u nastavi vjeronauka, no moramo biti svjesni da nije dovoljna "građanska zrelost ako sve dublje tonemo u krizu smisla života" (Ivan Pavao II). Poštovani prosvjetni djelatnici, budite pravi misionari optimizma i pozitivnog razmišljanja među djecom i mladima. Od svega srca vam dajem podršku i molim vas: nemojte u tom zakazati!

6. Evo nas, dakle, na još jednom početku. Za nas je početak znak da se trebamo pokrenuti. No, da bismo hodali prema naprijed, a ne tapkali u mjestu, treba nam se ponekad vratiti: samima sebi i Bogu, svojoj obitelji i vjerničkoj zajednici te prepoznati školu kao obiteljsko mjesto učenja i cjelovitog ljudskog dozrijevanja. Isus Krist nam je svojim životom zajamčio da će uvijek biti uz nas. Darovao nam je Duha, ali ne duha ropstva da ponovno živimo u strahu, nego smo sinovi Božji oslobođeni od svakoga straha i beznađa (usp. Rim 8,15). Neka vas u svim vašim odlukama i naporima prati zagovor nebeske Majke Marije, ustrajne, ponizne i neustrašive vjernice. Duh Gospodnji kojega uz obilje Božjeg blagoslova zazivam na sve vas neka odagna iz vaših srca i misli svaku malodušnost i strah!

Mons. Marin Barišić
Splitsko-makarski nadbiskup

U Splitu 5. rujna 2014.

DOKUMENTI

*Poruka pape Franje za Svjetski misijski dan 2014.***Radost vjerovjesništva**

Draga braćo i sestre! Danas postoji veoma veliki broj ljudi koji još uvijek ne poznaju Isusa Krista. Stoga je misija *ad gentes* i dalje urgentna. Svi su članovi Crkve pozvani sudjelovati u toj misiji, jer Crkva je misionarska po svojoj naravi: ona je rođena zato da “izlazi”. Svjetski misijski dan je povlaštenu trenutak u kojem vjernici s različitih kontinenata molitvama i konkretnim gestama solidarnosti pomažu mlade Crkve u misijskim zemljama. To je slavlje milosti i radosti. Slavlje milosti, jer Duh Sveti, poslan od Oca, daje mudrost i snagu onima koji su poučljivi njegovu djelovanju. Slavlje radosti, jer Isus Krist, Sin Očev, poslan zato da svijetu navijesti Radosnu vijest, podupire i prati naš misijski rad. Upravo ta radost Isusa i učenika misionara navela me da vam stavim pred oči biblijsku sliku koju nalazimo u Lukinu Evanđelju (usp. 10, 21-23).

1. Evanđelist izvješćuje kako je Gospodin poslao sedamdeset i dvojicu učenika, dva po dva, u gradove i sele naviještati da je Kraljevstvo Božje blizu i pripravljeni ljudi za susret s Isusom. Nakon što su izvršili tu misiju naviještanja, učenici su se vratili puni radosti: radost je dominantna tema tog prvog i nezaboravnog misionarskog iskustva. Međutim, božanski im Učitelj reče: “Ne radujte se što vam se duhovi pokoravaju, nego radujte se što su vam imena zapisana na nebesima. U taj isti čas uskliknu Isus u Duhu Svetom: ‘Slavim te, Oče. (...) Tada se okrene učenicima pa im nasamo reče: ‘Blago očima koje gledaju što vi gledate!’ (Lk 10, 20-21.23)”. Luka predstavlja tri prizora. Isus najprije govori svojim učenicima, zatim se obraća Ocu, a potom ponovno učenicima. Isus je htio s učenicima podijeliti svoju radost, koja je bila drugačija i veća od one koju su iskusili.

2. Učenici su bili puni radosti, ushićeni što im je dana moć da ljude oslobađaju od zlođuha. No, Isus ih je upozorio da se ne raduju toliko zbog moći koju su dobili, već zbog ljubavi koju su primili, “što su vam imena zapisana na nebesima” (Lk 10, 20). Učenicima je naime darovano iskustvo Božje ljubavi, ali i mogućnost da tu ljubav dijele s drugima. A to je iskustvo učenika razlog za zahvalnost i radost Isusova srca. Luka promatra to veselje kroz prizmu trinitarnog zajedništva: “Uskliknu Isus u Duhu Svetom” obraćajući se Ocu i dajući mu hvalu. Taj trenutak intimne radosti izvire iz Isusove duboke ljubavi kao Sina prema svom Ocu,

Gospodaru neba i zemlje, koji je to sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima (usp. Lk 10, 21). Bog je i sakrio i otkrio, i u toj zahvalnoj molitvi ističe se prije svega otkrivanje. Što je to što je Bog otkrio i sakrio? Odgovor glasi: otajstva svojega Kraljevstva, očitovanje Božjega gospodstva u Isusu i pobjeda nad Sotonom.

Bog je sve to sakrio od onih koji su prepuni sebe i tvrde da već sve znaju. Oni su zaslijepljeni svojom preuzetnošću i ne ostavljaju mjesta Bogu. Tu odmah pomislimo na neke od Isusovih suvremenika koje je više puta opomenuo, no radi se o trajnoj opasnosti koja se i nas tiče. “Maleni” su, naprotiv, ponizni, jednostavni, siromašni, marginalizirani, oni čiji se glas ne čuje, umorni i opterećeni, koje je Isus proglasio “blaženima”. Tu se odmah sjetimo Marije, Josipa, ribara iz Galileje i učenika koje je Isus pozvao na putu, dok je propovijedao.

3. “Da, Oče! Tako se tebi svidjelo” (Lk 10, 21). Te Isusove riječi treba promatrati u povezanosti s njegovim klicanjem u duhu gdje se izraz “svidjelo” odnosi na Očev spasotvorni i blagotvorni naum spasenja za čovječanstvo. Ta je Božja milostivost razlog Isusove radosti, jer je Otac odlučio ljubiti ljude istom onom ljubavlju koju ima prema svom Sinu. Luka, nadalje, podsjeća na slično klicanje kod Marije: “Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju” (Lk 1, 47). To je Radosna vijest koja vodi do spasenja. Marija, noseći u svome krilu Isusa, Blagovjesnika u pravom smislu riječi, susreće Elizabetu i kliče od radosti u Duhu Svetom, pjevajući svoj Veliča. Isus, vidjevši dobar ishod misije svojih učenika i njihovu radost, kliče u Duhu Svetom i obraća se Ocu u molitvi. U oba slučaja, riječ je o radosti zbog spasenja na djelu, jer ljubav kojom Otac ljubi Sina seže sve do nas, i po Duhu Svetom nas ispunja i čini nas dionicima života Presvetog Trojstva.

Otac je izvor radosti. Sin je očituje, a Duh Sveti daje. Neposredno nakon što je izrekao hvalu Ocu, kao što nam govori evanđelist Matej, Isus nas poziva: “Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako” (11, 28-30). “Radost evanđelja ispunja srca i čitav život svakog onog koji susretne Isusa. Oni koji prihva-

te njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i usamljenosti. Sa Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa” (Apost. pobud. Evangelii gaudium, 1).

Djevica Marija je imala jedinstveno iskustvo toga susreta s Isusom i na taj je način postala “causa nostrae laetitiae”. Učenici su, pak, dobili poziv da budu sa Isusom i da ih on šalje da naviještaju evanđelje (usp. Mk 3, 14), i tako su bili ispunjeni radošću. Zašto ne bi i mi ušli u tu rijeku radosti?

4. “Velika opasnost u današnjem svijetu, s pregršt njegovih potrošačkih dobara koje guše čovjeka, je puštoš i tjeskoba koji se rađaju iz samodopadnog i gramzivog srca, grozničavog traženja površnih užitaka i otupjele savjesti” (Apost. pobud. Evangelii gaudium, 2). Zbog toga čovječanstvo ima silnu potrebu prigrлити spasenje koje je donio Krist. Učenici su oni koji dopuštaju da ih Isusova ljubav sve više zahvati i da budu prožeti velikom ljubavlju prema Kraljevstvu Božjem, kako bi bili nositelji radosti evanđelja. Svi su Gospodinovi učenici pozvani njegovati radost evangelizacije. Biskupi, kao oni koji su u prvom redu odgovorni za taj navještaj, imaju zadaću promicati jedinstvo mjesne Crkve u njezinoj predanosti misijskom radu. Pritom moraju biti svjesni da se radost naviještanja Isusa Krista izražava u brizi da ga se naviješta u najudaljenijim mjestima, kao i u stalnom izlaženju prema periferijama svog vlastitog teritorija, gdje veliki broj siromašnih čeka tu poruku.

U mnogim se krajevima osjeća pomanjkanje zvanja za svećeništvo i posvećeni život. Često je tome razlog nepostojanje zaraznog apostolskog žara u zajednicama kojima nedostaje zanosa te ne uspijevaju privući sebi ljude. Radost evanđelja se rađa iz susreta s Kristom i dijeljenja sa siromašnima. Zbog tog potičem župne zajednice, udruge i skupine da žive intenzivnim brat-

skim životom, utemeljenom na ljubavi prema Isusu i pozornom na potrebe onih koji su u najnepovoljnijem položaju. Tamo gdje ima radosti, žara i želje da se donese Krista drugima, rađaju se istinska zvanja. Među tim zvanjima ne smijemo previdjeti laička misijska zvanja. Došlo je naime do porasta svijesti o identitetu i poslanju vjernika laika u Crkvi, kao i svijesti da su oni pozvani preuzimati na sebe sve važniju ulogu u širenju evanđelja. Zbog toga im treba pružiti odgovarajuću izobrazbu u cilju djelotvornog apostolskog djelovanja.

5. “Bog ljubi vesela darivatelja” (2 Kor 9, 7). Svjetski misijski dan je ujedno prilika da se ponovo oživi želju i moralnu obvezu radosnog sudjelovanja u misiji ad gentes. Osobni novčani prilog je znak prinošenja samoga sebe, najprije Gospodinu, a zatim braći; na taj način materijalni prilog pojedinca postaje sredstvo za evangelizaciju čovječanstva koje se izgrađuje na ljubavi.

Draga braćo i sestre, na ovaj Svjetski misijski dan u mislim sam sa svim mjesnim Crkvama. Ne dopustimo da nam se ukrade radost evangelizacije! Pozivam vas da uronite u radost evanđelja i jačate ljubav koja može prosvijetliti vaš poziv i poslanje. Pozivam svakog od vas da se spomenete, kao u nekom duhovnom hodočašću, “prve ljubavi” kojom je Gospodin Isus Krist zagrijavao srce svakog od vas, ne zbog nekog osjećaja nostalgije, već zato da ustrajete u radosti. Gospodinovi učenici ustraju u radosti kad su u njegovoj prisutnosti, kad vrše njegovu volju i kad dijele s drugima svoju vjeru, nadu i evanđeosku ljubav.

Mariji, uzoru ponizne i radosne evangelizacije, upravimo svoju molitvu da Crkva postane gostoljubivi dom, majka za sve narode i izvorište novoga svijeta.

*Iz Vatikana 8. lipnja 2014., svetkovina Duhova
Papa Franjo*

Poruka pape Franje za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2015.

Crkva bez granica, Majka svim ljudima

Draga braćo i sestre, Isus je “blagovjesnik u pravom smislu te riječi i uosobljeno evanđelje” (apost. pobud. Evangelii gaudium, 209). Njegova brižnost, osobito prema najranjivijima i ljudima s ruba društva, poziv je svima da se brinu za najslabije osobe i prepoznaju njegovo napaćeno lice poglavito u žrtvama novih oblika siromaštva i ropstva. Gospodin kaže: “ogladnjeh i dadoste mi jesti; ožednjeh i napojiste me; stranac bijah i primiste me; gol i zaogrnušte me; oboljeh i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni” (Mt 25, 35-36).

Misija Crkve, hodočasnice na zemlji i majke svim ljudima, je stoga ljubiti Isusa Krista, klanjati mu se i ljubiti ga, napose u najsiromašnijima i napuštenima; u ove se potonje zasigurno ubrajaju selioci i izbjeglice, koji pokušavaju ostaviti iza sebe teške životne uvjete i svakovrsne opasnosti. Zato Svjetski dan selilaca i izbjeglica ove godine ima za temu: Crkva bez granica, majka svim ljudima.

Crkva širi svoje ruke da zagrli sve narode, bez razlike i bez granica i da navijesti svima da “Bog je ljubav”

(1 Iv 4, 8.16). Nakon svoje smrti i uskrsnuća, Isus je povjerio učenicima poslanje da budu njegovi svjedoci i naviještaju evanđelje radosti i milosrđa. Na dan Pedesetnice oni su, hrabro i sa zanosom, izašli iz dvorane Posljednje večere; snagom Duha Svetoga pobijeđene su sumnje i nesigurnosti i njihov je navještaj svatko razumio na svom jeziku; tako je od samog početka Crkva majka otvorena srca za čitav svijet, bez granica. To poslanje traje sada već dvije tisuće godina, ali već se od prvih stoljeća u misijskom navještaju govorilo o sveopćem majčinstvu Crkve. To je kasnije produbljivano u spisima otaca a toj se temi vratio i Drugi vatikanski koncil. Koncilski su oci govorili o *Ecclesia mater* da objasne njezinu narav. Ona naime rađa sinove i kćeri i “u ljubavi i skrbi... već [ih] prihvaća kao svoje” (Dogm. konst. o Crkvi *Lumen gentium*, 14).

Crkva bez granica, majka svim ljudima, širi u svijetu kulturu prihvaćanja i solidarnosti, prema kojoj se nikoga ne treba smatrati beskorisnim, nepoželjnim ili odbačenim. Kada doista živi svoje majčinstvo, kršćanska zajednica hrani, usmjerava i pokazuje put, strpljivo prati, postaje bliska u molitvi i djelima milosrđa.

Danas sve to poprima posebno značenje. Naime, u dobu tako velikih migracija, veliki broj ljudi napušta domovinu i kreće na opasni put nade noseći sa sobom želje i strahove, u potrazi za humanijim uvjetima života. Nerijetko, međutim, ta migracijska kretanja pobuđuju nepovjerenje i neprijateljstvo, čak i u samim crkvenim zajednicama, prije nego se uopće ljudi potrudu upoznati prošlost, progon ili bijedu ljudi koji se odlučuju na taj korak. U tome slučaju sumnje i predrasude su u opreci s biblijskom zapovijedi da se stranca u potrebi primi s poštivanjem i solidarnošću.

S jedne strane osjećamo u svetištu savjesti poziv dotaći ljudsku bijedu i provoditi u djelo zapovijed ljubavi koju nam je Isus ostavio kada se poistovjetio sa strancem, s patnikom, sa svim nevinim žrtvama nasilja i izrabljivanja. S druge, međutim, zbog slabosti naše naravi, “u napasti smo da budemo ona vrsta kršćana koja se drži na pristojnoj distanci od Gospodinovih rana” (Apost. pobud. *Evangelii gaudium*, 270).

Hrabrost vjere, nade i ljubavi osposobljava nas smanjiti udaljenosti koje nas dijele od ljudskih bijeda. Isus Krist stalno iščekuje da ga se prepozna u seliocima, izbjeglicama i prognanima, te nas također na taj način poziva dijeliti dobra, ponekad se odreći dijela stečenog blagostanja. Podsjetio je na to papa Pavao VI. rekavši da “oni koji žive u blagostanju moraju se odreći nekih svojih prava da svoja dobra velikodušnije stave u službu drugih” (Apost. pismo *Octogesima adveniens*, 14. svibnja 1971., 23).

Uostalom, multikulturalni karakter suvremenih društava potiče Crkvu da preuzme na sebe nove obveze solidarnosti, zajedništva i evangelizacije. Migracijska kretanja, naime, potiču nas da produbimo i ojačamo vrijednosti koje su nužne da se zajamči skladni suživot između ljudi i kulturâ. Da bi se to postiglo nije dovoljna jednostavna tolerancija, koja otvara put poštivanju različitosti i omogućuje zajedništvo među osobama različita porijekla i kulture. Upravo tu Crkva pridonosi nadilaženju granica i potpomaže “prijeći sa stavova obrane i straha, nezainteresiranosti ili marginalizacije... na stav koji se temelji na ‘kulturi susreta’, koja je jedina kadra izgraditi pravedniji svijet, svijet u kojem će vladati veće bratstvo” (Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2014.).

Migracijska su kretanja međutim poprimila takve razmjere da jedino sustavna i aktivna suradnja između država i međunarodnih organizacija može uspješno regulirati i upravljati tim kretanjima. Naime, migracije pogađaju sve, ne samo zbog opsega te pojave, već također “zbog društvenih, političkih, kulturalnih i religijskih problema koje izaziva, kao i zbog dramatičnih izazova koje postavlja pred narode i međunarodnu zajednicu” (Benedikt XVI., Enc. *Caritas in veritate*, 29. lipnja 2009., 62).

Na međunarodnoj razini često se vode rasprave o oportunisti, metodama i normama za suočavanje s pojavom migracija. Postoje tijela i institucije na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini, koji svoj rad i svoje energije stavljaju u službu onih koji kroz migraciju traže bolji život. Usprkos njihovim velikodušnim i hvalevrijednim naporima, nužno je odlučnije i djelotvornije djelovanje, u kojem će se koristiti univerzalna mreža suradnje, utemeljena na očuvanju dostojanstva i središnjeg mjesta svake osobe. Na taj će način borba protiv sramotne i zločinačke trgovine ljudima, kršenja temeljnih prava, svih oblika nasilja, ugnjetavanja i porobljavanja postati učinkovitija. Zajednički rad, međutim, zahtijeva uzajamnost i sinergiju, raspoloživost i povjerenje, sa sviješću da “nijedna se zemlja ne može sama nositi s teškoćama vezanim uz tu pojavu, koja je danas uzela toliko maha da pogađa sve kontinente u dvostrukom vidiku imigracije i emigracije” (Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2014.).

Na globalizaciju migracije potrebno je odgovoriti globalizacijom ljubavi i suradnje, na način da uvjeti u kojima žive selioci postanu humaniji. Istodobno, potrebno je uložiti veće napore da se uklone razlozi koji tjeraju čitave narode da napuste svoj rodni kraj uslijed ratova i bijeda, koji su često jedno drugom uzrok. Solidarnost sa seliocima i izbjeglicama mora biti praćena

hrabrošću i kreativnošću koji su neophodni da se razvije, na svjetskoj razini, pravičniji i pravedniji financijski i gospodarski poredak te sve predanijim radom na uspostavi mira, što je nužan uvjet svakog istinskog napretka.

Dragi selioci i izbjeglice! Vi zauzimate posebno mjesto u srcu Crkve i vi joj pomažete da proširi svoje srce i da očituje svoje majčinstvo prema čitavoj ljudskoj obitelji. Ne gubite vjeru i nadu! Sjetimo se Svete obitelji koja

je bila prisiljena poći u progonstvo u Egipat: kao što je u majčinskom srcu Blažene Djevice Marije i brižnom srcu svetog Josipa sačuvano povjerenje da ih Bog nikada neće ostaviti, neka tako nikada u vama ne nestane istog pouzdanja u Gospodina. Povjeravam vas njihovoj zaštiti i svima od srca udjeljujem svoj apostolski blagoslov.

Iz Vatikana 3. rujna 2014.

Papa Franjo

Priopćenje Komisije HBK "Iustitia et pax"

O referendumu, Hrvatima Bunjevcima, slobodi medija i obnašanju javnih dužnosti u Republici Hrvatskoj

1. Referendum o preferencijalnom glasovanju

U slučaju referenduma vezanog uz brak i obitelj Crkva ga je podržala, jer je u skladu s njezinim moralnim naukom, a to je da je brak zajednica muškarca i žene, te da je obitelj utemeljena na toj zajednici i nijedna druga zajednica u usporedbi s njome ne može imati iste učinke i prava.

Gledom na referendum o preferencijalnom glasovanju i promjeni izbornog sustava Stalno vijeće HBK je reklo kako "nema ništa protiv ukoliko doprinosi plodonosnijoj i većoj demokratičnosti, te uz to promiče i služi općem dobru društva. Pogotovo ako se njime ne krše pozitivni državni zakoni i propisi RH, te pri tome ne narušavaju kršćanske vrijednosti koje su važna sastavnica hrvatske kulture. U tom vidu data je mogućnost građanskoj inicijativi 'U ime obitelji' skupljati potpise i ispred crkve".

Pozivaju se stoga vjernici i građani neka se dobro informiraju i prouče ponuđena rješenja te prema vlastitoj spoznaji i savjesti odluče hoće li potpisati zahtjev za pokretanje referenduma. Ne ulazeći u sadržaj referendumskih pitanja, niti u zakonodavna rješenja samog provođenja referenduma, odbacujemo mogućnost stavljanja moratorija na referendume u Republici Hrvatskoj. To bi, naime, značilo suspenziju demokratskoga političkog uređenja, a to je protivno Ustavu Republike Hrvatske.

2. Hrvati Bunjevci

Bolna je činjenica da se hrvatska manjina u Vojvodini politički podijelila na Hrvate i Bunjevce. Nedo-

pustivo je, međutim, da predsjednik Srbije proglašava Bunjevce "autohtonim narodom koji nisu ni Hrvati ni Srbi", pa im poklanja udžbenike na ćirilici. To je očito pokušaj asimilacije i odnarođivanja Bunjevaca koju je više desetljeća provodila velikosrpska politika. Zbog toga se očekuje da se hrvatske vlasti zauzmu da Hrvati u Srbiji imaju sva ljudska i manjinska prava kao Srbi u Republici Hrvatskoj. Ljudska su prava, naime, univerzalna pa je dužnost i obveza nositelja vlasti brinuti se za njihovo poštivanje i ostvarenje. Tu obvezu napose imaju hrvatske vlasti gledom na Hrvate izvan domovine.

3. Sloboda medija i čestitost nositelja dužnosti

U posljednje vrijeme primjetni su pritisci i mijenjanje pojedinaca i institucija na slobodu medija. Zabrinjavajuće je kad takvi pritisci dolaze iz ureda visokih dužnosnika Republike Hrvatske. Zbog toga se traži od svih, a osobito od nositelja vlasti da promiču neovisnost, slobodu i odgovornost javnih i privatnih medija.

Očekuje se također da nositelji dužnosti mogu biti samo oni koji su moralni, čestiti koji se brinu za javno – opće dobro, a ne za privatne interese. Svjesni smo da je to ideal koji je ponekad teško u potpunosti zadovoljiti. No, taj ideal treba uvijek imati pred očima i prema njemu težiti. U tom vidu potiče se Zakonodavca neka uredi zakonodavni okvir tako da se ne izgubi iz vida ideal kojeg treba u obnašanju javnih dužnosti ostvarivati.

+ Vlado Košić,

predsjednik komisije HBK Iustitia et pax

U Zagrebu 22. rujna 2014.

(Dokumenti su preuzeti od Informativne katoličke agencije)

PRIGODNE PROPOVIJEDI

Nadbiskup metropolit splitsko-makarski mons. Marin Barišić

Velika Gospa – Sinj, 2014.

1. Sve vas danas okupljene oko Majke Marije u našem svetištu Gospe Sinjske srdačno pozdravljam, draga braćo i sestre! Pozdravljam revne čuvarice Gospina svetišta, braću franjevce, oca provincijala, gvardijana, župnika, ispovjednike, dekana i braću svećenike u konceleciji. Pozdravljam alkare i tebe, vjerni puče Božji grada Sinja, hodočasnike Cetinske krajine i sve vas sa svih strane Hrvatske i Bosne i Hercegovine i šire. Pozdrav svima vama koji nas pratite putem radio-valova. Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije u Nebo dušom i tijelom plod je ostvarenja Kristova otajstva uskrsnuća. Marija je potpuno i sudbinski povezana sa svojim Sinom, pobjednikom grijeha i smrti. Kristovo uskrsnuće i Marijino uznesenje je stvarnost koja zahvaća nas i određuje budućnost života i povijesti.

S ovogodišnjom proslavom Gospe Sinjske ulazimo u jubilarnu godinu, 300-te obljetnice čudesnoga oslobođenja grada Sinja i Cetinske krajine od Turaka. S povjerenjem u Boga svojom vjernošću i junaštvom vjerni puk uz Gospin zagovor uspio se 1715. godine othrvati i obraniti grad i teritorij od turskog zuluma. Istu sigurnost i zaštitu Gospe doživjeli su naši branitelji i 1991. u navali na Hrvatsku i oslobođanju gradova i teritorija od zadnjeg agresora. Pobožnost Gospi, a tako i viteška igra Alka, po-

stadoše znak vjernosti Bogu i ljubavi prema svojoj domovini.

2. Braćo i sestre, jesmo li i koliko smo mi po ljubavi i vjernosti danas prepoznatljivi? Turci i zadnji agresor su se povukli. Ostadosmo mi svoji na svoje. Ali nismo li mi zamijenili neprijatelje, postali sami sebi opasnost, i to veća od one koja je ugrožavala gradove i teritorija, neprijatelji koji ugrožavamo sami život? Odakle i od koga nam toliki porazi i gubitci? Gubitak radnih mjesta i primanja; zatvaranje i gašenje poduzeća; odlazak – gubitak mladih koji u drugim sredinama traže budućnost; podjele i gubitak zajedništva, solidarnosti, osjećaja za potrebne i opće dobro. Plod te ugroženosti je i opća osmrtnica koju čitamo u godišnjoj statistici rođenih i umrlih, vjenčanih i rastavljenih. Sve manje je sklopljenih brakova u poželjnoj dobi, a sve više onih koji to odlažu za vrijeme kada je teško ili više nemoguće imati potomstvo. Djecu zapravo rađaju i odgajaju roditelji koji su bliži dobi djeda i bake jer majke imaju Elizabetine godine u kojima je moguće jedno ili nijedno dijete. A da ne spominjemo samce, svojevrsnu kategoriju mladih umirovljenika. Zar sami sebi postadosmo gori od Turaka i onih agresora iz 1991.?! Oni ugroziše teritorij, a mi – izgleda – život.

3. Sjetimo se samo nedavne poplave koja je pogodila našu domovinu i susjedne zemlje. Moglo se je nekako nositi s podzemnim vodama, ali kad je puklo obrambeni nasip, posljedice su bile razorne i dugo će se osjećati na terenu razrušenih domova i ugroženih polja. Dakako, postoje podzemne vode, pojedinac može pogriješiti. Grješni smo, slabi i ograničeni. Ali kako i zašto nam se događa raskvašenost i rastakanje gospodarskog, socijalnog, a osobito etičkog i zakonodavnog nasipa, koji bi trebali štititi, braniti, promovirati, a ne potapati život, osobito u svome izvoru i temelju: u braku i obitelji. Jasno, zakoni su potrebni, ali nisu dovoljni. Ako nema univerzalnih vrijednota, već od vremena do vremena tko dođe na vlast odlučuje po svom ideološkom opredjeljenju što je dobro, istinito i pravedno, kuda idemo? Gdje ćemo završiti, ako se zakon temelji na moći, a ne na istini?

4. Današnja misna čitanja, na svoj način, spominju i uključuju rađanje i život, brak i obitelj, pohod Marije bračnom paru Elizabeti i Zahariji koji se rađuju dugo očekivanom potomstvu. Knjiga Otkrivenja govori o Zmaju koji ugrožava roditelje i želi uništiti dijete. Zmaj se pojavljuje u raznim oblicima od faraona, Heroda do novijih zagovornika kulture smrti. Sveti Pavao u Poslanici Korinćanima govori nam o novom rađanju u punini života. Poznato vam je da se o braku i obitelji priprema i opća biskupska sinoda Katoličke Crkve. Stoga razmišljajući o braku i obitelji, s osobitom pažnjom želim danas pozdraviti sve vas, poštovani bračni drugovi, saveznici života, svjedoci povjerenja i vjernosti, kao i sve vas, dragi zaručnici, ljubitelji života i proroci nade. Ne znam koliko smo svjesni stanja u društvu, ali poplava koja ugrožava moralne i duhovne vrijednosti trebala bi nas ujediniti, solidarizirati poput nedavne prirodne nepogode. Ne možemo biti i ostati pasivni promatrači porasta vodostaja, rastakanja i probijanja obrambenih nasipa života, braka i obitelji. Ne znam koliko smo svjesni složenosti stanja jer se redovito sve svodi na krizu materijalnih sredstava. Već duže nas prati gospodarska kriza. A kada bi se iz nje i izišlo, opasnost bi bila još uvijek na djelu. Slikovito to opisao jedan filozof (S. Kierkegaard) uspoređujući društvo s brodom na moru: Kormilo broda je u rukama kuhara. S komande broda preko razglasa ne govori se više gdje smo, kuda idemo i kamo plovimo, već se govori samo o jelovniku, što ćemo sutra jesti. Taj mentalitet zahvaća i nas jer svi smo na istom brodu. Vjerujem da ne želimo zaboraviti ljepotu putovanja, prijateljstvo, radost, nadu, smisao i cilj života. Uza

sve različitosti, ono bitno nam je zajedničko. A što je to? Osvijetlimo to slikom jednoga mislioca (Voltaire): Uđite u londonsku burzu, kaže on. Tu se židov, musliman, kršćanin međusobno odnose i tretiraju kao da su iste religije, a nazivaju nevjernicima samo one koji čine bankrot. Doista, kad se radi o životu, zaštiti i dostojanstvu osobe, obrani i promociji temelja života, to jest braka i obitelji, svi bismo bez obzira na vjeru i svjetonazor trebali biti na strani života. Nevjernik bi bio samo onaj koji ugrožava i čini da život bankrotira.

5. Obrana braka i obitelji od opasnih bujica trebala bi nas sve uznemiriti i ujediniti, i vjernike i sve građane. Kao vjernici i građani ne možemo biti pasivni. Vrata Crkve koja vode i dodiruju trg naše stvarnosti ne smiju biti zakrakovana, već otvoren prag – put koji vodi sve do periferije kamo nas učestalo poziva papa Franjo. Crkva ne može govoriti o Bogu, a ignorirati čovjeka, niti govoriti o čovjeku, a zaboraviti Boga. Mudro bi bilo za sve razine društveno-kulturnog života i hrvatskog društva čuti poruku Biblije, glas Crkve koja ima svoje tisućljetno iskustvo života, iskustvo mudrosti i svjedočanstvo humanosti, nadu proroštva, koja je uza sve ljudske ograničenosti i grješnosti uvijek bila uza svoj narod. Pored svih predrasuda i ignoriranja, Crkva ne želi i ne će, ne može i ne smije, tražiti rastavu od Kristova evanđelja niti rastavu od svoga naroda. Crkva želi ostati vjerna Kristu i odgovorna za čovjeka i društvo.

Svjesni smo da stav nas kršćana i određenog mentaliteta u našem društvu ne će uvijek biti svima prihvatljiv, ali razgovarati treba uvijek. Pa i s onima koji misle da istina ugrožava razmišljanje, da je istina teret puta, a ne zvijezda vodilja naše misli i djelovanja. Zato za nas vjernike vrijedi ona Kristova: "Istina će vas osloboditi." Istina ima svoju normativnu i odgojnu dimenziju. S pravom Benedikt XVI. reče: "Etičnost je intimna strukturalna duša znanstvenosti-legalnosti i volja koja je poslušna istini." Bez obzira na sve auktoritete koji se kite znanstvenošću do kulta ličnosti, istina je da muško i žensko rađaju novi život. Da su bila dva Adama i dvije Eve, ne bi nas bilo, bila bi dva groba i kraj života, a zemaljski vrt postao bi šikara i prostor zmija. Jasno, svaki čovjek ima svoje neotuđivo dostojanstvo, vrijedan je poštovanja i pravne zaštite ali ne degradirajmo svetinju prirode i njezina Stvoritelja.

6. Ipak, uza sve poteškoće nekih problematičnih zakona po svom naravnom i narodnom dobru, opravdan je optimizam i nada za naš narod i

društvo. Tako, uz određeni postotak rastavljenih, u Hrvatskoj velika većina ostaje u svom bračnom zajedništvu. Isto tako, najveći postotak djece rađa se u braku. Vrijednost braka i obitelji na prvom je mjestu među našim mladima koji su tjelesno i duhovno još uvijek zdravi. Budućnost hrvatskoga društva, što mnogi predviđaju, jest zdrava, prirodna hrana, a još važnije prirodno zdravi brak i obitelj. Dragi bračni drugovi i zaručnici, vaše dijete je i vama i društvu znak budućnosti i nade. Vi ste branitelji života u našim gradovima i na našem teritoriju. Svetinju svoga braka i obitelji potrebno je zaštititi od nevidljivih podzemnih voda i braniti od izvanjskih poplava. U tome vam i vaša djeca pomažu, ne samo svojim riječima “tata”, “mama”, već vas njihovi osjećaji i pogledi

upućuju na vaše zajedništvo. Djeci ne pomaže provalija rastava, već most i put zajedništva oca i majke. Svaka rastava je svojevrsna raspodjela i rasprodaja najvećeg blaga braka, obitelji, djece. U rastavi djeca postaju izbjeglice-prognanici iz doma zajedništva tate i mame. Živu čovjeku se svašta može dogoditi, i mnogo je problema i izazova, i sami ste, poštovana braćo i sestre, toga svjesni. Nisu problemi nenormalni, već je nenormalno ako se postavimo neodgovorno prema sebi i prema drugome u svojim životnim poteškoćama. I kad pomislite da je sve propalo, da je nemoguće išta učiniti i promijeniti, sjetite se da uvijek postoji ona “nemoguća” Božja mogućnost. Nikada nismo na kraju. Ljubav je ocean, a ne žmul. Svetinju svoga braka potrebno je hraniti pažnjom, uvažavanjem, međusobnim razgovorom, a osobito molitvom, razgovorom s Bogom, izvorom ljubavi. Bez molitve čovjek je osamljen, nemoćan, udaljen. Molitva nas otvara, povezuje, ohrabruje, stvara zajedništvo, blizinu, pripadnost. Reče Marta Isusu: “Gospodine, da si bio ovdje, brat moj ne bi umro.” Da se molilo, osobno, jedno za drugo i zajedno, toliki brakovi ne bi umrli i danas bi bili živi. Suprugo, ne zaboravi svakodnevno moliti za svoga supruga.

Supruže, moliš li za svoju ženu? Poštovani zaručnici i mladenci, ne gradite svoj dom bez molitve. Pomožimo im u tome da ne ostanu sami.

7. Dopustite mi da vam prepričam jedan dijalog. Htio bih da progovore sami bračni drugovi. Pred kratko vrijeme dođe k meni jedan bračni par, obitelj s više djece. Počeli su govoriti jer su pretpostavili da bi ih mogao saslušati. “Naš Sabor je”, počeo suprug, “predstavnik naroda. Trebao bi biti prosjek, ako ne primjer nataliteta-budućnosti Hrvatske. No, stvarnost je posve drukčija. Ispod je prosjeka. Glede nataliteta primjer je nacionalne ugroženosti. Govoreći ekonomskim rječnikom jednog poduzeća, išao bi u stečaj, a oni u mirovinu. K tomu, digli su ruke na brak-obitelj jer je njihovim glasovanjem puklo nasip obrane braka i obitelji.” Malo je podigao glas i nastavio: “A svi oni i njihove stranke obećavali su, a mi se ponadali, da će zaštititi obitelji s više djece jer je to u interesu i društva u cjelini. Ali kako će oni misliti na nas, na brojne obitelji, oni za koje osobno to nije problem? Kako to da u Hrvatskoj resor obitelji ne može biti povjeren ministru ocu ili ministrici majci s više djece?” Slušao sam ga i potvrđivao kimajući glavom, a ovo što slijedi slušao bez riječi. S jedne strane bilo mi je neugodno, a s druge strane drago da je i to dotaknuo. Govorio je mirnim glasom, a sada ga je povisio. I supruzi je to bilo neugodno, pa ga je preduhitрила osjetivši da nije dobro da suprug tako dalje nastavi. Kritički je dotaknuo i svoju Crkvu. Nije to bio napad, već iskren prigovor meni nadbiskupu, svećenicima, redovnicima, redovnicama. “Kao što nas ovi u Sabora ne razumiju, bojim se”, reče, “da nas ni naša Crkva, ljudi u Crkvi, ne razumiju i ne prihvaćaju u našim potrebama.” Njegova supruga je nastavila ali s mirnijem tonom. “Ne želimo mi”, reče, “vidjeti svoju Crkvu svedenu samo na socijalnu dimenziju jer je to prije svega uloga društva. Ne živi čovjek samo o kruhu. Od svoje Crkve očekujemo veće bogatstvo: navještaj i svjedočenje Radosne vijesti, duhovne i moralne poticaje, razloge nade, razgovor i savjete, duhovno vodstvo i pomoć u odgoju. Jasno, Crkva sve to čini, ali moglo bi se više i bolje.” Htjedoh im reći: Baš vam hvala, za ovakvo razmišljanje, ali nisam znao koliko ću im biti uvjerljiv, pa sam ih samo u šutnji gledao. A suprug nastavi: “Oprostite na ovoj našoj slobodi i ljutnji. Znae, sami smo i svugdje nas gledaju čudno: u društvu, medijima, na radnom mjestu kojega bih mogao uskoro izgubiti. Supruga i ja promatramo našu djecu i primjećujemo da i oni trpe određeni prezir, sažaljenje, i to od kulture i društva koje izumire. Ponekada se i sami

pitamo jesmo li barem u svojoj župnoj zajednici, u svojoj crkvi doma." Ipak, na kraju smo se razumjeli da uza sve poteškoće, krize, izazove, ne bismo smjeli dopustiti da nam pokradu ili da izgubimo nadu. Samo zajedno je moguće ići danas naprijed.

8. Draga braćo i sestre, kao što rekoh, ohrabruje nas činjenica da naši mladi na prvo mjesto stavljaju vrjednotu braka i obitelji. Iako je manje rođenih, sve više raste broj bračnih drugova s više djece. Uspoređujući naše društvo s drugim sredinama, u Hrvatskoj je vrlo visok postotak onih koji se ipak ne rastavljaju, kao i nizak broj djece koja se rađaju izvan braka. Razboritost nam govori da Hrvatska ima mogućnost zdrave ekološke hrane i budućnost braka i životvorne obitelji. Samo naša nerazboritost može to ugroziti. Kako reče mudri Salamon: "Pomolih se i razbor dobih." (Mudr 7,7) A narod koji se Bogu moli i Gospu časti živi u uskrsoj nadi jer iz svih poteškoća i kriza izlazi jači, mudriji i otvoren budućnosti.

Stoga i početak ove jubilarne godine ne želimo vidjeti samo kao spomen na slavnu prošlost, već prije svega želimo vidjeti kao vrijeme usmjerenja i puta budućnosti. Htjeli bismo prepoznati sebe i druge u identitetu prijatelja, promicatelja i ljubitelja života u duhu današnjega slavlja Velike Gospe.

9. Poštovana braćo i sestre, svi bračni drugovi i budući mladenci! Neka vaša svadba bračnog i obiteljskog zajedništva bude sakrament, put, istina i život one konačne gozbe na kraju našeg zemaljskog hodočašća: svadbene gozbe Zaručnika, Jaganjca Božjega i Crkve, Njegove zaručnice.

U naše molitve uključimo i sve obitelji nemirnih područja i ratnih stanja, osobito u Siriji i sjevernom Iraku, Ukrajini i nekim afričkim zemljama. Najčešće se radi o braći i sestrama istoga tijela i duše, članovima Crkve Božje. Ne smijemo ih zaboraviti jer oni proživljavaju još gore strahote od onih koje smo mi nedavno doživjeli. Moleći za svoju obitelj, ne zaboravimo ovu braću i sestre, njihove obitelji.

Majko Marijo, dušom i tijelom na nebo uznesena, svojom prisutnošću na svadbi u Kani Galilejskoj blagoslovila si zajedništvo duše i tijela onih mladenaca i pratila njihove materijalne i duhovne potrebe. Majko naša, blagoslovi sve bračne drugove, sve mladence i njihovo bračno zajedništvo. Neka ustraju u dobru i u zlu, u zdravlju i u bolesti. Daj da budu izvor života. Učini ih znakom nade i ohrabrenja na putu života hrvatskog naroda i naše Crkve da svi mi u Uznesenju tvome, Gospe Sinjska, prepoznamo i svoje uznesenje. Po istom Kristu, Gospodinu našem.

Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski

Velika Gospa – Split, 2014.

1. Slavlje Velike Gospe ima duboke korijene u našem narodu, a osobito u vjerničkoj i građanskoj, duhovnoj i kulturnoj baštini grada Splita. Na stoljetnom tragu vjere pobožnog splitskog puka, težaka, ribara, mornara, ova tradicija s nama postaje još duža sa sve brojnijim sudionicima slavlja, kako Splitčana tako i hodočasnika gostiju koji se među nama zateknu na svom ljetnom odmoru.

Draga braćo i sestre, sve vas srdačno pozdravljam. Duga je tradicija slavlja Gospe od Pojišana ali još je bogatija nada i poruka svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije dušom i tijelom u Nebo. Svetkovina Velike Gospe u svjetlu uskrse nade želi usmjeriti pažnju prema našem svakodnevnom životu u tijelu i duši. Osobito prema zajedništvu života za koje se kaže da su "jedno tijelo i jedna duša", prema nositeljima budućnosti i nade, braku i obitelji.

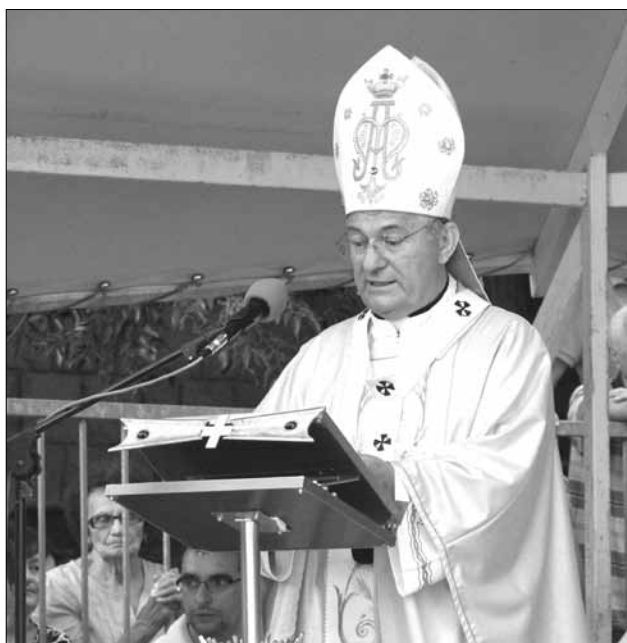
2. Na brak i obitelj danas nas podsjećaju i misna čitanja. Knjiga Otkrivenja govori o progonu Majke-Žene koja sklanja, štiti dijete, a Zmaj ga želi ukloniti,

ubiti. Zmaj, ovisno o vremenu, poprima razne oblike, od faraona, Heroda, privatnih ordinacija koje tajno vrše pobačaj kršeći zakone božanske i ljudske, pa sve do vlastitih roditelja koji čak plaćaju smrt svoga djeteta. Ubijajući tijelo svoga djeteta, ubijaju ne samo svoju dušu, nego i svoje tijelo. Smije li se reći: Da Bog da se obratili i postali gorljivi branitelji života, svoga i tuđega?!

I Evanđelje govori o braku. Marija posjećuje bračni par Elizabetu i Zahariju koji, izgubivši svaku nadu pred kraj biološkog sata, ipak se raduju svojem potomstvu. A sveti Pavao u Poslanici Korinćanima naviješta novo rađanje po uskrsnom Kristu u proslavljenosti na život u duši i tijelu.

3. O braku i obitelji, kako vam je poznato, priprema se opća biskupska sinoda Katoličke Crkve. Na zabrinjavajuće stanje braka i obitelji u hrvatskom društvu podsjeća nas godišnja statistika koja je na svoj način naša društvena osmrtnica. Daleko je manje rođenih nego umrlih. Manje je sklopljenih

brakova, a raste broj samaca, svojevrtnih mladih umirovljenika. Sve kasnije se ženi i udaje u dobi kada nije moguće imati djece ili najviše jedno dijete. Djeca se rađaju i odgajaju uz oca i majku koji bi im zapravo mogli biti djed i baka. Nažalost, u porastu je i broj rastavljenih brakova. Ovakvom mentalitetu i stanju ne doprinosi samo gospodarska kriza, ali i ona itekako utječe na brak i obitelj. Tu je nezaposlenost, gubitak radnog mjesta, zatvaranje poduzeća, gubitak mladih koji odlaze vani i drugdje vide svoju budućnost. Jasno, braku i obitelji, otvorenosti životu, ne pomaže gospodarsko stanje, a još manje neki obiteljski zakoni koji ne promiču ni naravno ni narodno dobro.

4. Mudro bi bilo za sve razine društveno-kulturnog života i hrvatskog društva čuti poruku Biblije, glas Crkve koja ima svoje tisućljetno iskustvo života, iskustvo mudrosti i svjedočanstvo humanosti, nadu proroštva, koja je uza sve ljudske ograničenosti i grješnost uvijek bila uza svoj narod. Unatoč svim predrasudama i ignoriranjima, Crkva ne želi i ne će, ne može i ne smije, tražiti rastavu od Kristova evanđelja niti rastavu od svoga naroda. Crkva želi ostati vjerna Kristu, živjeti i svjedočiti svoju odgovornost za čovjeka i društvo. Vjerujem da nam je svima stalo do zdrava i uspješna braka, jer je to ne samo osobno dobro, već i društveno dobro. Uza sve različitosti u našem društvu ovo nam je doista zajedničko. Tako svjedoči jedan mislilac (Voltaire): Uđite u london-sku burzu. Tu se židov, musliman, kršćanin međusobno odnose i tretiraju kao da su iste religije, a nazivaju nevjernicima samo one koji čine bankrot. Doista, kad se radi o životu, zaštiti i dostojanstvu

osobe, obrane i promocije temelja života, braka i obitelji, svi bismo bez obzira na vjeru i svjetonazor trebali biti na strani života. Nevjernik, štoviše bezbožnik, bi bio samo onaj koji ugrožava i čini da život bankrotira. Zato brak i obitelj treba i mora imati svoj prioritet u svim rokovnicima, gospodarskim, političkim, zakonodavnim, pastoralnim, planova i programa svih vijeća i komisija, osobito Hrvatskog sabora, koji bi trebao biti zaštita i obrambeni nasip braka i obitelji.

5. Dragi braćni parovi, obitelji i proroci nade budućih mladenici! S pravom očekujete veće razumijevanje i potporu ne samo od našega društva, nego i od same Crkve. Sigurno kao vjernici ne želite vidjeti svoju Crkvu svedenu samo na socijalnu dimenziju jer je to prije svega uloga društva. Ali budućim da ne živi čovjek samo o kruhu, od svoje Crkve s pravom očekujete veće bogatstvo: navještaj i svjedočenje Radosne vijesti, duhovne i moralne poticaje, razloge nade, razgovor i savjete, duhovno vodstvo i pomoć u odgoju. Dakako, Crkva sve to čini, ali trebala bi i više i bolje. No, i sami ste svjesni da je potrebno oduprijeti se nevidljivim podzemnim vodama i opasnim bujicama koje mogu ugroziti bračno zajedništvo. Prije svega, potrebno je više razgovarati međusobno i s djecom. Nažalost, danas smo zašutjeli i udaljili se jedni od drugih.

6. Ruski pisac Anton Čehov donosi zgodu o životu jednoga kočijaša koji je izgubio sina i ne nalazi nikoga tko bi saslušao njegovu bol. Htio bi ispričati kako se sin razbolio, patio, koje su mu zadnje riječi na smrti i kako je umirao. Želio bi govoriti o sprovodu, pa kako je išao u bolnicu donijeti njegove stvari, a kod kuće je ostala samo kći. I o njoj je želio govoriti. Međutim, nitko za njegovu bol nema vremena, ni uha, ni srca. Kočijaš Jona na kraju se obraća svome konju. Dajući mu zob, u jednom monologu iznosi mu svoju tugu i bol duše. Dok je konj preživljavao, činilo mu se da je načulio uši. Kako je, uzimajući zob iz njegove ruke, i nozdrvama frćao, a njemu se činilo da suosjeća, uzdiše zbog njegove patnje, Jona mu otvori svoju dušu i počeo mu pričati sve od početka.

7. A mi, imamo li s kime razgovarati? Ima li nas tko saslušati? Ne postajemo li sve osamljeniji, zatvoreniji, indiferentniji? Ne čujemo li često: "Štoš ti meni govoriti? Znam ja tebe! Baš me briga! To je tvoj problem!" Doista, ne živi čovjek samo o kruhu. Nismo samo biologija. Možemo imati svega u izobilju, biti materijalno osigurani, ali ako je duša gladna, umire se. Ne živi čovjek samo o kruhu, već i od riječi: razgovora, poštovanja, pažnje, pohvale, praštanja,

pomirenja, zajedništva, ljubavi u dobru i u zlu. Gdje se razgovora, i šutnja govori. Dapače, postaje dublji govor, jači od riječi. Dobro to znate vi, poštovani zaručnici i bračni drugovi. Kruh riječi, povjerenja, ljubavi potrebniji nam je od pšeničnog kruha.

Brak i obitelj su ne samo temelj i izvor života, već najbolja škola osposobljavanja za društvenost, poštivanje različitosti, škola zajedništva koja unosi u društvo odnose povjerenja, odgovornosti i zajedništva. Povjerenje je temelj braka, a bez povjerenja ni društvo ne bi moglo preživjeti. Kako bismo mogli živjeti bez povjerenja u liječnika, ljekarnika, pekara, bankara, vozača, pilota? Život je nemoguć bez povjerenja. Ako ga u braku nestane, nigdje ga više ne ćemo naći.

8. Dragi očevi i majke, vaše bračno i obiteljsko zajedništvo, razgovor i pažnja, utječu i odgajaju vašu djecu. Samo tko je uvjeren da je voljen, ljubljen može voljeti, ljubiti, može se darivati i primati drugog na dar. Samo tko je doživio zajedništvo ljubavi svoga oca i majke, svjestan da je sin/kći, a ne samodostatan, može biti zaručnik/zaručnica, otac/majka. Biologija i pravo u bračnom zajedništvu nisu dovoljni. Traži se i duhovna zrelost koja svoju hranu nalazi u molitvi. Osim međusobnog razgovora, bračno i obiteljsko zajedništvo, zajedništvo duše i tijela, hrani se molitvom-razgovorom s Gospodinom. Molitva nas oslobađa od samoće, samodostatnosti, upućuje nas na druge i na Drugoga. Povezuje nas s onima koji

se brinu za nas, koji nas vole, koje nosimo u svome srcu. Molitva nas otvara, povezuje, ohrabruje, pročišćava namjere, zbližava i budi svijest identiteta i pripadnosti. S pravom se kaže: Moliti znači disati. Čudno bi bilo tražiti razlog zašto dišemo. Jer inače umiremo. Tako i s molitvom. Stvarnost je ono što Marta, Lazarova sestra, reče Isusu: "Gospodine, da si bio ovdje, brat moj ne bi umro" (Iv 11, 21). Doista, da se molilo u braku-obitelji osobno, jedno za drugo i zajedno, za svoju djecu i sa svojom djecom, toliki brakovi rodbine, prijatelja, poznanika ne bi umrli. I danas bi bili živi. Suprugo, ne zaboravi svakodnevno moliti za svoga supruga. Supruže, moliš li za svoju ženu? Poštovani zaručnici i mladenci! Neka u vašemu zajedništvu i u domu uvijek bude vremena i prostora za riječ i molitvu, za kruh svagdanji, i za tijelo i za dušu. Kruh je simbol i humanosti. Kaže se "Dobar kao kruh." Kruh nije samo brašno, kvasac, voda i sol, nego mnogo više od svega toga. Kruh je sve ono što nam je potrebno za život, osobni i zajednički, materijalni i duhovni. Kruh razgovora i pažnje danas je daleko potrebniji, čak i svima nama socijalno ugroženima. Kruh i bračni drugovi najuže su povezani. Upravo riječ bračni drug, bračna družica, compagno dolazi od cum panis, što znači "s kruhom". Compagni su oni koji jedno s drugim lome, dijele, daruju, blaguju isti zajednički kruh.

9. Želio bih završiti s jednim nezaboravnim događajem hodočašća tri autobusa bračnih drugova

naše Nadbiskupije u Rim. Jedan od momenata bio je i obnova bračnih zavjeta u Bazilici Sv. Pavla. Svaki par je dolazio pred oltar. Najprije je suprug izrekao svoju zahvalnu i blagoslovnu molitvu, zatim supruge svoju, a potom oboje zajedničku molitvu. Bili su to dirljivi i potresni trenuci za sve. Rekoše da im je to bilo snažnije, osobnije, jače nego ono na sami dan vjenčanja. Bilo je i suza radosnica i podrhtavanja glasa, iskrenosti, zahvale, kajanja, obećanja,... U jednom trenu, kao u filmu odvrtilo se pet, deset, dvadeset godina uspona i padova na zajedničkom putu. Vjerujem da je svatko na svoj način između redaka čitao svoju osobnu povijest i imao što reći: Hvala ti, Bože, za dar moje supruge/moga supruga. – Hvala ti, draga supruge. Hvala ti, dragi supruge. – Samo po tebi znam što je ljubav. – S tobom sam ostvario/la svoju muževnost/ženstvenost, ljudsku i duhovnu zrelost. – Što bih ja bez tebe! Ni života ni budućnosti, ni Hrvatske ni Crkve nema bez ovog svetog zajedništva duše i tijela.

10. Dragi braćo i sestre, i svi braćni drugovi, poštovani mladenci! Neka među vama nikada ne umre riječ jer tada je šutnja grob. Neka svako jutro počne

s molitvom, razgovorom s Gospodinom: Kruh naš svagdanji daj nam danas. Kruh za dušu i tijelo. Molimo danas za sve braćne drugove i za sve obitelji u našem narodu. U svoju molitvu uključujemo i sve obitelji nemirnih područja i ratnih stanja, osobito u Siriji i sjevernom Iraku, Ukrajini i nekim afričkim zemljama. Najčešće se radi o braći i sestrama istoga tijela i duše, članovima Crkve Božje. Ne smijemo ih zaboraviti jer oni proživljavaju još gore strahote od onih koje smo mi nedavno doživjeli. Moleći za svoju obitelj, ne zaboravimo ovu braću i sestre i njihove obitelji.

Majko Marijo, prati nas, svoje sinove i kćeri, a osobito sve one koji su u sakramentu braka postali jedna duša i jedno tijelo. Blagoslovi sve braćne drugove da budu izvor života i budućnosti hrvatskog naroda i društva. Neka se s tog čistog izvora rađaju i grade odnosi povjerenja, odgovornosti i solidarnosti među nama. Gospe od Pojšana, daj da svi mi hodočasnici zemaljskog puta doživimo ostvarenje života u slavlju tvoga uznesenja dušom i tijelom u Nebo. Amen.

Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski

Mala Gospa – Vepric 2014.

1. Okupljeni u našem lurdskom svetištu Vepric sa svih strana, mora, kopna i otokā, radosno slavimo rođenje Blažene Djevice Marije. Slavimo događaj koji zahvaća naš život, obitelj i našu povijest. Hodočasteći s različitih strana k Majci Mariji u ozračju zajedništva, sve vas srdačno pozdravljam, draga braćo i sestre. Pozdravljam sve hodočasnike župa naše Splitsko-makarske nadbiskupije, otoka Braća, Hvara, Hercegovine, i šire. Isto tako, pozdravljam braću svećenike i redovnike sa svojim vjernicima, ispovjednike, časne sestre i sve nazočne. Na osobit način pozdravljam novoga upravitelja svetišta don Miju Šurlina, a njegovu suradniku, dosadašnjem upravitelju don Alojziju Bavčeviću zahvaljujem na dugogodišnjoj pažnji i zauzetosti za duhovni rast i napredak hrvatskog Lurda – Vepric.

2. Došli smo morem, kopnom i s otoka. Često se danas govori o otocima, pa i u simboličnom značenju, da nitko nije otok. No, zatvarajući se u svoj egoizam, samodostatnost, osamljenost, u prenesenom smislu mogli bismo reći da se otoci u našem životu i društvu svakodnevno umnažaju. I našu planetu Ze-

mlju uspoređuju s jednim ograničenim, omeđenim, izoliranim otokom na prostranstvima oceana. Ali, ako je zbog Adamove samodostatnosti bijega, zatvaranja i skrivanja od drugoga zapala u takvo stanje, nije više otok. Kao što otok dodiruje val koji susreće, šapće, šumi, koji dolazi iz prostranstva oceana, tako je našu Zemlju dodirnuo iz dubina oceana s obale vječnosti blagi val milosrdne ljubavi Božje. S te strane, dolazi i radosni val pozdrava: Zdravo Mari-

jo, milosti puna, Gospodin s tobom. Snagom Duha Svetoga, Sin Božji, po Majci Mariji, uđe u našu povijest, stupi na naše kopno, čovjekom posta.

3. Rođenje Sina Božjega od Djevice Marije, najradosnija je vijest za sve generacije i rodoslovlja, od početka do posljednjeg Adama. Naš život i povijest nisu više zatvoreni. Nismo sami – Emanuel je s nama. Sam Bog, u svome Sinu, Isusu Kristu, koji je po svojoj naravi božanskog, vječnog rodoslovlja, po Majci Mariji uđe u naše ljudsko rodoslovlje. Zato se danas radujemo rođenju Blažene Djevice Marije, majke Isusove i naše duhovne majke. Ona nas vodi svome Sinu, hrabreći nas: Što god vam rekne, učinite (Iv 2,5). Ovo što god vam rekne uključuje sigurnost i apsolutno povjerenje jer val Kristove riječi nas dodiruje, šapće, otvara i život daje. On sam svjedoči: Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju (Iv 10,10).

4. Ali braćo i sestre, tražeći život često pod svaku cijenu, i u strahu da ga ne izgubimo, u opasnosti smo da nas naša grešnost, sebičnost, zatvorenost udalji od Boga i od čovjeka, pa i od svojih najbližih. Dok se mnogi turisti dive tolikim lijepim otocima Lijepe naše, ovi egoizmom umnažajući otoci, ne samo u društvu već i u braku i obitelji, zabrinjava nas. Kamo idemo i kako idemo? Ne bježimo li, i ne zatvaramo li se u svoj svijet – egoizma i samodostatnosti?

Taj put nas izolira koliko god mi kupovali i pratili novu komunikacijsku tehniku. Ni svjesni nismo koliko mentalitet individualizma, sebičnosti, samodostatnosti stvara strah i nesigurnost uza sve pojačane i duže kulise decibela.

5. Radosni val oceana vječnosti koji je dospio do našega kopna pozdravom Mariji i svojim utjelovljenjem, nije bučan, ni silan potres, ni oganj, ni vihor, ni grmljavina, kako je u svoje vrijeme očekivao prorok Ilija, već tihi, blagi lahor. Nije osvetnički, već spasenjski događaj. Poput tihog morskog vala tiho šumeći prijateljski dolazi, šapćući poruku ljubavi. Čeka našu otvorenost, pažnju, razgovor, odgovor. Stvara bonacu da nas čuje. I kad ga odbijemo, ne napušta nas, strpljiv je, ne povlači se, ustrajan je, opet dolazi. Braćo i sestre, val riječi Božje, koja dolazi iz oceana božanske ljubavi, traži nas i našu sabranost jer želi progovoriti dubinama našega srca. No, bježeći ne samo od Boga i bližnjega, već i od svog vlastitog srca, nismo li u opasnosti da u svome strahu i nesigurnosti, budemo otok? Nismo li možda na stranputici da to postanemo?

6. Često nam se događa da ne čujemo niti druge oko sebe, niti glas svoga srca. Živimo u žurbi, stra-

hu, nesigurnosti. Izloženost suvremenim medijima i užurbanoj stvarnosti koji nam nameću životni ritam, vidno otežavaju smirenost i pronalaženje puta do sebe, do vlastitoga srca. Put je ponekad vrlo zamršen, opterećen i težak, tim više ako smo, kako reče pjesnik, davno odbjegli od svoga vlastitog srca.

Bijeg od sebe najveća je tamnica, a u tami nema istine koja jedina oslobađa od zarobljenosti i straha. Potreban nam je povratak vlastitom srcu jer u dubini duše čovjek otkriva glas savjesti koji ga otvara i povezuje s valom Božje ljubavi, temeljem naše slobode i dostojanstva djece Božje. A na svoj način svi smo u opasnosti postati otok, bježati od svoga vlastitog srca što nas udaljava od blagog šapata milosrdne ljubavi Božje. Potrebno je stati, otvoriti se i osluškivati novost i svježinu božanskog vala, koji po majci Mariji k nama dođe. Riječ je tijelom postala i prebivala među nama.

7. Poštovana braćo i sestre, boraveći nakratko ovih dana u Vepricu, vidio sam tolike vjernike koji su se svakodnevno zaustavljali i željeli povratili svom odbjeglom srcu. Željeli su u tišini svoga srca otvoriti se dubinama božanskog oceana milosrdne ljubavi. Na tom putu zaustavljanja i povratka, vidio sam mladiće, djevojke, zaručnike, bračne drugove i čitave obitelji hrvatskog rodoslovlja i braću i sestre drugih jezika. Majka Marija nam je zajednička majka. Redovito je prvi susret u tišini i sabranosti s Majkom Marijom pred špiljom. Ona koja je prva otvorila srce milosnom valu riječi Božje i u svome srcu pohranjivala riječ Božju i o njoj razmišljala, majčinskim srcem slušajući potrebe i molitve svoje djece, ohrabrene, upućivala ih je prema Sinu svome riječima: Sve što vam rekne, učinite. Gotovo svi su nastavljali put gore prema njenom Sinu - kipu Srca Isusova. Djevojke i mladići i bračni drugovi stojeći ispred kipa, učinili bi znak križa, pozdravili ga kratkim pogledom, te pognute glave dugo bi ostajali u tišini i sabranosti. Na koncu pogled bi im se susreo s Njegovim, duže se gledajući. Moglo se primijetiti da je val božanskog Srca povratio i osvježio njihova srca.

8. Ali ovaj prizor mi je bio najjači i najdraži. Nisam ostao otok jer me poput vala dodirnuo njihov susret s Njime. I oni su vjerojatno rekli Njemu: Gospodine, tražimo se, odbjegli smo od svoga vlastitog srca, bili smo s tvojom Majkom, ona nas je uputila i preporučila tvom božanskom Srcu. Bila je to majka sa sinom i kćeri studentske dobi. Sin, vjerojatno umoran, nije mario za molitvu, niti je pokazivao neke geste poštovanja. Jednostavno je sjeo na kamen

ispod kipa, okrenuvši mu leđa. No gospođa majka i sestra okrenute licem Isusu znakom križa, otvoriše svoje srce. Duže od svih ostadoše u šutnji, slušanja i razgovora s božanskim Srcem. Hrapav je teren na kome su stajale, kao što su često i naše životne situacije. Za vrijeme sabranosti, majka je kleknula i kćerka nakon nekog vremena učini to isto. A sin, i dalje sjedi na kamenu do nogu okrenut leđima, ne obraćajući pažnju na molitvu svoje majke i na sestre. Dugo su klečale. Kako su mogle toliko izdržati na koljenima, na hrapavom tlu? Što su Ti sve rekly, Bože moj? Vjerojatno su se sjetile majčinih riječi: Sve što vam rekne, učinite. I pitale su ga, ova žena i djevojka: Gospodine, reci, što bih trebala učiniti? Bilo je tu razgovora i pitanja o čekanju i gubitku posla, malim primanjima, kreditima, nevoljama, poteškoćama, krizama, o otoku u braku i obitelji, odnosima, odgoju, zdravlju duše i tijela, udaljenosti od sebe i njega. Doista, život zna biti hrapaviji od onoga što je probadalo gola koljena. Samo sam vidio kad su ustale, najprije majka, a potom i djevojka, da su blistale mirom i zadovoljstvom. Podigle su svoja zahvalna lica prema Njemu i pošle naprijed, a sin ostao i dalje onako sam. Odjednom se usta, okrene se licem prema Srcu Isusovu, pade mu do nogu, zagrli ih, osloni lice na Njegove noge, a repić se razveza i duga kosa prekri Isusove noge. Ne znam je li bilo suza. Rekoh u sebi: O Bože, je li ti ovo prvi slučaj? Sjetih se Magdalene. Što se ovom mladiću dogodilo? Što je Isus njemu rekao, na koji je način val ljubavi Srca Isusovo zahvatio njegovo srce i što će ovo iskustvo za njega sutra značiti i što mu danas znači, možemo samo pretpostaviti. U međuvremenu su se povratile i majka i sestra, ne znajući za ovu njegovu gestu, samo su se na kraju svi željeli slikati uz ovaj izvor milosrdne Božje ljubavi. U tom trenutku sam spontano rekao:

Isuse blaga i ponizna srca, učini srca naša po Srcu svome.

9. Braćo i sestre, Kristovi vjernici, u njihovim potrebama, traženjima, povratku, molitvi zapravo prepoznajemo sebe i svoja iskustva. Neki predlažu da bilo dobro napraviti jednu monografiju o prirodnim ljepotama i povijesti našega marijanskog svetišta - Vepric. Ovi skriveni detalji, nadnaravne ljepote i životnih povijesti, koji nama izmiču, ali ne Majci Mariji i ljubavi Srca Isusova, zapravo su najljepši i najvažniji sadržaj monografije ovoga Gospina svetišta, koje nikakva naša monografija ne može obuhvatiti, već samo ona nebeska.

Svi koji posjete Vepric, susretnu se s Majkom Marijom i njezinim Sinom, nošeni valom milosti na silasku niz stepenice primijete na trgu jedan krug – kompas, koji označava strane svijeta, i smjer prema značajnijim gradovima Lijepe naše i svijeta. Doista, Marija i Isus daju nam ne samo usmjerenje na našem životnom putu, nego i svjetlo i ohrabrenje.

Majko Marijo, majko Riječi Božje, i naša majko uz tvoj rođendan, upućujemo ti svoje riječi i molitve. Snagom Duha Svetoga, po tebi je Riječ tijelom postala, i prebivala među nama. Pomozi nam, Majko, da otvorimo naše srce i domove milosrdnom valu ljubavi Božje; da Riječ Božja dođe do riječi u našem životu; da susretnemo naše odbjeglo srce u braku i obitelji, životu i povijesti. Zvijezdo mora, daj da naša domovina i hrvatsko društvo ne bude zatvoreni otok, već blagoslovljeno rodoslovlje otvoreno budućnosti života.

Mala Gospe, tvoja djeca, izriču ti svoju rođendansku čestitku: uza sve poteškoće i nevolje, mi i naše obitelji ostajemo vjerni tebi, Majko, i tvome sinu Isusu Kristu, Spasitelju i Gospodinu našem. Amen.

Mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski

Mala Gospa – Solin 2014.

1. Svetkovinu rođenja Blažene Djevice Marije, Malu Gospu, od koje je rođen Isus Krist, prati biblijsko, narodno i obiteljsko rodoslovlje. Rodoslovlje uključuje zahvalnost prošlosti, poticaj sadašnjosti i otvorenost budućnosti. Obiteljsko stablo izvor je života, znak identiteta, snaga memorije, temelj i nada budućnosti. Na svetom smo tlu Gospe od Otoka, hrvatskom pravedištu, mjestu prve crkve koju su generacije hrvatskog rodoslovlja posvetile Blaženoj Djevici Mariji.

2. Draga braćo i sestre, sve vas srdačno pozdravljam: sve hodočasnike i građane, gradonačelnika i predstavnike gradske vlasti Solina. Čestitam vam svetkovinu Male Gospe i dan grada. Isto tako pozdravljam predstavnike drugih gradova, predstavnike županije, državnih vlasti i sve goste. Pozdravljam braću svećenike, osobito novoga župnika don Ranka, i župnog pomoćnika don Franka, časne sestre i bogoslove. Pozdrav svima, na Gospinom otoku i svima vama do kojih dopire glas naše molitve i pjesme.

3. Biblijsko rodoslovlje po vjeri i krštenju naših pradjedova nastavlja se, na svoj način, u životu našega naroda. Po Isusu Kristu, rođenom od Djevice Marije, ucijepljeni smo u povijest spasenja naroda Božjega. Spomen-mjesto na događaj koji je odredio našu svijest i povijest, nosi simbolično ime "Gospa od Otoka". Da, nekad smo bili otok, ali smo po krštenju prestali biti izolirani otok, zatvoren u tami. Svetim krštenjem, po vjeri, nadi i ljubavi, ušli smo u zajedništvo Crkve Božje. Naša planeta Zemlja koja izgleda poput ograničena, definirana, izolirana otoka na oceanskim prostranstvima, nije više takva. Milosrdna ljubav Božja poput morskog vala dodiruje,

susreće, šumi, šapće nam iz dubina oceana ljubavi s obale vječnosti radosnu vijest života. Od tamo nam dolazi radosni val pozdrava: Zdravo Marijo, milosti puna, i radosni događaj utjelovljenja Riječi Božje, koja je stupila na naše kopno - čovjekom posta. Rođenje Sina Božjega od Djevice Marije po Duhu Svetom najradosnija je vijest našega Otoka - planete Zemlje, svih njezinih generacija i rodoslovlja od početka do posljednjeg Adama. Zemlja nije više izoliran otok, već smo Božja svojina upisana u katastar ljubavi srca Božjega. Bog Otac u svojoj ljubavi, po Majci Mariji darovao nam je svoga Sina.

4. Zato se danas radujemo rođenju Blažene Djevice Marije, majke Isusove i naše duhovne majke. Ona nas vodi k svome sinu govoreći: "Što god vam rekne, učinite" (Iv 2,5). Ovo "Što god vam rekne", uključuje dobronamjernost i apsolutno povjerenje u našega Spasitelja. Kristova riječ poput vala nas dodiruje, susreće, šapće, otvara, život daje. On sam reče: "Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju" (Iv 10,10). Po rođenju od Djevice Marije ušao je i postao član naše ljudske obitelji, ali on je najpovezaniji s Gospodarom života i povijesti, Bogom Ocem. Iz te božanske povezanosti, On progovara: "Nitko ne pozna Sina doli Otac, niti tko pozna Oca doli Sin i onaj kome Sin hoće objaviti" (Mt 11,27).

5. Toliko nas je ljubio da ga ni žrtva križa ni smrt nisu mogle rastaviti od nas. Iz ljubavi prema nama dođe, jer smo zapali u tamu izolacije i dužničko ropstvo iz kojega se nismo mogli sami osloboditi. U Izraelu čovjek koji je dospio u dužničko ropstvo i ako sam sebe nije mogao otkupiti, najbliži po rodu, iz obiteljskog stabla, brat ili rođak trebao ga je otkupiti i osloboditi, tj. biti mu goel - spasitelj, osloboditelj. Ali takvoga brata ni rođaka na otoku više nije bilo. Svi smo po grijehu pali u bezizlazno ropstvo. Stoga s obale vječnosti sam Bog u svome sinu Isusu Kristu, koji je po svojoj naravi božanskog, vječnog rodoslovlja, po majci Mariji uđe u naše ljudsko rodoslovlje. Josip je pozvan nadjenuti mu ime Isus, što znači Bog spašava jer On će spasiti narod svoj od grijeha njegovih. On je Emanuel, s nama Bog. Sam Bog postade naš rođak, štoviše naš brat, spasitelj i otkupitelj.

6. Isus Krist je otkupitelj i spasitelj i učitelj našeg života i povijesti. U svjetlu Krista raskopava i uskrsloga osvjetljavamo i čitamo našu povijest oko

koje se toliko sporimo i dijelimo. Svakako uspjeh je i poštenje ako istinoljubivo i objektivno pristupimo našoj povijesti. Ali kad bismo doznali sve činjenice: tko, što, koliko, kada, gdje i znali sve pojedinosti o događajima, osobama i dalje ostaje pitanje: što je s našom poviješću? Je li ona doista samo prošlost – grob i smrt? Je li, na kraju krajeva, sve isto, dobro i zlo? Bez Krista sve naše istine i spoznaje povijesti ne bi bile oslobođene i otkupljene. Jedino s Kristom i u Kristu koji je put, istina i život, naša povijest ima budućnost i smisao jer ima svoga spasitelja.

7. Slavimo Malu Gospu, našu sestru i majku. Slavimo škrinju zavjetnu naše povijesti koja je trajno povezana s hrvatskim narodom, ključ čitanja povijesti i razumijevanja našega života. Majka Marija budući je rasla uz svoga Sina, od navještenja do križa, najbolja je učiteljica povijesti i odgojiteljica života. Uz Majku učiteljicu je rastao njezin Sin u dobi, mudrosti i milosti. Zato je dobro da upravo danas, na Malu Gospu, započinje i naša nova školska i vjeronaučna godina.

8. Odgojna i obrazovna godina, nova je stranica naše povijesti, koja se ne piše samo: uređenjem školske zgrade, bojanjem fasade, hodnika, razreda, boljom tehničkom opremljenosti, većim primanjem prosvjetnih djelatnika, disciplinom učenika, boljim ocjenama... Sve je to potrebno, ali nije dovoljno. Život je škola – i to najvažnija... Davno je već mudro rečeno: učimo ne za školu, već za život. Život

uključuje, ali i nadilazi razinu znanja i tehničko-znanstvene spoznaje. Same informacije bez duhovno-moralnih vrijednosti, osobito to vrijedi i za tzv. zdravstveni i građanski odgoj, bile bi poput stabla s velikim lišćem na kojemu nema ploda. Takvo stablo je mladica onoga stabla spoznaje iz zemaljskoga vrta od čijih posljedica nas je trebao osloboditi spasitelj – Krist Gospodin.

9. Dakako, znanje je potrebno, danas više nego ikada prije. Potrebna je stručnost, izvrsnost, ali uza sve to bez solidarnosti, ljudskosti, ljubavi, bez duhovnih i moralnih vrijednosti opasnost je da se otuđimo, udaljimo, da svojim egoizmom i konzumizmom još više ugrozimo jedni druge. Mentalitet hedonizma, mentalitet nalijepljenih cijena, a zastavljenih vrijednosti, ne odgaja, urušava slobodu, a mladež raznim manipulacijama pretvara u ovisnike i umirovljenike.

10. U društvu smo svi odgojitelji zajedno s roditeljima i prosvjetnim djelatnicima. Nitko od nas ne bi smio prati ruke i svoju odgovornost prebacivati na druge. Po svojim manama i vrlinama nitko nije otok. Zato se s pravom postavlja pitanje: kakvi smo učitelji našim mladima? Zgražamo se kada se dva učenika potuku ili dvije učenice počupaju. Ali gdje oni žive, u kakvom svijetu i mentalitetu? Što im nudimo i što im predajemo? Kakve im filmove dajemo i u kakve ih igrice već od malih nogu uvlačimo? Koliko u našim medijskim ponudama njima, ima na-

silja, razbojstva, krvi, ubijanja... Mladi, svaka vam čast! Ne samo da ste dobri, nego ste izvrsni jer uza sve razorne ponude odraslih uspijevate plivati protiv struja profita, egoizma i konzumizma. Stoga, i u vaše ime i u ime vaših roditelja, učitelja, odgojitelja, ravnatelja na početku nove školske i vjeronaučne godine, molim sve odgovorne u medijima da vaše male pojedinačne ekscese skinu s prvih stranica. Neka se slučajevi nasilja u školi rješavaju među vama, u vašem razredu, školi i obitelji, a svima nama budu upozorenje kakav to svijet gradimo. Vi ste još uvijek poštteni i spremni pomiriti se i oprostiti. Za vas je solidarnost i prijateljstvo nešto sveto. Isto tako, u ime svih vas, želio bih zamoliti medijske djelatnike da provjere svoje programe i ponude, a kriterij neka im bude dobro njihove vlastite djece.

11. Dragi roditelji, vjerujem da na početku svake školske i vjeronaučne godine postavljamo sebi pitanje: Kakvi smo odgojitelji? Doista nije lako biti priseban, uza sve poteškoće, nevolje, stres zbog malih primanja, nezaposlenosti, opterećenja dugovima i kreditima. Ali uza sve to, svojom zrelošću, mudrošću i milošću, odgovorno se trudite s pažnjom i ljubavlju pratiti svoju djecu u njihovom odrastanju i izazovima, prije svega, dosljednošću svoga života i blagom roditeljskom riječju. Poštovani učitelji, vjeroučitelji, nastavnici, katehete i svi vi koji radite u školi, sigurno osjećate da bi škola trebala imati nešto roditeljsko, majčinsko i očinsko, osobno i obiteljsko ozračje. Samo u zajedništvu roditelja i škole naši mladi naraštaji mogu rasti cjelovito i skladno u dobi, mudrosti i milosti pred Bogom i ljudima.

12. Isto tako, iskreno se zapitajmo: Ja i moja obitelj, jesmo li vjernici, kakvi smo Kristovi učenici? Zar se smije reći: Ja sam vjernik/vjernica, ali ne prakticiram/ne živim svoju vjeru? Bilo bi to slično postupku kad bi vaš sin/kći rekli: "Ja jesam učenik, ali ne želim prakticirati – ići u školu." Tu nešto nije na svom mjestu. Doista, svima nama potrebna je obnova krsnog saveza vjernosti Bogu. Obnovimo danas osobno i zajedno svoj krsni savez vjernosti Bogu u svojoj Katoličkoj Crkvi. Na to nas poziva majka Marija i podsjeća ovo sveto tlo, temelj i izvor našega kršćanskog identiteta. Poput Izraela koji je nakon izlaska iz egipatskog ropstva, ispod brda Horeba na Sinaju, sklopio savez vjernosti s Gospodinom, i naši su preci, ovdje ispod Klisa, u solinskoj prodolini izlaskom iz tame poganstva i susreta s valom Božje ljubavi sklopili svoj krsni savez vjernosti Bogu.

Ovaj sveti savez predali su nam kao svoje najveće bogatstvo u naslijeđe i baštinu. Uz materijalna do-

bra, obogatili su nas i pogledom na život, smislom života, braka, obitelji, škole, odgoja i obrazovanja; predali pismenost, kulturu, iskustvo kršćanske mudrosti života. U ovom naslijeđu i baštini prepoznajemo sebe u kršćanskom ozračju, u kulturi života koju želimo zajedno, kao roditelji i učitelji svjedočiti i predati budućim naraštajima. Ta, ne želimo im ostaviti samo dugove i kredite. Time bismo svom naraštaju zacrnili prošlost, a ukrali budućnost. Bože sačuvaj da im ostavimo moralni relativizam i duhovni indiferentizam.

Kad bi se to dogodilo bili bismo neprijatelji svojoj djeci, pogani a ne kršćani; bili bismo otok egoizma, a ne s drugima i za druge. Dakako, postali bismo neopogani ako ne bismo ugradili u naše odnose najradosniju vijest susreta vala ljubavi Božje i života na ovom zemaljskom otoku. Osiromašili bismo sebe i buduća pokoljenja ako ne bismo osvijetlili i obogatili svoj život s najvažnijim događajem – a to je utjelovljenje Sina Božjega koji dođe k nama na kopno, radi nas i radi našega spasenja.

Obnova krsnog saveza otvorenosti i vjernosti valu Božje ljubavi koji nas snagom Duha Svetoga preporodi i opra u krsnoj vodi, živi se u svakodnevnoj molitvi, osobnoj i obiteljskoj; u sudjelovanju na nedjeljnom euharistijskom slavlju; u društvenoj zauzetosti za opće dobro, mir i praštanje, svjedočeći kulturu dijaloga i života.

13. Poštovana braćo i sestre, po Majci Mariji Riječ je tijelom postala i prebivala među nama. Neka u obnovi našeg krsnog saveza ova Riječ nađe svoje prebivalište u nama i među nama. Dopustimo joj da dođe do riječi u našem životu.

Majko Marijo, majko Božje Riječi, čuj riječi naših molitava. Učenice Gospodinova i naša učiteljice, blagoslovi početak nove školske i vjeronaučne godine, sve učenike, sve roditelje - prve učitelje i odgojitelje svoje djece, sve naše obitelji, te male razrede naših većih škola, sve nastavnike, vjeroučitelje, ravnatelje. Neka naše učionice budu odgojne i obrazovne škole života, znanja i mudrosti.

Gospe od Otoka, daj da i naša nova škola – crkva koju gradimo na ovom svetom tlu, ne bude samo spomen svete baštine, niti samo novi potrebiti prostor za život ove župe, već prije svega, neka bude znak naše zahvalnosti Božjem valu ljubavi što zagrli naš otok; neka bude budućim naraštajima hrvatskog naroda svjetionik na moru života, na čast i na slavu naše slobode i spasenja po Kristu Isusu, Gospodinu našem. Amen.

DOPISI IZ ORDINARIJATA

Poziv mladim svećenicima na permanentno obrazovanje

Br. 489/14

10. srpnja 2014.

MLADIM SVEĆENICIMA DO 10 GODINA MISNIŠTVA

Draga braćo svećenici!

Splitsko-makarska nadbiskupija zajedno s Franjevačkom provincijom Presvetog Otkupitelja i u suradnji s drugim biskupijama Splitske metropolije i ove godine organizira Stručni skup permanentnog obrazovanja mladih svećenika o temi "Obiteljski pastoral u novoj evangelizaciji". Susret će se održati u Duhovno-obrazovnom centru Emaus u Potocima kod Mostara od 25. do 28. kolovoza 2014.

• PROGRAM

Ponedjeljak, 25. kolovoza: dolazak u Duhovno-obrazovni centar i smještaj oko 18,00 sati zatim večera (19,00 sati) i uvodni susret

Utorak, 26. kolovoza

- 9,00 – Prof. dr. Zlatko Miliša, Između autoritarnog i popustljivog pristupa odgoju u obitelji
- 15,30 – Prof. dr. Alojzije Čondić, Dokumenti i poticaji Crkve u zaštiti i očuvanju bračnog i obiteljskog zajedništva

Srijeda, 27. kolovoza

- 9,00 – Mr. Zrinka Gregov, Mudro upravljanje dobrima – Što vjernik očekuje od svećenika?
- 14,00 – Izlet u samostan i župu Široki Brijeg. Euharistijsko slavlje u obljetnici FRAMA-e.

Četvrtak, 28. kolovoza

- 9,00 – Mr. fra Petar Klapež, Važnost priprema za brak: Naša uloga i odgovornost
- 13,00 – Završetak skupa zajedničkim objedom

Nakon svakog predavanja slijedi rasprava te rad u skupinama na izloženu temu.

Radosno očekujem sve pozvane svećenike na ovom važnom i potrebnom susretu cjeloživotnog učenja. Stručno usavršavanje je naša kanonska obveza (usp. kan. 279). Stoga Vas molim da svoje druge dužnosti tako planirate kako biste mogli u bratskom zajedništvu ostati sve dane, od početka do kraja skupa. Ako bi netko tih dana slučajno imao neodgodivu obvezu, dužan je pronaći zamjenu za župu ili svoj izostanak opravdati.

Polovicu uplate tj. 100 kn po danu snosi svaki sudionik osobno, a ostatak za svoje svećenike podmiruje Ordinarij. Sa sobom ponesite albu, pojas i štolu bijele boje te Časoslov.

Radujem se našem susretu i danima zajedničkog rada, molitve i druženja. Do tada svima Vama želim ugodne dane odmora i okrepe za dušu i tijelo.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Čuvanje i davanje na uvid arhivskoga gradiva

Br. 568/14

9. rujna 2014.

SVIM ŽUPNIM UREDIMA I USTANOVAMA SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

Poštovana braćo župnici!

U nemalom broju župa i crkvenih ustanova nema odgovarajućih uvjeta za sigurno čuvanje i davanje na uvid istraživačima starijeg gradiva župnih i drugih crkvenih arhiva pod odgovarajućim i propisanim nadzorom. Stoga je Nadbiskupski ordinarijat Splitsko-makarske nadbiskupije ovlastio upravu Nadbiskupskog arhiva u Splitu da taj dio gradiva u dogovoru s pojedinim župnicima preuzme uz izdavanje reversa, te ga pohrani u spremište spomenutoga našeg središnjeg arhiva. Tu će biti sigurnije čuvano, stručno arhivistički obrađeno te davano na uvid istraživačima u skladu s crkvenim i državnim propisima.

To osobito vrijedi za župne matične knjige i stanja duša starija od 1915. godine, ukoliko ih župni uredi posjeduju, jer su te crkvene knjige u novije vrijeme tražene od sve većeg broja zainteresiranih za genealoška istraživanja, a župnici zbog drugih pastoralnih obveza često nisu u mogućnosti odgovoriti tim njihovim zahtjevima u potpunom skladu s arhivističkim propisima crkvenoga i državnoga zakonodavstva, posebno u svezi s adekvatnim nadzorom. To će se preuzimanje ostvarivati postupno dogovorom između župnika i spomenute uprave Arhiva.

Ujedno upozoravamo sve koji su odgovorni za crkvene arhive bilo koje vrste na strogi propis prema kojemu ni u kojem slučaju nije dopušteno bilo koju uredsku knjigu ili vrstu crkvenih spisa posuđivati nekomu radi čitanja izvan župnog arhiva.

Zbog zakona o zaštiti osobnih podataka i drugih razloga, novije se gradivo, tj. župne uredske knjige i dokumenti, ne smije davati na uvid neovlaštenim osobama ni u samom arhivu bez posebne dozvole Ordinarijata izdane na tražiteljevu molbu. Ovlaštene su osobe samo crkveni poglavari od dekana na više.

Sve arhivsko gradivo (knjige i spisi) župa mora se čuvati u župnim arhivima u odgovarajućim ormarima pod ključem, i to u posebnoj prostoriji župnoga ureda, a ne u nekoj od običnih prostorija župnoga stana. Stoga bih molio sve župnike da se, tamo gdje to do sada nije napravljeno, u skladu s mogućnostima, pobrinu za osiguranje prikladnoga župnog arhiva koji na neki način čuva povijesno blago i Crkve i naroda.

Osim toga, treba voditi računa i o prijepisima župnih matica (krštenih, vjenčanih i umrlih) i na vrijeme ih svake godine dostavljati Nadbiskupskom ordinarijatu, da se izbjegne bilo kakva opasnost od oštećenja ili gubitka podataka o stanju duša u pojedinoj župi.

Dok Vam zahvaljujem na zauzetosti i pastoralnom trudu, srdačno Vas pozdravljam želeći Vam obilje Božjega blagoslova u životu i radu!

mons. Miroslav Vidović, generalni vikar

Poziv na molitvu za progonjene kršćane i mir

Br. 569/14

9. rujna 2014.

Draga braćo svećenici!

Kao što i sami preko različitih medija saznajete, već mjesecima se osobito u dvjema državama odvijaju ratni sukobi koji izazivaju golema stradanja nevinih ljudi, velika razaranja s mnoštvom izbjeglica i stradalnika.

U Iraku su na djelu muslimanski ekstremisti koji vrše do sada neviđena ubijanja te progone kršćane i sve pripadnike drugih religija u toj zemlji. Ukrajinski se proruski separatisti sve brutalnijim oružanim sukobima suprotstavljaju središnjoj državnoj vlasti pa u tim borbama strada sve više civila, a stotine tisuća ljudi su već izbjegli u sigurnija područja.

Mir je najveća dragocjenost za sve ljude; on je djelo pravednosti pa treba podržati sva nastojanja da se ponovno uspostavi tamo gdje je ratom narušen. Mir je u konačnici dar Uskrslog Gospodina koji ravna srcima i pametima ljudi. Zato na tu nakanu treba uvijek iznova moliti.

Na inicijativu Svetog oca pape Franje, u privitku Vam dostavljamo Poziv Hrvatskih biskupa na molitvu za progonjene kršćane i za mir u Ukrajini, Iraku, Palestini i tolikim drugim sredinama gdje su ljudi ugroženi. Nastojte u nedjelju Uzvišenja svetoga križa (14. rujna) u svojim župnim zajednicama i samostanima, već prema mjesnim mogućnostima (u Molitvi vjernika, u okviru zajedničkih molitava, posebnih pobožnosti ili na neki drugi način) potaknuti sve vjernike da mole na tu nakanu.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Susret obitelji u Vepricu

Br. 573/14

10. rujna 2014.

Draga braćo svećenici,

U organizaciji Marijanskog svetišta i duhovnog centra Vepric te Obiteljskog savjetovališta Splitsko-makarske nadbiskupije održat će se u nedjelju 21. rujna 2014. Susret obitelji.

Kao što stoji u prigodnom programu, pozvane su naše obitelji da u zajedničkoj molitvi, slavlju euharistije, kratkim predavanjima i razgovorima, razmjeni iskustava i druženju ojačaju svoju vjeru, međusobnu ljubav i obiteljsko zajedništvo kako bi mogle izdržati pod svagdašnjim izazovima i mnogim teretima koje nose.

Stoga Vas molimo da u svojim župama najavite ovaj susret i pozovete one koji su u mogućnosti da na njemu sudjeluju. U godini Izvanredne sinode biskupa u Rimu o obiteljskom pastoralu ovo je mali prinos skrbi i zauzetosti naše mjesne Crkve za jačanje bračnog i obiteljskog zajedništva u našim obiteljima.

Iskreni pozdrav u Gospodinu.

Dr. Nediljko A. Ančić, pastoralni vikar

Studijski dan za svećenike u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji

Br. 574/14

10. rujna 2014.

Draga braćo svećenici!

“Budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama”, veli nam pisac Prve Petrove poslanice (3,15). Kao u svakom drugom zvanju tako i u svećeničkom potrebno je uvijek iznova cijeloga života učiti, dublje uranjati u evanđeosku poruku, u tajne naše vjere i promišljanje Riječi Božje da bismo mogli, vršeći poslanje Crkve, pravo odgovoriti pastoralnim zahtjevima i potrebama našega vremena.

Stoga Vas sve pozivam na ovogodišnji Studijski dan za sve svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije koji će se održati u Marijanskom svetištu i duhovnom centru Vepric, u srijedu 24. rujna 2014. Očekujem da ćete doći u što većem broju, bilo da ste aktivni ili umirovljeni i bez obzira koju službu obnašate. Želimo doživjeti zajedništvo vjere, učvrstiti jedinstvo prezbiterija naše mjesne Crkve, izmijeniti iskustva i ponešto korisna naučiti.

Izvanredna Sinoda biskupa u Rimu ove godine (5. – 19. listopada) i redovita Sinoda biskupa sljedeće godine nameće nam temu za promišljanje:

“Pastoralni izazovi obitelji u kontekstu evangelizacije: očekivanja i potrebe”

• DNEVNI RED I PROGRAM

- 09,30 Euharistijsko slavlje (predvodi i propovijeda nadbiskup mons. Marin Barišić)
Liturgijsko pjevanje animira mo. Šime Marović
 - Nakon mise kratka stanka, okrepa i osvježanje
- 11,00 Radni dio
 - Prof. dr. Stipe Nimac, Pastoralni model za naše vrijeme
 - Prof. Miranda Banovac, Što obitelj očekuje od svećenika i župne zajednice?
 - Mr. Maja Jakšić, Kako se nositi sa stresnim situacijama?
 - Nakon svakog predavanja od dvadesetak minuta slijedi kratka rasprava.
 - Završno obraćanje generalnog vikara i Nadbiskupa
- 13,00 Zajednički objed

Molimo Vas da Vaše obveze i pastoralni rad tako organizirate kako biste mogli sudjelovati na našem susretu. Ako je netko zbog važnih razloga doista spriječen, molimo da nas unaprijed obavijesti.

Radujem se Vašem dolasku te Vam unaprijed zahvaljujem na suradnji.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Prikupljanje potpisa za referendum o preferencijalnom glasovanju

Br. 583/14

16. rujna 2014.

Poštovani gospodine župniče!

U prilogu Vam dostavljamo Priopćenje Stalnog Vijeća HBK od 15. rujna 2014. godine, a vezano uz referendum za čije održavanje pokreće prikupljanje potpisa Građanska inicijativa *U ime obitelji*. Kako je vidljivo iz Priopćenja, dopušteno je prikupljati potpise ispred naših crkava, ali s obzirom na sadržaj referenduskog pitanja, neka se o tome ne govori s ambona, pa stoga ni ovo Priopćenje nije potrebno čitati vjernicima, nego služi Vama za ravnanje.

PRIOPĆENJE STALNOG VIJEĆA HBK (15. rujna 2014.)

Stalno Vijeće HBK je izvješteno o referendumu kojeg pokreće građanska inicijativa "U ime obitelji" o preferencijalnom glasovanju i promjeni izbornog sustava. Biskupi nemaju ništa protiv referenduma – ukoliko on doprinosi plodonosnijoj i većoj demokratičnosti, te uz to promiče i služi općem dobru društva – pogotovo ako se njime ne krše pozitivni državni zakoni i propisi RH, te pri tome ne narušavaju kršćanske vrijednosti koje su važna sastavnica hrvatske kulture. U tom vidu daje se mogućnost građanskoj inicijativi "U ime obitelji" skupljati potpise ispred crkve.

Iskreni pozdrav u Gospodinu!

mons. Miroslav Vidović, generalni vikar

Poziv na molitvu za uspjeh III. Izvanredne biskupske sinode

Br. 601/14

23. rujna 2014.

Draga braćo i sestre,

Od 5. do 19. listopada ove godine u Rimu se održava III. Izvanredna sinoda biskupa koja će raspravljati o temi "Pastoralni izazovi obitelji u kontekstu evangelizacije".

Generalni tajnik Biskupske sinode uzoriti kardinal Lorenzo Baldisseri uputio je preko predsjednika Biskupskih konferencija odredbu Svetog Oca pape Franje svim krajevnim Crkvama da se u nedjelju 28. rujna 2014. moli za dobar uspjeh i Božji blagoslov u radu sinodalnih otaca.

Dostavljam Vam prigodne molitve u hrvatskim prijevodu što smo ih dobili od predsjednika Hrvatske biskupske konferencije mons. Želimira Puljića. Tu je Papina molitva "Svetoj Obitelji za Sinodu" i za tu prigodu sastavljena posebna "Molitva vjernika".

Sve vas pozivam da u misnim slavljinama te nedjelje odgovorimo molbi Svetog Oca i molimo za tu važnu nakanu u sveopćoj Crkvi.

Pozdrav u Gospodinu.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

Prilozi za gradnju crkve u Kninu

Br. 618/14

30. rujna 2014.

Poštovana braćo župnici!

Na 48. plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferenciju u Zagrebu od 13. do 15. svibnja 2014., razmotren je dopis fra Joška Kodžomana, provincijala naše Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, a potom i dodatno obrazloženje mons. Ante Ivasa, šibenskog biskupa, o potrebi da se i ove godine financijski pomogne izgradnja župne crkve u Kninu.

I naša mjesna Crkva će odgovoriti ovom pozivu te određujemo da se u nedjelju 12. listopada 2014. skupljaju prilozi za izgradnju i uređenje crkve Gospe Velikog hrvatskog krsnog zavjeta u Kninu.

Molimo sve župnike da prikupljene priloge dostave Nadbiskupskom ordinarijatu što prije, a najkasnije do konca listopada ove godine, bilo osobno, bilo preko dekana, kako bismo ih zajednički uplatili na račun Šibenske biskupije kao prilog vjernika Splitsko-makarske nadbiskupije.

Zahvaljujući vam što ćete se još jednom zauzeti za potrebe gradnje crkve u gradu simbolu – Kninu, najiskrenije vas pozdravljam u Gospodinu.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKE CRKVE

Duhovne vježbe mladih svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije

Svećenici Splitsko-makarske nadbiskupije koji su zaređeni u proteklih deset godina, njih 22, imali su svoje godišnje duhovne vježbe od 30. lipnja do 3. srpnja u Duhovnome centru "Kuća Djeteta Isusa" Družbe sestara Služavki Maloga Isusa u Donjem Žabljaku kod Livna. Mladim svećenicima priključili su se splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, generalni vikar mons. Miroslav Vidović, pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić te misionar u Tanzaniji don Ante Batarello. Duhovne je vježbe predvodio dr. Ivica Raguž, svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu.

ije i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu.

Misao vodilja duhovnih vježbi bila je riječ pape Grgura Velikoga iz Komentara na Knjigu proroka Ezekijela: "Claudit oculum cordis amor privatus" ("Sebična ljubav zatvara oko srca"). Služeći se Grgurevim Komentarom, dr. Raguž je osvijetlio neke vidove svećeničke službe koje svećenik, uslijed sebične zatvorenosti, može podcijeniti ili zanemariti, primjerice propovijedanje. Nadalje, naglasio je potrebu trajnoga suočavanja svećenika sa samim sobom te ispitivanja gdje se udaljio od svoga poziva. U tom smislu uputio je mladim svećenicima poziv riječima sv. Grgura: "Božja riječ neka odjekuje protiv mene po meni" (Contra me sermo Dei sonet per me).

Na kraju duhovnih vježbi, zahvalivši na poticajnim razmatranjima, nadbiskup Barišić darovao je dr. Ragužu netom objavljeni zbornik o nadbiskupu Frani Franiću "U službi Crkve i naroda". Također je zahvalio sestrama Služavkama Maloga Isusa na gostoprimstvu u prekrasnom prirodnom ambijentu Žabljaka. (Franjo-Frankopan Velić)

Nadbiskup Barišić mladomisnicima uručio prve dekrete

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je 4. srpnja u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu novozaređene svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije don Ivu Bezinu iz Župe sv. Ante Padvanskoga – Prugovo, don Antu Bitunjca iz Župe sv. Martina – Ruda, don Ivana Đonlića iz Župe sv. Lovre - Stobreč i don Nikolu Mikačića iz Župe sv. Jeronima - Kaštel Gomilica. Tom prigodom nadbiskup je mladomisnicima udijelio dekrete: don Ivu Bezinu imenovao je župnim vikarom Župe sv. Andrije na splitskom Sućidru, don Antu Bitunjca župnim vikarom u konkatedralnoj župi sv. Petra, don Ivana Đonlića župnim vikarom Župe Presvetoga Srca Isusova na Visokoj u Splitu, a don Nikolu Mikačića nadbiskup je imenovao svojim tajnikom i bilježnikom Nadbiskupskog ordinarijata. Službe će preuzeti 18. kolovoza 2014.

Mladomisnici su uz dekrete o službama dobili i trajnu ovlast za ispovijedanje. Nadbiskup je po-

slušao dojmove mladomisnika o ređenju i proslavi njihovih mladih misa te planove onih koji će svoju mladu misu tek proslaviti narednih dana. "Puno je onih koji su utkali dio sebe, svoga života i molitava u vaše zvanje, no ipak, mladi svećenici su prvo dar od Boga. Dar kojega svojom ljubavlju rađa majka Crkva", kazao je nadbiskup mladomisnicima posvjestivši im kako odlaze na svoje nove župe na kojima

će ih vjernici primiti kao dar te da to trebaju opravdati svojim radom i svjedočkim životom kako bi zajedno sa zajednicom rasli i sazrijevali. "Potrebno je da uvijek imate na umu da ste besplatno primili i da besplatno trebate davati. Dijelite neumorno sebe, svoje sposobnosti i znanje. Neka Krist raste preko vas i u vama", istaknuo je nadbiskup i nadodao kako ne smiju zaboraviti na svoje kolege, pomagati im, susretati se i moliti jedni za druge. Mladomisnicima je želio dobro zdravlje i puno sreće u novim župnim zajednicama.

Podjeli dekreta nazočili su i generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović te pastoralni vikar mons. Nediljko Ante Ančić. U obraćanju mladomisnicima mons. Vidović je naglasio kako je Crkva zajednica te kako je iznimno važna ugrađenost svećenika u prezbiterij mjesne crkve koja se na vidljiv način mora očitovati u posebnim prigodama tijekom godine kada se prezbiterij okuplja oko biskupa. S tim se složio i mons. Ančić koji je nadodao kako je, sada kada su službeno uključeni među svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije, dobro znati koje su njihove obveze i prava. Spomenuo je važnost odnosa između župnika i kapelana koji mora biti isprepleten poštivanjem i razumijevanjem.

Ivo Bezina rođen je 24. lipnja 1986. u Splitu. Sin je Mate i pok. Anđelke Barišić, a rodom je iz Župe sv. Ante Padovanskog u Prugovu. Kršten je u Župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Baškoj Vodi, a župa prebivališta mu je Sv. Trojice na Poljudu u

Splitu. Pastoralni praktikum obavljao u župi Gospe Fatimske u Splitu. Zaređen je za svećenika 28. lipnja 2014. u Splitu, a mladu misu je imao 29. lipnja u Prugovu.

Ante Bitunjac rođen je 9. prosinca 1989. u Sinju. Sin je Ivana i Snježane r. Marasović. Rodom je iz Župe sv. Martina u Rudi. Formaciji duhovnog poziva kroz bogosloviju prethodila je formacija kroz Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju "Don Frane Bulić" koju je pohađao kao sjemeništara. Pastoralni praktikum obavljao je u Župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Kaštel Lukšiću. Zaređen je za svećenika 28. lipnja 2014. u Splitu, a mladu misu je imao 6. srpnja u Rudi.

Ivan Đonlić rođen je 21. rujna 1986. u Sinju. Sin je Bože i Milice r. Đonlić. Kršten je u rodnoj Župi Presvetoga Imena Isusova u Voštanima, a župa prebivališta mu je sv. Lovre, Stobreč. Pastoralni praktikum obavljao je u Župi sv. Lovre u Trogiru. Za svećenika je zaređen 28. lipnja 2014. u Splitu, a mladu misu imao je 17. srpnja u Stobreču.

Nikola Mikačić rođen je 20. studenoga 1989. u Splitu. Sin je Križana i Marije r. Delaš. Rođen je i kršten u Župi sv. Jeronima u Kaštel Gomilici. Formaciji duhovnog poziva kroz bogosloviju prethodila je njegova formacija kroz splitsko Nadbiskupijsko sjemenište. Pastoralni praktikum obavljao je u Župi materinstva Blažene Djevice Marije na Brdima u Splitu. Za svećenika je zaređen 28. lipnja 2014. u Splitu, a mladu misu slavio je 20. srpnja u Kaštel Gomilici. (Kristina Bitanga)

Pogreb fra Vjeka Vrčića

U crkvi sv. Franje u Imotskom 11. srpnja 2014. godine provincijal fra Joško Kodžoman predvodio je misu zadušnicu za redovnika - svećenika fra Vjeka Vrčića, člana Franjevačke provincije Presvetog Otкупitelja, koji je preminuo 9. srpnja 2014. u franjevačkom samostanu u Imotskom. U koncelebraciji su bili gvardijan fra Kristian Stipanović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović te još stotinjak svećenika. Na oproštaj su došli franjevački bogoslovi, novaci, rodbina, časne sestre, prijatelji i mnogi vjernici iz različitih župa gdje je fra Vjeko djelovao.

„Naš je fra Vjeko prelijepi i bogati mozaik svoga ljudskog, redovničkog i svećeničkog života stvarao punih sto godina. Onaj kojemu je kao redovnik i svećenik čitavi svoj život tako vjerno služio, davao

mu je, kroz to vrijeme, snagu da uvijek bude ustrajan službenik vječnih evanđeoskih vrjednota, ali i životno nadahnuće da se izdigne iznad prosječnosti i osrednjosti. Uspio je ostati daleko od svega onoga što narušava čast i dostojanstvo čovjeka Božjeg na zemlji“, istaknuo je u homiliji fra Joško Kodžoman. Od fra Vjeko se oprostio i gvardijan imotski fra Kristijan Stipanović koji je kazao: „Bio si i ostat ćeš, dragi fra Vjeko, naš ponos, kao pastoralni vođa imotskog puka i pučana župa u kojima si promicao Božju riječ. Nedostajat ćeš nam i kao naš brat, nedostajat će tvoje riječi ohrabrenja za mlade svećenike i za svoj imotski puku kojega si neizmjereno volio“. Generalni vikar mons. Miroslav Vidović je pročitao izraz sućuti splitsko-makarskoga nadbiskupa mons. Marina Barišića.

Fra Vjeko Vrčić rođen je 28. veljače 1914. godine u Imotskom, od oca Luje (Vjekoslava) i majke Ane r. Jeličić. Kršten je 28. ožujka 1914. a sakrament sv. krizme je primio u ljeto 1922. u rodnoj župi.

Osnovnu je školu pohađao u Imotskom od 1920. do 1925. a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju od 1926. do 1931. U franjevački novicijat stupio je u Zaostrogu 2. rujna 1931. Prve jednostavne zavjete položio je 3. rujna 1932. a svečane u Makarskoj 30.

studenog 1935. Filozofsko-teološki studij pohađao je u Sinju i Makarskoj u razdoblju od 1932. do 1938. Sveti red đakonata primio je u Splitu 18. prosinca 1937. po rukama mons. Kvirina Klementa Bonefačića, koji ga je zareadio i za svećenika 12. ožujka 1938.

Za života je obnašao razne službe u Provinciji, Redu i Crkvi. Od ožujka do rujna 1939. obnašao je službu prefekta franjevačkoga sjemeništa u Sinju. Od 1939. do 1945. radi kao profesor na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju, te je za to vrijeme imenovan i duhovnikom vanjskih đaka gimnazije. Od 1945. do 1958. vrši službu župnika i dekana u župi sv. Ilije u Metkoviću. Od 1958. do 1959. bio je župnik u Runovićima, a od 1959. do 1961. postaje župnikom u župama Igrane-Drašnice.

Godine 1961. postaje gvardijan, župnik i dekan u samostanu i Župi sv. Franje u Imotskom. Na tim službama ostaje do 1967. godine kada preuzima službu župnika, a kasnije i dekana u Vrgorcu. Nakon petnaestogodišnjega službovanja u Vrgorcu, godine 1982. fra Vjeko se povlači u samostan u Imotski, gdje ostaje do konca svoga zemaljskog puta. Tu je u srijedu, 9. srpnja 2014., u 101. godini života, 83. redovništva i 77. svećeništva, okrijepljen svetim sakramentima, blago u Gospodinu preminuo. (ur.)

Oproštaj od mons. Josipa Šantića

Svećenik Hvarske biskupije don Josip Šantić pokopan je 11. srpnja uz vojne počasti na mjesnom groblju u svojoj rodnoj župi Postira na otoku Braču. Na misi zadušnici koju je predvodio biskup vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac zajedno s biskupom mjesne Crkve mons. Slo-

bodanom Štambukom sudjelovali su rodbina, brojni kolege svećenici, veliki broj vjernika, prijatelja i znanca pokojnika te predstavnici vojnog ordinarijata iz Zagreba.

Don Joško je rođen u mjestu Postira na Braču 25. ožujka 1946. kao deveto dijete u obitelji Šantić. Klasičnu gimnaziju je završio u Zadru 1964., a potom upisuje filozofsko-teološki studij na Teologiji u Splitu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1970. u Komiži na otoku Visu. Poslije ređenja najprije mu je povjerena služba kapelana u Postirama, zatim djeluje kao župnik u

Vrsniku i Pitvama te kao kateheta srednjoškolaca u Jelsi. Godine 1977. imenovan je rektorom Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. Za vrijeme šestogodišnjeg obnašanja rektorske službe između ostalog započinje opsežne radove na obnovi zgrade CBS-a i organizira nezaboravno hodočašće bogoslo-

va s odgojiteljima i profesorima u Rim. Hodočasnici su imali priliku sudjelovati na jutarnjoj misi Ivana Pavla II. a zatim ih je Papa primio u posebnu audienciju.

Godine 1982. tadašnji hvarski biskup mons. Celestin Bezmanlinović imenuje ga generalnim vikarom i katedralnim župnikom u gradu Hvaru. Na toj će službi ostati i kod novoga biskupa mons. Slobodana Štambuka punih petnaest godina gdje neumorno djeluje kao zauzeti kateheta mladih, kao revni pastoralac, voditelj dijecezanskoga Caritasa te vrli i provećurni obnovitelj katedrale i drugih biskupskih zdanja. Za vrijeme Domovinskoga rata obilazi hrvatske postrojbe, ohrabrujući branitelje utjehom i snagom vjere.

Kada je osnovana Vojna biskupija u Republici Hrvatskoj 1997. godine, biskup Juraj Jezerinac po-

ziva don Joška u Zagreb i imenuje generalnim vikarom, što će ostati sve do prijevremenoga umirovljenja zbog bolesti 2010. godine. U tom vrlo plodnom razdoblju pastoralnoga rada s hrvatskim časnicima, vojnicima i policajcima istaknuo se raznolikim aktivnostima osobito u organizaciji godišnjih vojnih hodočašća u Lourdes. Obilazio je hrvatske vojnike u Afganistanu i u mirovnim postrojbama UN-a, promicao osobne susrete i duhovne obnove za pripadnike oružanih snaga. Za svoje izuzetno crkveno i društveno zauzimanje dobio je više crkvenih i građanskih odličja. Posljednje godine duge i teške bolesti proveo je u svojem rodnom mjestu gdje je blago u Gospodinu preminuo 8. srpnja 2014. u 69. godini života i 45. godini svećeništva. (ur.)

Opuzen: Koncert duhovne glazbe “Maranatha – Dođi, Gospodine Isuse”

Pod geslom “Maranatha – Dođi, Gospodine Isuse” održan je koncert duhovne glazbe 12. srpnja na glavnom trgu u Opuzenu ispred župne crkve sv. Stjepana.

Na koncertu, čija je svrha duhovno buđenje i osvješćivanje mladih, te slavljenje svemogućega Boga kroz druženje i zajedništvo, ove je godine nastupilo devet glazbenih sastava: Papa band iz Solina, Framu Humec iz Ljubuškog, Shalom iz Županja, Željka Marinović iz Zagreba, Zvijezda mora iz Neuma, Antonio Tkalec iz Varaždina, Bernarda Brunović iz Švicarska i domaće snage Zbor mladih s časnom sestrom Marinelom i Vis Hosana.

Na kraju koncerta predstavnicima sastava uručene su zahvalnice za sudjelovanje na festivalu. Voditeljica ovogodišnjega koncerta je novinarka HRT-a

Leidi Oreb. Okupljenima se, osim predstavnika grada, obratio i povjerenik Ureda za pastoral mladih splitsko-makarske nadbiskupije don Mihael Prović, koji je prenio pozdrave nadbiskupa Marina Barišića. (KB)

Čestitka nadbiskupa Barišića povodom ustoličenja mitropolita Porfirija

Povodom ustoličenja mitropolita Zagrebačko-ljubljanske eparhije, u ime članova Komisije Hrvatske biskupske konferencije (HBK) za dijalog sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom (SPC), splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uputio je čestitku novoizabranom mitropolitu Porfiriju Periću. Nadbiskup Barišić, kao predsjednik Komisije HBK-a za dijalog sa SPC-om, nije mogao osobno nazočiti

ustoličenju mitropolita Porfirija jer je na sam dan ustoličenja vodio nadbiskupijsko hodočašće bračnih parova u Rim.

U čestitci mons. Barišić osobito ističe ekumenska nastojanja preminuloga mitropolita Jovana Pavlovića: “S dubokim i dužnim poštovanjem sjećamo se Vašega časnoga prethodnika, blaženoumirena gospodina Jovana. Brat naš Jovan sve nas je zadu-

žio svojim ljudskim i kršćanskim nastojanjima oko dijaloga i suradnje pravoslavnih i katoličkih kršćana te nam ostavio kao sveti zadatak da nastavimo ostvarivati molitvu Gospodinovu da svi budu jedno.”

Nadbiskup Barišić također pozdravlja prve izjave novoga mitropolita Porfirija u duhu ekumenskoga dijaloga: “S radošću i nadom primamo Vaše riječi evanđeoske otvorenosti i podsjećanja na svoga uvaženog prethodnika: ‘Vladika Jovan ostavio nam je

dragocjeno naslijeđe sijući evanđeosko sjeme u desetljećima koja nisu bila nimalo laka te nije za sobom zatvorio nijedna vrata.”

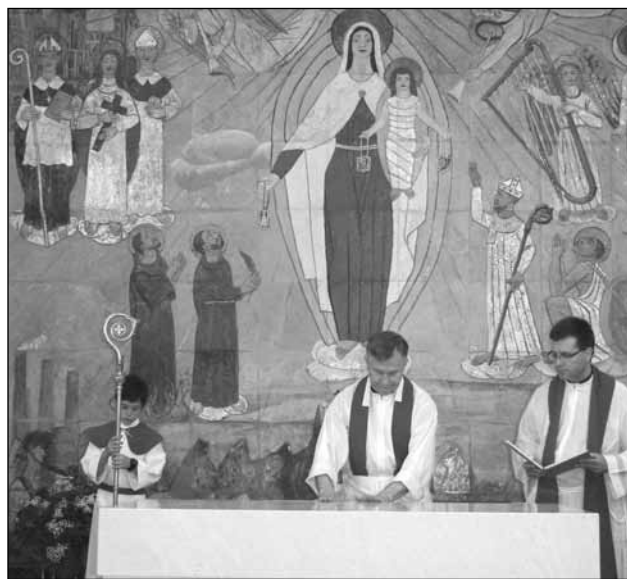
Na kraju čestitke, mons. Barišić zaželio je novoi-zabranom mitropolitu da bude “svjetlo i ohrabrenje svojim svećenicima, monasima i svim pravoslavnim vjernicima” te pozvao “da mi kršćani svi zajedno u novim izazovnim vremenima budemo dostojni svjedoci Kristova poziva i poslanja”. (FFV)

Posveta novog oltara i blagoslov obnovljene crkve u Zagvozdu

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je misno slavlje 13. srpnja tijekom kojega je posvetio oltar i blagoslovio obnovljenu župnu crkvu Gospe od Karmela u Zagvozdu. U koncelecijaciji je bio nadbiskupov tajnik don Franjo Frankopan Velić i novi župnik don Ivan Čubelić koji je u Zagvozdu od ožujka 2014. godine kada je zamijenio umirovljenog don Jakova Cikojevića.

Župnik je u uvodu slavlja pozdravio nadbiskupa Barišića u svoje i u ime svih župljana, te izrazivši radost što je došao posvetiti novi oltar, simbol zajedništva, zahvalio je nadbiskupu na doprinosu za obnovu župne kuće, sakristije i ispovjedaonice, te za postavljanje nove rasvjete. Posebnu zahvalu uputio je Općini Zagvozd te svim vjernicima koji su dali svoj doprinos za obnovu crkve i predvorja. Pročitavši kratak tekst prof. don Slavka Kovačića o graditeljskoj djelatnosti župe Zagvozd kroz povijesne nedaće, don Ivan Čubelić je kazao da “ova župa oduvijek čvrsto stoji na temeljima kršćanstva, rado gradi svoje crkve i rado ih obnavlja. No još važnije je zajedništvo i vjernost Gospodinu koja resi mnoge generacije Zagvoždana”. Pozdravivši sve okupljene i novog župnika nadbiskup Barišić je kazao kako se u njihovoj župi vidi izvanjska ljepota, ali i osjeti unutarnja radost te da je upravo na tim temeljima potrebno graditi budućnost mjesta. “Neka Gospodin blagoslovi vašu generaciju, sve što ste učinili i što činite i neka vas učvrsti u vjeri vaših djedova”, zaželio je mons. Barišić i misno slavlje započeo blagoslovom vode i škropljenjem nazočnoga puka Božjega u znak obnove krštenja.

Kako evanđelje dana donosi Isusovu prisposobu o sijaču, nadbiskup ju je stavio u središte homilije. Kazao je kako Isus upotrebljava sliku zemlje i tla kako bi preko jednostavnih i ljudima dobro poznatih stvari govorio o porukama koje su životno važne. Naglasio je da Isus slike zrnja koje pade uz put, koje

pade na kamenito tlo, koje pade u trnje i koje pade na dobru zemlju prenosi na novu razinu. “Zrno i plod daje sjeme sijaču i kruh za jelo, no kako čovjek ne živi samo o kruhu, Isus zrno uspoređuje s Riječi koja našem životu daje smisao. Isus želi da njegova Riječ padne na naše srce i donese obilat plod”, kazao je nadbiskup i upozorio na to da se svatko od nas u različitim životnim situacijama može prepoznati u slušaču koji sluša Riječ, ali je ne razumije, koji se pokoleba kad nastane nevolja ili koji dozvoljava da briga vremenita i zavodljivost bogatstva uguše Riječ, no kako neprestano trebamo težiti da Riječ u naš život donese obilat plod. “Plod zemlje i našeg rada svakodnevno prinosimo na oltar te kao što se zemlja i zrno grle i donose plod, isto tako naš život, naša žrtva, trud, molitva, strahovi, ljudskost i grešnost grli se na oltaru s nebeskom snagom, s Isusom Kristom. Sudjelujući na misnim slavljinama povezujemo se s Izvorom koji želi da naš život ne bude zatrpan, promašen i površan nego da obilujemo plodovima”, istaknuo je nadbiskup. Govoreći o oltaru, ukazao je da je on srce crkve i da se nad njim svakodnev-

no događa čudo, nebo se otvara zemlji, a zemlja se otvara nebu. "Na oltaru nam je nebo najbliže, Riječ se utjelovljuje i ulazi u naše živote, postaje nam životna hrana. Ovdje sve naše nalazi smisao. Krist s nama i za nas slavi svoju žrtvu ljubavi, naše spasenje. Ako nam je stalo do sebe i do onih koje volimo i za koje živimo, onda bez euharistije ne možemo, onda ćemo obrađivati svoje srce i naše obiteljske odnose", zaključio je nadbiskup.

Nakon homilije uslijedio je središnji dio posvete oltara. Nadbiskup je izmolio posvetnu molitvu, po-

mazao svetim uljem oltar i obavio obred kađenja oltara i crkve te predao župniku upaljenu svijeću koja je znak Krista "svjetla na prosvjetljenje naroda". Na kraju slavlja riječi dobrodošlice i zahvale nadbiskupu uputio je i predsjednik Općinskog vijeća Zagvozda Ivo Mušura koji je nadbiskupu, u ime vjernika, poklonio plodove rada lokalnog stanovništva, domaći kruh, pršut i vino. Slavlje je pjesmom uvećao mješoviti župni zbor. (KB)

Hodočašće bračnih parova Splitsko-makarske nadbiskupije u Rim

Splitsko-makarska nadbiskupija je organizirala hodočašće bračnih parova u Asiz, Rim i Loreto od 13. do 19. srpnja, pod geslom "Ljubav nikada ne prestaje" (1Kor 13,8). Na hodočašću je sudjelovalo 75 bračnih parova iz svih dekanata nadbiskupije i svih dobni skupina, od onih koji su netom stupili u brak do onih koji se proslavili zlatni pir. U pratnji hodočasnika bili su splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić te četvorica svećenika. Za tehničku i stručnu organizaciju pobrinula se agencija Ichtis iz Splita. U ovoj godini koja je pod znakom jesenske biskupske sinode o braku i obitelji, Splitsko-makarska nadbiskupija želi ovim hodočašćem, uz ostale pastoralne pothvate na biskupijskoj i župnoj razini, ohrabriti bračne parove i učvrstiti ih na njihovom putu uzajamne ljubavi i odgoja djece.

Vrhunac hodočašća bila je obnova bračnih zavjeta u bazilici sv. Pavla izvan zidina tijekom euharistijskoga slavlja koje je predvodio nadbiskup Barišić. U homiliji se osvrnuo na hvalospjev ljubavi iz Prve poslanice Korinćanima: "Sveti Pavao je ovdje na najdublji način progovorio i povezao križ i ljubav, žrtvu i ljubav. Oдавde smo uzeli i geslo našega hodočašća:

'Ljubav nikada ne prestaje.' Ljubav je jedina garancija opstanka braka i jedina mjera njegova uspjeha."

Obnova bračnih zavjeta bila je najosobniji i najdirljiviji trenutak hodočašća. Svaki je bračni par pojedinačno pristupio oltaru te pred nadbiskupom i okupljenom zajednicom obnovio svoja obećanja. Mnogima je zadrhtao glas, a potekla je i po koja suza. Premda se obred odužio, s obzirom na broj od 75 bračnih parova, svi su pomno i u velikoj sabranosti pratili obnovu bračnih zavjeta. Mnogi su komentirali da su ova obećanja sada svjesnije i dublje doživjeli nego na sam dan vjenčanja. Zanimljivo je da se po završetku mise pojavila duga na nebu kao svojevrsna potvrda saveza što su ga bračni parovi sklopili.

Po povratku iz Italije, upriličen je susret svih hodočasnika s nadbiskupom Marinom Barišićem u prostorima Nadbiskupskoga ordinarijata u Splitu. Na tome su susretu bračni parovi još jednom imali priliku da u druženju i razgovoru s nadbiskupom i drugim hodočascima izmjene dojmove i misli o proteklom hodočašću. Nadbiskup je zaželio bračnim parovima da se obogaćeni uspomenu i doživljajima s hodočašća vrte u svojoj obitelji i župe. (FFV)

Proslavljen blagdan Gospe Karmelske u Bagalovićima

U svetištu Gospe Karmelske u Bagalovićima proslavljena je 16. srpnja svetkovina zaštitnice župe - Gospa Karmelska. Slavljeno je šest svetih misa, a središnju kojoj je prethodila procesija predvodio je mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije u koncelebraciji bivšeg župnika don Zrinka Brkovića, don Mladena Margete, župnika župe Vid i župnika don Augustina Radovića.

Ime Karmel znači - plodna vrtina zemlja, koja zahtjeva napor, osobni trud i rad. Stoga je Karmel slika prisutnosti pravoga Boga, slika ljupkosti i plodnosti Njegova milosrđa. Karmel je slika naročite Božje blizine koju nam svjedoči Blažena Djevica Marija jer je nepodijeljena srca sva pripadala Bogu. Zato, popeti se na Karmel, slijediti primjer BDM najprije znači osloboditi se svega što nije Bog. Tek tada i tek tako mogu u svom životu prihvatiti Boga koji je, kako reče prorok Zaharija pravičan, pobjedonosan, ponizan i koji donosi mir, mir koji nam svima tako jako treba. BDM pohranjuje u svome srcu i moje i tvoje slike i gleda ih s istom ljubavlju kao što je gledala i slike svoga Sina. Isto tako vjerujem da nas prati, kako na našem usponu na brdo Kalvariju tako i na usponu na brdo Karmel našega života, zato i jest Majka, Majka svima, naglasio je u propovijedi mons. Vidović i pozvao vjernike da se ne boje poniziti se i tražiti Njezinu pomoć i zagovor na svome putu.

Tijekom trodnevnice slavlje su uzveličali uz pučke pjevače župe i župni zbor, pučki pjevači Nerevanskog dekanata i metkovski župni zbor sv. Nikole biskupa.

Na kraju misnoga slavlja, zahvalivši svima na sudjelovanju u slavljinama u čast BDM, župnik don Augustin je između ostaloga rekao: "Drago mi je ovdje među nama svjedočiti kršćansko jedinstvo. Mi kršćani smo jedno, po tome jesmo ili nismo Kristovi." Svojom nazočnošću slavlje je uzveličao o. Boris, župnik pravoslavne župe sv. Đorđa iz Metkovića.

Prvog dana trodnevnice misu je predvodio mons. Ratko Perić, mostarsko-duvanjski biskup, a kako je kazao župnik Augustin ovo nije prvi put da mostarski biskup pohodi ovo svetište. Godine 1963. pohodio ga je pokojni biskup Petar Čule i tim povodom na blagdan zaštitnice krizmao pet generacija krizmanika, njih 155. Biskup Perić pozvao je vjernike da mole zagovor don Radovana Jerkovića, svećenika rodom iz ove župe, kojega su komunisti ubili 1950. godine u 50. godini života i 25. svećeništva. (Antonija Menalo)

80. obljetnica smrti don Frane Bulića

Osamdeseta obljetnica smrti don Frane Bulića, splitsko-makarskoga svećenika i hrvatskoga arheologa, obilježena je 29. srpnja na povijesnom lokalitetu Manastirine u Solinu. Don Frane Bulić pokopan je naime u sarkofagu na tome starokršćanskom groblju uz baziliku Sv. Dujma.

Na spomen-činu s polaganjem vijenca i službi riječi bili su splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, ravnatelj Arheološkoga muzeja u Splitu mr. sc. Damir Kliškić, solinski župnik don Vinko Sanader i vranjički župnik don Ivan Matković, koji su došli zajedno s vjernicima iz svojih župa, te predstavnici gradskih vlasti i kulturnih ustanova iz Solina i Splita.

Pozdravivši sve nazočne, ravnatelj mr. Kliškić istaknuo je ključnu ulogu don Frane Bulića u kršćanskoj arheologiji općenito, a osobito njegov neizmjeri doprinos u istraživanju Salone te u pronalasku spomenika iz vremena hrvatskih narodnih vladara. "O osamdesetoj obljetnici smrti don Frane Bulića, Vranjičanina, Dalmatinca i ponajprije velikog Hrvata, zahvalni smo za njegov život i djelo kojim nas je sve zadužio", naglasio je mr. Kliškić.

Službu riječi za pokojnoga don Franu Bulića predvodio je nadbiskup Barišić. U propovijedi se osvrnuo na natpis koji se nalazi na don Franinu sarkofagu, a nadahnut je natpisom sa sarkofaga prvoga splitskog nadbiskupa Ivana Ravenjanina: *Hic iacet Franciscus Bulic, peccator et indignus presbyter* (Ovdje leži Frane Bulić, grješnik i nedostojni svećenik.) Tim riječima don Frane pokazuje svoju skromnost, a ponajprije iskazuje poštovanje i povezuje se s mnoštvom vjernika iz stare Salone koji su pokopani na ovome najvećem starokršćanskom groblju na otvorenom. Mons. Barišić prisjetio se također nedavnoga nadbiskupijskog hodočašća bračnih parova

u Rim i posjeta Kalistovim katakombama: "Došli smo sa 75 bračnih parova na ulaz katakombi i ondje smo zatekli ravnatelja Katakombi sa svim vodičima. Upitah jesu li čuli za hrvatskoga svećenika arheologa don Franu Bulića. Odgovoriše da nisu. Iskoristio sam priliku te sam im ukratko protumačio značenje don Frane Bulića, osobito kako je don Frane surađivao s velikim talijanskim arheologom Giovannijem Battistom de Rossijem, istraživačem rimskih katakombi. Naime, godine 1894. oni dvojica zajedno su organizirali prvi svjetski kongres starokršćanske arheologije, i to upravo u Solinu. A nakon sto godina, 1994. godine, XIII. kongres ponovno je dijelom održan u Solinu. Nadam se da ćete ovu vezu katakombi i Salone spomenuti hrvatskim hodočasniciima te drugim zainteresiranim posjetiteljima." U zaključku je nadbiskup Barišić poručio: "Mi danas oživljavamo ovu povijest i ispovijedamo svoju vjeru u uskrsga Isusa Krista koji je životvorni arheolog."

Spomen-čin i molitvu pratili su pjesmom Pučki pivači iz Vranjica, rodnoga mjesta don Frane Bulića. (FFV)

Metković proslavio sv. Iliju, zaštitnika župe i Grada

Župa sv. Ilije u Metkoviću 20. srpnja proslavila je zaštitnika župe i Grada - sv. Iliju. Slavljene su tri mise. Jutarnju je predvodio fra Domagoj Volarević, večernju fra Perica Maslač a središnju kojoj je prethodio ophod oko crkve sa kipom sv. Ilije umjesto najavljenog provincijala fra Joška Kodžomana predvodio je fra Josip Gotovac, ekonom Provincije Presvetoga Otkupitelja iz Splita.

U koncelecijaciji su bili fra Srećko Vekić koji je ove godine proslavio 50 g. svećeništva, fra Josip Repša, fra Petar Gulić, župnik, te svećenici i bogoslovi koji su sudjelovali i na trodnevnoj duhovnoj pripravi za proslavu blagdana.

Iliju kao sveca ne časte samo kršćani, časte ga i židovi i muslimani, istaknuo je propovjednik i dodao: "Nije sv. Ilija uvijek bio shvaćen, često su ga njegovi najbliži odbacivali, nije ga narod uvijek prihvaćao, niti je uvijek razumijevao njegov gromoviti govor. Znao je Ilija zbog neprihvatanja i malaksati i prigovarati Bogu: 'Gospodine, već mi je svega dosta, umorio sam se, molim te uzmi dušu moju, ne mogu više biti prorok; ali Bog ga je uvijek iznova krijepio, davao mu snagu!'

Nećemo svojim životom kopirati sv. Iliju, ali ćemo u njemu naći uzor da i mi budemo bolji. Po-

ruka slike iz Ilijinog života je da ne tražimo Boga u spektaklima, Bog nije u snažnim silama prirode, niti mora biti u velikim događajima, Bog je blizu čovjeku u tišini njegova srca.

Dok mediji bruje crnim vijestima u kojima je naglašeno zlo, sjetimo se da je kraljevstvo Božje u tišini i dobroti. Ono se izgrađuje u srcima nas ljudi. To je dobra pšenica koja raste na njivi našega srca.

Zato za sebe i svoj narod mogu reći: Ponosan sam što pripadam narodu koji je mnogo puta kroz povijest pokazivao svoju veličinu, dobrotu, svoje zalaganje za izgrađivanje kraljevstva Božjega na zemlji, koji je često puta kroz povijest bio dobra pšenica nasuprot kukolju, ponosim se svojim rodnom koji je kroz cijelu povijest branio svoje domove - samo branio, a ne napadao druge, koji nije vodio osvajačke ratove. Ponosim se što sam dio naroda hrvatskoga koji časti svece i uzima ih za uzore, ponosim se narodom koji ima himnu koja ne pjeva o ratovima i ratnim pobjedama, već pjeva o ljepoti Domovine, ponosim se svojim rodnom i molim da i dalje u svom narodu rastu sveti ljudi koji će oplemenjivati ovu Domovinu i cijeli svijet."

Pozivom za zagovor sv. Ilije, fra Josip je završio propovijed, naglasivši, kako za promijeniti povijest

ne treba masa ljudi, promijeniti povijest može jedan dobar čovjek. To su sveti.

Na uočnicu blagdana u GKS-u održana je svečana sjednica Gradskog vijeća na kojoj su dodijeljene nagrade grada Metkovića. Za životno djelo dobili su ih dr.sc.Ivan Jurić i Marko Carević. Nagrada Ždral u

području sporta dodijeljena je pok. Frani Kovačeviću i mladom sportašu Ruđeru Boškoviću a nagradu Naronu na području kulture dodijeljena je KUD-u Metković za uspješnu organizaciju 30 Smotri folkloru "Na Neretvu misečina pala". (AM)

Hrvatski crkveni diplomati kod nadbiskupa Barišića

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić ugoštio je 22. srpnja u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu dvojicu hrvatskih crkvenih diplomata: mons. Nikolu Eterovića, apostolskoga nuncija u Saveznoj Republici Njemačkoj, te splitsko-makarskoga svećenika mons. Antu Jožića, voditelja Misije Svete Stolice u Hong Kongu. U razgovoru su se dotakli niza aktualnih crkvenih i društvenih pitanja. Razmijenili

su mišljenja o stanju Crkve u Europi te o izazovima s kojima se trenutno suočava. Isto tako, razgovarali su o političkoj krizi u Ukrajini ali i o aktualnim događajima na hrvatskoj društvenoj i političkoj sceni. Također su se dotakli pitanja Katoličke Crkve u Kini i konkretnih poteškoća s kojima se kineski kršćani svakodnevno susreću. (FFV)

Nadbiskup Barišić čestitao Ramazanski bajram

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uputio je povodom Ramazanskoga bajrama čestitke muftiji Azizu ef. Hasanoviću, predsjedniku Mešihata Islamske zajednice u Hrvatskoj, i h. Vahidu ef. Hadžiću, imamu Medžlisa u Splitu.

U čestitci se među ostalim ističe: "Želim Vam da vrijeme odricanja, posta i molitve, kroz koje ste prošli u mjesecu ramazanu, urodi plodom te tako

proživite obnovljenu radost i novost duha u svojim obiteljima i u bratskom zajedništvu. Dok Vam upućujem čestitke za ovaj plemeniti i radosni dan, duboko se nadam da ćemo svi zajedno kao vjernici – muslimani i kršćani – nastaviti hod dijaloga i međusobnog uvažanja u našoj domovini kao djeca jednog, zajedničkog nam Stvoritelja. Bajram šerif mubarek olsun!" (FFV)

U Bijaćima u Planom kod Trogira proslavljen blagdan sv. Marte

U Župi Gospe od Anđela u Trogiru na predjelu Stombrate - Bijaći u Planome, na temeljima starokršćanske crkve hrvatskih knezova sv. Marte, gdje se prvi put u povijesti spomenilo ime Hrvat, 29. srpnja proslavljen je blagdan sv. Marte. Svečano misno slavlje predvodio je dr. don Mladen Parlov uz koncelebraciju župnika don Stipana Bodrožića, trogirskog dekana don Pavla Piplicu, omiškog dekana don Ljubu Bodrožića, don Josipa Dukića te niz svećenika iz trogirskog dekanata i nadbiskupije uz pratnju župnog zbora i nazočnost vjenog puka sa područja Trogira i Kaštela, među kojima su nazočili gradonačelnik Trogira Ante Stipčić, dogradonačelnik Radovan Slade Šilović, gradonačelnik Kaštela Ivan Udovičić te brojni drugi dužnosnici lokalne i regionalne vlasti. Lokalna vlast je pronašla sredstva pa se asfaltirao put do samog svetišta, tako da je ovu godinu ugodnije bilo doći na misno slavlje.

"Jesi li ti Bože zadovoljan s onim što ja poduzimam", postavite sebi ovo pitanje svi vi političari, vi radnici i svi vjernici, rekao je u nadahnutoj propovijedi dr.don Mladen Parlov koji je naglasio kako je dar koji je Bog darovao svetom Marti i svim svetcima, darovan svima nama. Taj dar trebamo koristiti čine-

ći dobro sebi, okolini i široj zajednici, kako bismo opravdali misijsko povjerenje našega Spasitelja.

Na kraju misnoga slavlja don Stipan Bodrožić je pozdravio sve političare, predvoditelja misnoga slavlja, braću svećenike koji su koncelebrirali, vjerni puk, župni zbor, recitatore na čelu s dogradonačel-

nikom Radovanom Sladom Šilovićem i sve ostale koji su doprinijeli da se ovaj blagdan dostojanstveno održi. Misnom slavlju prethodio je poetski recital na inicijativu dogradonačelnika Radovana Slade Šilovića uz kojega su stihove čitali Ivan Šustić i Jelena Đorđević. (Ivan Marjanica)

Nadbiskup Barišić s ministrantima u Vepricu

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić susreo se na blagdan svete Marte, 29. srpnja, u Nadbiskupijskom svetištu i duhovnom centru Vepric kod Makarske s ministrantima koji sudjeluju na Ministrantskom ljetu od 27. do 30. srpnja.

Zajedničku fotografiju pod mozaikom o. Marka Ivana Rupnika nadbiskup je iskoristio za kratku katehezu. Ministranti su na nadbiskupov upit prepoznali da je na mozaiku prikazan Uskrsli Krist kako ide nama u susret. Nato se nadbiskup Barišić ovako nadovezao: "Isus nakon uskrsnuća ne odlazi u visine, daleko od nas. Ne. On ide prema nama. Ide nam u susret. Isus nam dolazi kao gost. A gosta treba poslužiti: treba mu oprati ruke, pružiti vodu, vino i kruh. Dragi ministranti, to vi činite na svetoj misi kod oltara! Vi primite Isusa kao gosta i poslužujete ga. Danas slavimo svetu Martu. Ona je primila Isusa u svoju kuću i posluživala ga, kao i vi. Kad Isusa primimo i poslužimo, vidimo da je On više od gosta, On je pravi domaćin. On nam zauzvrat daje božansku deliciju, svoje Tijelo i Krv."

Nakon zajedničke večere nadbiskup je ministrante počastio sladoledom te svakome darovao medaljicu svetoga Benedikta.

Nadbiskupijski ured za duhovna zvanja na čelu s predstojnikom don Jurom Vrdoljakom svake godine organizira Ministrantsko ljetu u Vepricu kao

prigodu za molitvu, prijateljstvo, igru, planinarenje i kupanje. Svrha susreta je da se ministranti dublje povezuju s Bogom i međusobno. U pripremi i izvedbi ministrantskoga ljeta pomažu vjeroučitelj Mario Radunić te ekipa bogoslova, sjemeništara i animatora. (FFV)

Proslava svetkovine sv. Ignacija Lojolskog kod isusovaca na splitskom Manušu

Na svetkovinu sv. Ignacija Lojolskoga, osnivača Družbe Isusove i 200. obljetnicu obnove Družbe Isusove (1814. – 2014.), 31. srpnja u crkvi Presveto-ga Srca Isusova isusovačke rezidencije s novicijatom "Stanislav Koska" na splitskom Manušu, svečano euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić.

Pozdravivši okupljeni vjernički puk, braću svećenike, posebno domaćine oce isusovce i isusovačke

novake kojima je čestitao spomendan njihova utemeljitelja i 200. obljetnicu obnove Družbe Isusove, nadbiskup Barišić je u homiliji ukratko prikazao život sv. Ignacija Lojolskoga. Posebno je istaknuo vrijeme kada je svetac, koji je svoj životni put počeo graditi kroz vojnu karijeru, ranjen te je za vrijeme oporavka čitao romane o vitezovima i raznim herojima koje ga nisu ispunjavale. Tada se susreo i sa životopisima svetaca te knjigama o životu Isusa

Krista, što ga mijenja i preusmjerava njegov život. "Puno je sličnosti nas danas i sv. Ignacija tada. I mi smo svakodnevno zatrpani mnoštvom informacija koje nas ne ispunjavaju. Nameću nam se lažni heroji i ideali, no mi smo i dalje prazni, bez nade i životne radosti. Zašto? Jer od te buke ne vidimo i ne čujemo ni sebe ni Boga", kazao je nadbiskup i nadodao da nas danas sv. Ignacije poziva da se oslobodimo traganja za svjetovnim ispunjenjima, izdvojimo vrijeme za Gospodinovo štivo i za molitvu, te tako pronađemo životno uporište u Gospodinu. Potom je istaknuo blagdan Velike Gospe 1534. godine kada je sv. Ignacije s grupom svojih istomišljenika u Kapeli mučenika u Parizu položio zavjete da će služiti Bogu i pomagati dušama u savršenom siromaštvu i čistoći te poći u Jeruzalem, no spletom okolnosti završili su u Rimu gdje je 1540. godine papa Pavao III. potvrdio osnivanje nove redovničke zajednice - Družbe Isusove. Kazao je da su isusovci tada, kao i danas od iznimne važnosti za Crkvu. Otvarali su škole i sveučilišta diljem Europe, išli su i u misije širom svijeta, posebno u žarišna područja i zbog toga su upadali u mnoge probleme, što je zbog raznih političkih strujanja, rezultiralo ukidanjem reda 1797. godine, no papa Pio VII. ga ponovno uspostavlja 1814. godine.

"Sv. Ignacije je našao svoje uporište u Gospodinu i znao je da ga ne treba tražiti u vatri ili potresu već je on šapat laganog i blagog lahora. Taj lahor dolazi k nama, želi dodirnuti naše srce i poziva nas da bu-

demo njegovi učenici u zvanju koje smo odabrali, da ne ostanemo u htijenju da budemo učitelji, već da ga prihvatimo kao Gospodina", zaključio je nadbiskup i zaželio da nas zagovor i primjer sv. Ignacija ohrabri da u Gospodinu nađemo životno uporište kako bismo mogli biti poticaj drugima u svojoj sredini i kako bismo unijeli više radosti i svjetla u svoj osobni život, odnose, obiteljski i društveni život te cijelu Crkvu.

Na kraju slavlja okupljenima se obratio superior rezidencije Družbe Isusove u Splitu i magistar novaka p. Stipo Balatinac koji je nadbiskupu Barišiću zahvalio za pohod i pastirsku riječ. U zahvalama je spomenuo i sve prijatelje isusovaca koji svojom molitvom i novčanim priložima podupiru njihov rad i školovanje isusovačkih novaka. Proslava je nastavljena domjenkom u dvorištu crkve. (KB)

U svetištu Gospe na Hladi u Kaštel Sućurcu proslavljen blagdan Gospina Proslavljenja

U spomen na čudesne Božje zahvate kroz 1180 godina povijesti Kaštel Sućurca i Župe sv. Jurja mučenika, po zagovoru "čudotvorne Gospe na Hladi", sućuračka župa proslavila je i ove godine 1. kolovoza, u noći s četvrtka na petak, blagdan Gospina Proslavljenja, a što je uvod u proslavu svetkovine Velike Gospe i blagdana sv. Roka. Sve-

čanu misu predvodio je don Hrvoje Dragun, vikar Župe Srca Isusova na Visokoj u Splitu.

Brojni vjernici i hodočasnici su i ove godine, baš kao i svih ranijih godina, u obnovljeno svetišhte podno Kozjaka pristigli s istinskim molbama i željama i s nakanom da se poklone pred "čudotvornom slikom Gospe na Hladi" kako bi Bogorodicu zazvali za pomoć i milost. "Gospa je značajna u povijesti našega mjesta i naše župe i upravo zato smo večeras došli k njoj kako bismo se njoj molili za našu župu, naše mjesto, naše obitelji, naše domove, naš narod i Crkvu Božju", rekao je sućurački župnik dr. don Emanuel Petrov na samom početku slavlja, točno u ponoć, zaželimši dobrodošlicu predvoditelju misnog slavlja don Hrvoju Dragunu, kao i vjernom puku. Iskazavši najprije veliko zadovoljstvo što se večeras nalazi u tisućljetnom svetištu Gospe na Hladi, don

Hrvoje Dragun poveo je svečano misno slavlje u sklopu kojega je u propovijedi potaknuo vjernike na štovanje Gospe, baš kao što su to naši pređi stoljećima činili. “Gospa je Isusova Majka i ona je uvijek posrednik između čovjeka i Boga i zato upravo ona uvijek zauzima posebno mjesto u našim slavljinama. Neka nam uvijek u mislima budu Majčine riječi upućene nama: ‘Učinite sve što vam moj Sin Kaže’, i tada će naše živote obasjati svjetlo vjere, koje će nas voditi putem života. Molimo se našoj i Isusovoj majci da nam da snage ustrajati uz Krista, a pri tome će nam u pomoć priteći i sama Gospa, koja je svoje mjesto pored Svevišnjeg stekla svojom poniznošću i zahvalnošću Gospodinu Bogu u molitvi i u svaganjem životu. Nema straha za narod koji se moli Rajskoj Djevi - Kraljici Hrvata, jer nas je ona čuvala i u Domovinskom ratu, kada su se naši sinovi, baš kao

David protiv Golijata, borili s mnogo nadmoćnijim neprijateljem, s krunicom oko vrata i s molitvom našoj Gospi na usnama”, istaknuo je don Hrvoje Dragun u propovijedi. “Ovim smo se slavljem počeli pripravljeni za cijeli Gospin mjesec. Kroz sve ove dane molit ćemo se Gospi na Hladi za sve nas, za naš narod i za cijelu zajednicu”, rekao je na kraju slavlja don Emanuel, zahvalivši svima koji su sudjelovali u pripravi slavlja, kao i u samom slavlju, te svima onima koji su ove večeri od Gospe došli prositi da se Gospa u našim životima proslavi, baš kao što se proslavila i kroz povijest.

Prekrasna duhovna večer u drevnom svetištu Gospe na Hladi podno Kozjaka završila je pjesmom u čast čudotvornoj sućuračkoj Gospi na Hladi. (Renata Dobrić)

Proslavljena Gospa od Anđela - zaštitnica grada Imotskog i Imotske krajine

Gospa od Anđela, zaštitnica grada Imotskog i cijele Imotske krajine, svečano je proslavljena 2. kolovoza središnjim euharistijskim slavljem koje je pred tisućama vjernika pristiglih iz svih župa Imotske krajine, Dalmatinske zagore kao i susjedne Hercegovine predvodio splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. Na prigodnom oltaru postavljenom na imotskoj tvrđavi Topani podno spomenika poginulim braniteljima, uz nadbiskupa Barišića suslavili su i imotski gvardijan, dekan i župnik fra Kristian Stipanović te dvadesetak svećenika.

Na početku svoje homilije, u čije je središte smjestio razmišljanje o svetosti braka, nadbiskup je podsjetio na čudesno djelo Gospe od Anđela koja je 1717. godine pomogla u oslobođanju od Turaka. Kazao je da štovanje Gospe od Anđela ima svoju povijest vezanu za grad Imotski i Imotsku krajinu, no da ovaj blagdan ima svoju dublju povijest vezanu uz Asiz, sv. Franju i malu crkvicu, Porcijunkulu, nad kojom je sagrađena velika bazilika. Porcijunkula je postala središte i sveto mjesto za franjevački red, a s vremenom i za sve vjernike koji na dan Gospe od Anđela u svim franjevačkim crkvama mogu dobiti potpuni oprost, tzv. Porcijunkulski oprost. Govoreći o Porcijunkuli koja je središte i srce velike bazilike, nadbiskup je okupljene pozvao na razmišljanje što je za nas središte našeg bračnog i obiteljskog zajedništva i je li za nas brak svet?

“Pojam anđela nije nam dalek. Svoju ste zaručnicu i zaručnika, suprugu i supruga nazivali ‘anđele moj’, a anđelima nazivate i svoju djecu. Sreli ste anđela u kojem ste se prepoznali, u kojem ste uvidjeli svoj život i osjetili da vas ta osoba može u potpunosti ostvariti. Doista, muškarac ostvaruje ženstvenost žene, a žena muževnost muškarca”, kazao je nadbiskup i pojasnio kako ne misli samo na biologiju, već i na duhovnu dimenziju koju Krist unosi u bračni savez. Naglasio je da je ključ bračnog zajedništva, Porcijunkule, u tome da posvijestimo da smo sinovi Boga. “Bez ove svijesti svako novo zajedništvo koje stvaramo može biti lišeno pogleda anđela, površ-

no i promašeno. Tu nema čvrstog i svetog temelja, nema Porcijunkule". Nadbiskup je istaknuo kako je, da bi se održala bračna Porcijunkula, potrebno gledati bračnog druga kao dar od Boga i darivati sebe u potpunost. Također, potrebno je opraštati jer nas upravo oprost čini anđelima, te nadalje, potrebno je međusobno razgovarati, ali i razgovarati s Gospodinom. "Molitva oživljava i posvećuje Porcijunkulu braka. Da je Gospodin prisutan u svakom braku i odnosu, ni jedan ne bi umro. Zato, dragi supružnici, molite jedno za drugo te jedno s drugim za svoju djecu kako bi vaš brak i obitelj postali svetište", poručio je nadbiskup. Zaključio je kako je ove vrijednosti potrebno unijeti u sve naše brakove, postojeće i buduće, jer čvrst i svet brak mora postati Porcijunkula velike bazilike hrvatskog naroda.

Na kraju misnog slavlja za vrijeme kojeg je pjevao veliki zbor sastavljen od župnih zborova župa imotskoga samostanskog okružja pod ravnanjem Maje Biočić i s. Sofije Vuković, prisutnima se obratio domaćin, župnik fra Kristian Stipanović, čestitavši svi-

ma blagdan Gospe od Anđela i potaknuvši vjernike da sačuvaju Boga u svom životu i braku, u svojim obiteljima i društvu. "Mi slavimo našu Majku kao Gospu od Anđela, a nadbiskup nas je potaknuo da samo budemo anđeli jedni drugima. Neka nas Marija u tome potakne i pomogne svojim zagovorom", kazao je župnik. Zahvalio je ocu nadbiskupu, svećenicima, bogoslovima i svima koji su na bilo koji način doprinijeli da se svetkovina Gospe od Anđela proslavi na svečan i dostojanstven način.

Misi je prethodila tradicionalna procesija sa slikom Gospe od Anđela, rad nepoznatog autora koja prikazuje Majku Božju s anđelima koji je nose na nebo, a koju su nabavili imotski franjevci odmah po oslobođenju od Turaka. U procesiji od crkve sv. Franje do tvrđave Topane sudjelovalo je mnoštvo vjernika predvođeno s dvadesetak župskih barjaka koje su nosili predstavnici svih župa Imotskoga dekanata. Za župnu svetkovinu vjernici su se pripremali devetnicom. (KB)

Blagdan bl. Augustina Kažotića u Trogiru

U svetištu blaženoga Augustina Kažotića, u crkvi sv. Dominika u Trogiru, 3. kolovoza svečano je proslavljen blagdan prvoga hrvatskog blaženika – Augustina Kažotića, rođenog Trogiranina. Samojoj svetkovini prethodila je devetnica kroz koju su se njegovi štovatelji duhovno pripremali, a koju je predvodio upravitelj svetišta fr. Veseljko Begić. Na sam blagdan svečano misno slavlje i procesiju kroz klaustar predvodio je postulater kauza Zagrebačke nadbiskupije mons. dr. Juraj Batelja. Koncelebrirali su provincijal Hrvatske dominikanske provincije dr. Anto Gavrić, upravitelj svetišta fr. Veseljko Begić, trogirski dekan don Pavao Piplica i voditelj hrvatske

katoličke misije u Hamburgu pater Mirko Jagnjić. Misu je glazbeno animirao Mješoviti katedralni zbor sv. Lovre iz Trogira uz voditelja maestra Antu Ugrina. Na misnom slavlju nazočili su dominikanski postulanti na čelu sa fr. Antom Kazotijem, brojni štovatelji bl. Augustina Kažotića iz Trogira, Kaštele, Splita, Zagreba i Križevaca, među kojima je bila obitelj bl. Austina Kažotića koja se za ovu prigodu sakupila sa svih strana Lijepe Naše i šire, te gradonačelnik Trogira Ante Stipčić, dogradonačelnik Radovan Slade Šilović kao i mnogi gradski i županijski dužnosnici.

Na početku misnoga slavlja kojemu je prethodila procesija s blaženikovim relikvijama kroz klaustar samostana, provincijal Anto Gavrić je pozdravio sve okupljene te uputio molitvu da Gospodin, po zagovoru blaženika, blagoslovi grad Trogir i cijelu domovinu Hrvatsku te da nas obdari radošću proglašenja blaženika svetim.

U propovijedi mons. Batelja je napomenuo da je blaženik otkrio Isusa u svojem životu do te mjere da možemo opipati Isusa na njegovu tijelu i kroz njegov život. "Slavimo spomendan blaženog Augustina Kažotića koji je u Trogiru rođen oko 1260. od oca Nikole, koji je bio cijenjen među trogirskim senatorima, i majke Radoslave, koja potječe iz glasovite kuće

Dragojlović. Plemeniti po krvi, ali još plemenitiji po vjeri. Pristupio je Augustin Dominikancima u Splitu 1277. godine. Njegov je život protjecao jasno kao potok iz svog izvora. Bio je iskren, nježan, ponizan, vjeran. Knjiga mu je bila drug, znanost izazov, a pobožnost ozračje svakodnevnog života. Nakon studija u Parizu od 1287. do 1291., vratio se u domovinu da bude navjestitelj radosne vijesti. Trudio se oko slave Božje i uspostave kršćanskog ozračja u javnom životu. Svojim načinom života podsjećao je na upute sv. Augustina 'Onaj dobro živi, tko dobro moli'. Bl. Stepinac bi to načelo protumačio na primjeru vesala. Jedno je veslo molitva, a drugo rad. Ako se vesla jednim veslom lađa se vrti u krug, ako se vesla s oba vela prisprije se u željenu luku. Moli i radi. Bl. Augustin je naučio u svom životu da istina bez ljubavi ubija, a istina bez ljubavi vodi u krive smjerove: praznovjerje u bezvjerje, razularenost, ovisnost, bračnu nevjeru. Nakon završetka studija u Sorboni Augustin je radio s fra Nikolom Bocasijem, koji je kasnije postao kardinal i papa Benedikt XI. Taj je papa blaženoga Augustina 1303. godine imenovao biskupom u Zagrebu gdje je našao razrovano biskupsko sjedište nakon Mongolske provale. Dva njegova prethodnika Filip i Timotej pokušavali su popraviti tolike ruševine, ali bez većeg uspjeha. Ljudski gledano ni Augustin ne bi uspio da u ruci nije imao molitvenik, a dušu punu vrlina te pobožan i za crkvu zauzet život. Blag po naravi, čestit po savjesti, socijalno osjetljiv i u svemu umjeren, po-

stao je orijentir i za najtvrdokornije grješnike. Augustinova poniznost i strpljivost sjale su Božjem narodu i poticale na obraćenje života. Bože, koliko je danas našem narodu potrebno takvih zvijezda koje ne zalaze. Doprinosio je izgradnju zagrebačke katedrale koju je njegov prethodnik započeo. Red i slobodu provodio je uvjeravanjem i blagošću među svećenicima i pukom. Pješice je pohodio prostranu biskupiju, a narod vidjevši ga kao pastira dočekivao ga je kao anđela Božjega. Bio je vođa duša i vođa naroda. Hrvatsko-ugarski kralj Robert I. Karlo zamjerio je Augustinu što se potužio papi na njegove postupke i zbog toga mu nije dopusti vratiti se u Zagreb. Po papinskoj odluci Augustin Kažotić je došao za biskupa u južnotalijanski grad Luceru nastavio je apostolskim radom i uskoro su umjesto praznovjerja nastupili sveti obredi vjere, a narod barbarski postao je kršćanski. Braćo i sestre, zagledani u lik Augustina Kažotića naučimo danas da nam zasja kao uzor vjere i vjernosti, ljubavi i predanja za Boga, rod i dom. On je bio ogledalo čistoće i škola krijeposti. Neka se ovom žrtvom na Augustinov zagovor ražari i naš kršćanski život, i Kristovom ljubavi oplemeni naše srce, da bismo i mi poput njega bili svjedoci riječi Božje i osjetljivi za glas duša Isusa Krista i postali ugodni miris Kristov kako i na zemlji, tako i u slavi neba", kazao je mons. Batelja.

Poslije svete mise vjernici su ljubili moći - relikvije bl. Augustina Kažotića koje je držao sin iz njegova roda fr. Ante Kazoti. (IM)

Nadbiskup Barišić krstio šesto dijete u obitelji Bilonić

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić pohodio je 3. kolovoza župe Strizirep i Čačvina-Vrpolje kod Trilja. U objema župama slavio je euharistijska slavlja te se susreo s vjernicima. Time je završio pastoralne pohode župama Cetinskoga dekanata koje je započeo još u korizmi. Tom prigodom, u župnoj crkvi Presvetog Srca Isusova u Vrpolju, krstio je šesto dijete u obitelji Bilonić, malu Anamariju.

U homiliji se osvrnuo na evanđelje o umnažanju kruhova. "S jedne je strane dobro da apostoli opazaju potrebe naroda, što vide da su ljudi umorni i gladni; ali s druge strane apostoli to ne doživljavaju kao svoj problem, pa traže od Isusa da otpusti svijet", upozorio je nadbiskup. Međutim, Isus apostolima i narodu, a preko njih i nama, daje pouku i primjer po dječaku koji je spreman podijeliti sa svima ono osnovno što ima: "Pet kruhova i dvije ribe – to je

dnevna količina hrane koja je čovjeku potrebna. Dječaku je to njegova majka spremila. I drugi su sigurno ponijeli hrane sa sobom. Ali – odrasli kao odrasli, svatko čuva svoje, neka se drugi snađe kako zna. Međutim, ovaj dječak u djetinjoj jednostavnosti i iskrenosti želi nesebično priteći u pomoć”, istaknuo je nadbiskup Barišić te nastavio: “I danas u svijetu i u našim međuljudskim odnosima ima toliko nepravde i zatvorenosti upravo zbog nemara i neosjetljivosti za situaciju i potrebe drugih. Jedan je rabin svome učeniku postavio pitanje, kada prestaje tama, a počinje dan. Učenik je pokušavao dati različite odgovore – kad se može razlikovati stablo od čovjeka, pasa od ovce, jednu vrstu stabla od drugoga – ali nijedan odgovor nije bio točan. Napokon mu Rabin otkrije rješenje: Tama prestaje, a dan počinje, kada u

drugom čovjeku prepoznamo bližnjega. A to može biti ujutro, popodne ili usred noći”, objasnio je nadbiskup.

Na kraju euharistijskoga slavlja mons. Barišić je uručio obitelji Bilonić dar koji nadbiskup još od 2002. godine običava dati svakom četvrtom i daljnjem djetetu u obitelji: knjigu s posvetom, osobno pismo i novčani prilog. Do sada je preko 1400 djece u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji primilo ovaj dar.

Župnik don Josip Bečić zahvalio je nadbiskupu Barišiću na posjetu njihovim malim mjestima Čačvini, Vrpolju i Strizirepu. “Hvala Vam, dragi naš oče nadbiskupe, za kruh riječi Božje koji ste s nama podijelili. Hvala Vam na Vašem posjetu i potporu koju ste nam iskazali”, rekao je župnik Bečić. (FFV)

Opuzen proslavio sv. Stjepana, zaštitnika župe i Dan grada

Opuzen je 3. kolovoza proslavio nebeskoga zaštitnika - sv. Stjepana. Središnje misno slavlje predvodio je neretvanski dekan i župnik don Stipe Jerković u koncelecijaciji s don Jurom Bjelišem i don Mihaelom Provićem. Župnim zborom ravnala je s. Marinela Delonga, a nakon mise vjernici su imali prigodu ljubiti moći sv. Stjepana. S obzirom da je i Dan grada, na misnom slavlju nazočili su i predstavnici vlasti.

“U našem lijepom hrvatskom jeziku sve vrvi ružnim poštapalicama u kojima se zloupotrebljava ime Božje i imena svetaca. Dar govora pretvoren je u psovke, u bacanje kamenja Bogu u lice. Umjesto da Bogu odgovaramo ljubavlju - jer nas je stvorio iz ljubavi, ljudi ga pogrđuju i kamenuju”, upozorio je u propovijedi don Stipe, “no, Bog od čovjeka nikada nije dignuo ruke”. Nikad nije bilo lako biti učenik i sljedbenik Kristov, i danas mnogi za njega gube svoj život, istaknuo je u propovijedi don Stipe i dodao: “Poučio nas je Gospodin da uvijek umjesto udarca pružamo riječ, a u tome će nam pomoći Duh Njegov kojega nam šalje. On će dati pravu snagu da radije i umremo, nego da sami upotrijebimo nasilje”. Riječ se često zloupotrebljava, umjesto da bude sredstvo komunikacije, često je sredstvo međusobne borbe, polemike, vrijeđanja, podmetanja, često se ljudi međusobno kamenuju; pa i oni koji se nazivaju kršćanima spremni su lako druge osramotiti, nisu spremni mirno razgovarati nego škripe zubima jedni na druge, nisu sposobni govoriti riječi koje zbližavaju, nego riječi koje razbijaju vezu među ljudima. Prije nego

progovorimo, pogledajmo na Krista, učimo od Krista - budimo uvijek puni pažnje, tolerancije, birajmo riječi kada razgovaramo - ne vrijeđajmo jedni druge, u svakom čovjeku gledajmo sliku Božju, tražimo najprije ono što nas povezuje, a ne što nas dijeli, trudimo se razumijevati i slušati jedni druge, nemojmo sebe nametati silom. Ako počinjemo dijalog, onda moramo prihvatiti sugovornika kao ravnopravnoga, ako svog sugovornika podcjenjujemo, onda to nije razgovor, to je monolog, nadmetanje nad drugim.

“Danas, na našašće blagdana sv. Stjepana, valja nam svima moliti da znamo i neprijatelje ljubiti, da znamo razgovarati jedni s drugima i preko razgovora rješavati sve međusobne nesporazume i nesuglasice. Molimo neka nas Duh Sveti pouči kakao treba preko dijaloga doći do zajedničkog dobra, da možemo živjeti u bratstvu zajedništva, miru, ljubavi, toleranciji, a primjer neka nam na bude naš nebeski zaštitnik. Govor ljubavi, to je jedino kršćanski govor, to je ono što slijedi iz primjera Krista i našeg zaštitnika”, zaključio je vlč. Stipe. (AM)

Nadbiskup Barišić u Zajednici “Cenacolo”

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić posjetio je na blagdan Preobraženja Gospodinova 6. kolovoza Zajednicu “Cenacolo” na Ugljanima.

Susret je započeo euharistijskim slavljem. Nadbiskup je na početku homilije opisao mjesto na kojem se zbilo Kristovo preobraženje, brdo Tabor u Jizreelskoj dolini: “Usred doline izdiže se gora Tabor kao stožac. Nad dolinom nekada zna biti oblaka, tako da se ne vidi sunce. Ali vrh Tabora uvijek je iznad oblaka, uvijek je obasjan sunčevim svjetlom. Tako je i Krist u našem životu sunce koje nam uvijek sja s visine.” Ukazao je i na jednu poveznicu između Zajednice “Cenacolo” i brda Tabora. Na vrhu Tabora, naime uz franjevački samostan, živi također jedna zajednica bivših ovisnika koji su se posvetili ugošćivanju hodočasnika. Prilikom nadbiskupijskoga hodočašća u Svetu Zemlju u studenome prošle godine, nadbiskup je s hodočasnici posjetio i tu zajednicu.

U nastavku homilije nadbiskup Barišić je istaknuo poveznicu između našega krštenja i Isusova preobraženja: “Na Taboru se čuo glas s neba: ‘Ovo je Sin moj, Ljubljeni.’ Taj se glas također čuo prilikom Isusova krštenja na Jordanu. I nama je, na našem krštenju, Nebeski Otac rekao te riječi: Ti si Sin moj ljubljeni.” Nadbiskup je naglasio da krštenjem započinje naše osobno preobraženje, čemu je temelj Isusovo preobraženje. Isusove bijele haljine podsjećaju nas na bijelu haljinu koju smo dobili na krštenju, napomenuo je nadbiskup te nastavio: “Evangelje izvještava da su apostoli pali na zemlju. Dobro je pasti ničice kad je znak molitve i predanja pred Bogom. Ali to može biti i pad zbog grijeha. Mi sami ne znamo ustati iz svojih grijeha i slabosti, ali nam

Isus pomaže. Evangelje kaže da apostoli nisu nikoga vidjeli doli Isusa samoga. On je jedini, pored Njega nema drugih bogova. Naši razni idoli kojima se klanjamo ne mogu pored Njega opstati. Isus u naš život dolazi kao Onaj koji nas oslobađa od naših krivih božanstava”, zaključio je nadbiskup Barišić.

Nakon euharistijskoga slavlja nastavilo se zajedničko druženje i razgovor nadbiskupa s članovima Zajednice. Svaki se pojedini predstavio, rekao odakle je i koje mu je zaduženje u Zajednici. Nadbiskup se zanimao za njihov dnevni red te se raspitao o radovima koje obavljaju. Oni su mu među ostalim iznijeli svoja iskustva iz Međugorja gdje su boravili proteklih dana pomažući starijim i nemoćnim posjetiteljima toga mjesta. Nadbiskup se također prisjetio svoga posljednjeg posjeta Zajednici, za božićnih blagdana, kada Zajednica tradicionalno priređuje prikaz živih jaslaca.

Na odlasku momci iz Zajednice darovali su nadbiskupu sliku Milosrdnog Isusa te su se preporučili u molitve do idućega susreta. (FFV)

Barcelonski kardinal u Splitu

Kardinal Lluís Martínez Sistach, barcelonski nadbiskup, i skupina svećenika Barcelonske nadbiskupije posjetili su tijekom svoga boravka u Hrvatskoj splitsko-makarskoga nadbiskupa Marina Barišića. Nadbiskup Barišić primio je kardinala Martíneza zajedno s petnaestak svećenika 7. kolovoza u Nadbiskupskom ordinarijatu.

Susret je protekao u srdačnom i prijateljskom ozračju. Kardinal Martínez je objasnio kako on svake godine uobičajava otići na hodočašće zajedno sa skupinom svećenika koji su zaređeni proteklih sedam godina. “Ove smo godine izabrali Hrvatsku.

Bili smo u Zagrebu, a u Splitu smo sveukupno tri dana upravo zbog njegove bogate povijesne i kulturne baštine”, rekao je kardinal. Nadalje je upoznao nadbiskupa Barišića s dosadašnjim tijekom hodočašća i preostalim programom. Kardinal je među ostalim istaknuo da je na njih najdublji dojam ostavila splitska katedrala: “Po svojim je prostornim dimenzijama sitna. Ali po vjerskim i povijesnim dimenzijama velika je i može se mjeriti s našim katedralama u Španjolskoj.” Mons. Barišić je pak izrazio veliku radost što je kardinal Martínez odabrao Hrvatsku za odredište svećeničkoga hodočašća. U svome je obra-

ćanju ukratko iznio početke kršćanstva na području rimske provincije Dalmacije te predstavio današnje duhovno i vjersko stanje u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji.

Svećenici su također imali priliku postaviti pitanja nadbiskupu Barišiću. Razvio se živ razgovor u kojem su nadbiskup, kardinal i svećenici izmijenili svoje dojmove i iskustva. S obzirom na odnose Katalonije i Španjolske, svećenici su htjeli znati kako je protekao postupak osamostaljenja Hrvatske od SFRJ, osobito kako se Crkva postavila u tom pitanju. Uz druge društveno-političke teme, dotakli su se također problematike vezane uz takozvani zdravstveni odgoj i vjeronauk u školi što je aktualno u objema zemljama, Španjolskoj i Hrvatskoj. Nadalje, zanimao ih je odnos prema izazovima današnjega vremena, osobito pastoral mladih u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. Ovdje su sugovornici uočili mnoge slične probleme s kojima se suočavaju obje mjesne Crkve.

Na kraju susreta kardinal Martínez uručio je nadbiskupu kao znak zahvalnosti za gostoprimstvo spomen-plaketu Antonija Gaudíja, poznatoga graditelja još uvijek nedovršene barcelonske crkve Sve-te obitelji, te ga pozvao da posjeti Barcelonu. Nadbiskup Barišić je odgovorio da će se u okviru svojih obveza rado odazvati pozivu jer za to postoji mnogo razloga, a jedan je i što sada naši nogometaši Rakitić i Halilović igraju u FC Barcelone. (FFV)

Djeca s poplavljenih područja s nadbiskupom Barišićem

Župa svetog Andrije na splitskom Sućidru organizirala je boravak za djecu iz poplavama pogođenih župa Vidovice i Kopanice u Bosanskoj Posavini. Trideset i troje djece, u dobi od trinaest do petnaest godina, u pratnji s. Mare Župarić na pet dana ugoštile su dvadeset i četiri obitelji.

Dobrodošlicu u Split zaželio im je i splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić koji ih je posjetio 7. kolovoza. Nakon što su porazgovarali o školi, športu i prvim dojmovima ljetovanja, nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje. Kazao je kako nije slučajno da ih je ugostila župa koja je posvećena sv. Andriji jer je i sv. Andrija prvi primijetio dječaka koji ima pet kruhova i dvije ribe s kojima je Isus nahranio pet tisuća ljudi. Po uzoru na njega vjernici u njegovoj župi prepoznali su potrebe bližnjih u nevolji. "Puno ljudi sudjelovalo je u pomoći poplavljenim područjima u cijeloj regiji. Velika je stvar dati hranu, odjeću i novce potrebnijima, no veća je stvar drugoga primiti u svoj dom. U dom primaš samo onoga u kojeg imaš povjerenja", istaknuo je nadbiskup i zahvalio obiteljima koje su ugostile djecu pokazavši tako da nas nevolje odgajaju da budemo ljudi otvorena

srca, da prihvatimo drugoga kao svoga bližnjega te da gradimo bolje društvo. Djeci iz Bosanske Posavine poručio je da će im se domovi obnoviti, no da se potrude u sjećanju zadržati divno iskustvo koje su stekli pri posjetu Splitu kao i nova poznanstva. "Neka ovo i vama biti poticaj da rastete u humanosti i širini svoje vjere. Nadam se da ste, u nevolji koja vas je zadesila, stekli ohrabrenje i nadu da je svijet bolji nego što mislimo i da smo zajedno jači od svih prirodnih nepogoda", zaključio je nadbiskup i zaže-

lio da ih to bogatstvo prati u njihovom odrastanju i daljnjem životu.

Župnik na Sućidru don Ivan Čotić, koji je organizator i inicijator ljetovanja, zahvalio je nadbiskupu na pohodu, a djecu podsjetio na natpis koji je postavljen na ulazu u Vidovice, a na kojem piše "Sa-

čuvajmo vjeru i razum i sve će opet biti dobro". Djeca će kroz pet dana razgledati povijesne, kulturne, vjerske i sportske znamenitosti Splita, Solina, Klisa i Makarske. U poslijepodnevним satima imaju vremena za kupanje i odmor, a večeri su im ispunjene druženjem uz pjesmu i ples. (KB)

Dijamantni pir s četvoricom unuka svećenika

Bračni par Ivan i Vasilija Stipica proslavili su 7. kolovoza u Splitu svoj dijamantni pir euharistijskim slavljem u župnoj crkvi sv. Marka na Neslanovcu. Ova obljetnica zavrjeđuje pozornost ne samo zbog šezdesetogodišnjega življenja bračne ljubavi i obiteljskoga zajedništva, nego prije svega zbog jednoga kršćanskog svjedočanstva koje pruža njihova unučad. Naime, od dvadeset i troje unuka njih se pola odazvalo Božjemu pozivu i izabralo duhovno zvanje! Tako se Ivan i Vasilija Stipica ponose s četvoricom unuka svećenika, s tri unuke karmelićanke i s četvoricom bogoslova, koje su rodile i odgojile njihove tri kćeri Mirjana, Hilda i Rina. Šezdesetu obljetnicu svoga braka proslavili su, kako i dolikuje, u zajedništvu svojih kćeriju, zetova, unuka i prauunuka. Euharistijsko je slavlje predvodio najstariji unuk don Roko Celent, a koncelebrirali su njegov brat i rođaci svećenici.

Najstarija kći Mirjana udala se za Nenada Mladinea te rodila desetero djece. Među njima su dva svećenika, Nikola i Ivan, bogoslov Daniel te tri karmelićanke Mihaela, Gabriela i Estera, koje žive u Karmelu u Ávili zajedno sa Splićankom Editom Majić. Druga kći Hilda udala se za poznatoga splitskog veslača Zlatka Celenta koji je svojedobno uspješno nastupao na Olimpijskim igrama te 1980. godine u Moskvi osvojio brončanu kolajnu zajedno s Duškom Mrduljašem i kormilarom Josipom Rei-

ćem. Hilda je rodila petero djece od kojih su dvojica, Roko i Filip, već zaređeni za svećenike, a dvojica, Mate i Benjamin, još su u bogosloviji. Nažalost, Zlatko Celent poginuo je 1992. godine u prometnoj nesreći na otoku Pagu. Najmlađa kći Rina udala se za Nevena Matijevića. Rodila je osmero djece. Među njima je jedan bogoslov, Borna.

Povodom dijamantnoga pira Ivana i Vasilije Stipica, svoju je čestitku poslao i splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. U pismu izražava svoju radost i povezanost sa slavljenicima te ističe crkvenu i društvenu dimenziju njihove obljetnice: "Slično kao Abraham, i bez muškog potomka, postali ste začetnici velikog potomstva, koje obogaćuje naše društvo, domovinsku i univerzalnu Crkvu. Vaša obitelj je doista ne Crkva u malom, nego velika Crkva poput sjemeništa ravna jednoj biskupiji iz koje su do sada iznikla tri klauzurna redovnička zvanja, četiri svećenika i još četiri bogoslova kandidata za svećeništvo." U nastavku čestitke mons. Barišić naglašava važnost i veličinu primjera koji je pružio bračni par Stipica: "Dragi jubilarci, kao nadbiskup Splitsko-makarske nadbiskupije ponosan sam na Vašu obitelj, na Vaše ljudsko i vjerničko, građansko i crkveno svjedočanje. Svoj ljudski i kršćanski odgoj prenijeli ste primjerom života u teškim i nenormalnim vremenima na svoje kćeri Mirjanu, Hildu i Rinu, a po njima na svoje dvadeset i troje unučadi i do sada sedmero

praunučadi. Dakako, Bog Vas je također nagradio dobrim i vrijednim zetovima.”

Nadbiskup na kraju čestitke zaziva Božji blagoslov na slavljenike: “Vaš jubilej je evangelizacijsko svjedočenje zaštite i promocije bračne vjernosti i ljubavi otvorene daru života. Dok Vam čestitam, želim

Vam obilje Božjega blagoslova riječima psalmista (Ps 128): Blagoslovio vas Gospodin sa Siona, uživali sreću Jeruzalema sve dane života svoga! Vidjeli djecu svojih sinova – ali s još dužim blagoslovom: Vidjeli djecu svojih prauku!” (FFV)

Obnovljena crkva sv. Barbare otvorena za javnost

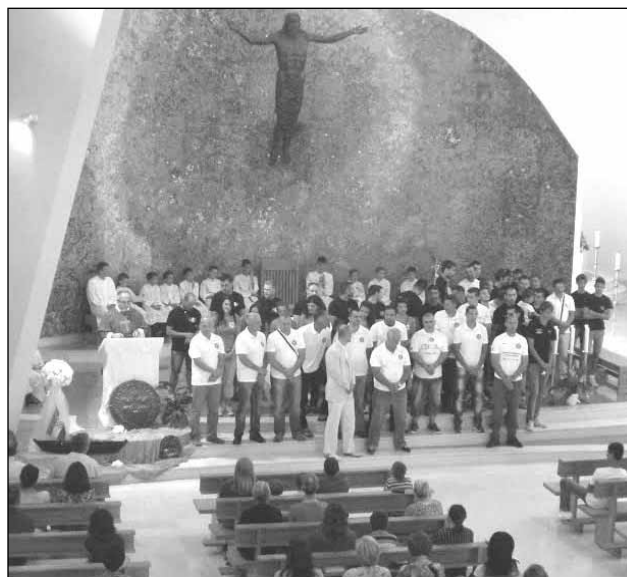
Uoči blagdana sv. Lovre čije ime nosi trogirski katedrala, službeno je 8. kolovoza otvorena obnovljena crkva sv. Barbare. Crkvu je otvorio predstojnik Konzervatorskog odjela u Trogiru dr. sc. Miroslav Katić u nazočnosti trogirske dekanije i župnika katedrale sv. Lovre don Pavla Piplice, predstojnika KO Split dr. sc. Radoslava Bužančića, konzervatorice, dr. sc. Vanje Kovačić, gradonačelnika Trogira Ante Stipčića, dogradonačelnika Filipa Anđelića i Radošana Slade Šilovića te ostalih gradskih dužnosnika. Nazočani su bili i svećenici dr. sc. don Mladen Par-

lov, dr. sc. don P. Čondić, don Mario Matković, don Ante Čulić, don Stipan Bodrožić, fra Šime Škibola te drugi uzvanici. Don Pavao Piplica, prije blagoslova crkve, napomenuo je kako je ova crkva jedna od najkustičnijih manjih crkava u gradu. Dr. Bužančić je istaknuo velik broj svodova, niša i stupova te je podsjetio da se u njoj vjenčao kralj Krešimir IV. Dr. Katić je naveo da je Ministarstvo kulture odbilo ovaj projekt te da je župnik don Pavao Pilica iz župnog budžeta financirao završnu obnovu ove crkve pred svoj premještaj. (IM)

Zahvalna misa za pobjednike 17. Maratona lađa u Metkoviću

Štit kneza Domagoja ove godine na 17. Maratonu lađa na Neretvi održanom 9. kolovoza u Metkoviću, ostaje u Župi sv. Nikole biskupa u Metkoviću. Pobjednici su lađari “Crnoga puta”. Tim povodom zahvalnu misu u crkvi sv. Nikole biskupa 17. kolovoza predvodio je župnik don Senko Antunović.

Osvrnuvši se na stanje u obiteljima, na zajedništvo, don Senko je rekao: “Vi koji veslate, lađarice i lađari koji ste veslali i veslate, dobro znate - u lađi, ili ste jedno srce i jedna duša ili lađa neće ići naprijed. Za sve ono što se događa kroz povijest vašeg veslanja i sudjelovanja na dosadašnjim Maratonima ponajprije je potrebna dobra volja i trud da bi se postigao određeni rezultat. Vi ste na svoj način danas, zajedno sa svima nama, nasljednici kneza Domagoja, kneza povijesti, branitelja hrvatstva, katoličanstva, branitelji ovih prostora. Svatko od vas ušao je u crkvu kao ekipa, lađe niste donijeli sa sobom - ne bi bilo mjesta, ali ušli ste sa svojom lađom s kojom ste vježbali i sudjelovali na Maratonu. Ova Crkva lađa je Isusa Krista i sv. Nikole u kojoj smo svi zajedno jedna velika obitelj, jer u ovoj lađi gdje jesmo postoji puno radosti, sreće, zadovoljstva, ljubavi, djece, svega onoga što se nalazi i u svakoj lađi, ali postoji i puno problema, poteškoća i kriza. Zato, onu večer kada smo bili sudionici pobjede, zaboravili smo na ratove u Iraku, Ukrajini, na sve moguće svjetske

špekulacije, na sve trzavice unutar našega naroda i domovine, na neimaštinu i mnoge roditelje koji ne mogu kupiti knjige svojoj djeci, na puno toga, jer ste vi bili razlog, jer ste nas vi tog dana i sve ovo vrijeme učinili ponosnijim, zadovoljnijim; jer vaš trud nije samo vaš trud, vaš trud je i naš uspjeh. Bez obzira kojoj udruzi ili župi pripadali, svi ste djeca ove lađe - Crkve, svi ste sinovi i kćeri Isusa Krista jer ste kršteni u ime njegovo. Budućnost ste ovoga grada, župe i domovine Hrvatske. Učinite svoj svijet u lađi života ljepšim, zadovoljnijim i sretnijim, time ćete

učiniti zadovoljnijim i sretnijim i ovu župu i grad i domovinu, jer sretne osobe čine sretno društvo u kojem živimo. Nemojmo čekati da nam drugi dođu na cilj u Ploče. Mi idimo prema cilju, ne samo u Ploče, nego u svakom području života. Ne stidimo se nikakva posla u ova teška vremena, znajmo ne prepuštiti se depresiji, zlu, alkoholu, bolesti bilo koje vrste, koja na žalost najviše ugrožava i upropaštava hrvatsku mladost koja bježi iz najljepše zemlje svijeta. Ne bježe jer je ne vole, bježe jer ne mogu kruha u njoj naći. Teško je to gledati iz dana u dan; kako zaboraviti povijest koja se ostvaruje u sadašnjosti, ne samo kroz maraton lađa, kroz Domagoja, kroz svu povijest našega naroda. Lakše nam je bilo za vrijeme rata nego sada. Lakše je bilo u ratu trčati nago sada strepiti što će biti sa poljoprivredom i svim. Dok mnogi naši političari uživaju u svom odmoru, mnogi naši mladići i djevojke kroz lađu života koju nose, po poljima su, sade, rade, muče se i bacaju u jendeke”.

Don Senko je poručio mladima: “Ako mi ne učinimo da ova domovina i ovaj grad ne postane ljepši po nama, neće nam ga učiniti ni Split ni Zagreb, niti nijedna politika, jer svatko gleda svoj interes - ono što ste mogli doživjeti kroz svoj život to je da ste uvijek osjećali da je Crkva s vama, da ste vi Crkva, i zbog toga doživljavate Crkvu kao majku, sv. Nikolu kao svoga zaštitnika. Tako je lijepo vidjeti vaše majice s različitim znakovljima, ali pokušajte negdje staviti sv. Nikolu, da se zna otkud ste, s kime ste povezani. Ovaj štit Domagojev dobro sam proučio. Četiri križa su na njemu, to mi je bilo drago vidjeti, jer sve četiri strane su strane Boga živoga. Neka ovaj ponos koji smo doživjeli zahvaljujući našim mladima, našim lađaricama, jer bitno je pobijediti, ali važno je i sudjelovati; svi su uložili svoj maksimum. Ponosni smo, čeka nas noć prvaka. Vjerujem da će uz pomoć Božju i sv. Nikole, Domagojev štit ostati u našoj župi bar pet godina”. (AM)

32. hodočašće mladih Splitsko-makarske nadbiskupije Gospi Sinjskoj

Tradicionalno hodočašće Čudotvornoj Gospi Sinjskoj uz svetkovinu Velike Gospe, u organizaciji Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije, okupilo je i ove godine, 9. i 10. kolovoza, nekoliko tisuća mladih vjernika. Hodočasnički put započeo je u prasnvetištu Gospe od Otoka u Solinu gdje su mladi mogli pristupiti sakramentu pomirenja kako bi čista srca mogli krenuti na put do Gospi-na svetišta u Sinju. Euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelecijaciji s provincijalom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joškom Kodžomanom,

generalnim vikarom Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslavom Vidovićem, predstojnikom Ureda za mlade dr. sc. don Mihaelom Provićem, župnikom Gospe od Otoka don Vinkom Sanaderom i tajnikom don Franjom Frankopanom Velićem.

Pozdravivši braću svećenike i sve hodočasnike, nadbiskup je izrazio radost što vidi toliko djece, mladih i starijih koji hodočaste od Gospe do Gospe. Osvrnuvši se na naziv prasnvetišta Gospe od Otoka, kazao je kako se otok može gledati kao simbol čovjekova života, društva i cijele zemaljske kugle te kako nam se čini da je taj naš životni prostor izoliran i ograničen, no kako to nije točno. Otok je okružen morem i valovima koji ga povezuju s neizmjenjnim prostranstvima i s transcendencijom te kako nam je potrebno oslušivati taj dodir i poruku koju nam želi reći. Taj dodir već je spomenuo sv. Pavao u Poslanici Efežanima kada kaže ‘Danas je Gospodin zamilovao u ljubavi svoga Sina’. “Taj naš val i dodir ljubavi je u Isusu Kristu. Potrebno je susresti ga i čuti. Vi ste večeras ostavili svoju svakodnevicu i zaputili se na hod tišine i molitve kako bi Gospodina čuli svojim srcem. No kada dođete u Sinj, shvatit ćete da Sinj nije krajnji cilj kojemu idemo, već nam je cilj vratiti se u svoje svakodnevce”, istaknuo je nadbiskup i upozorio da ne dozvolimo da se vratimo bez Isusa, poput Marije i Josipa koju su se uputili u Nazaret, a Isus

je ostao u Jeruzalemu. Pozvao je sve okupljene da u svakodnevici korak po korak unose i žive iskustvo Gospodinova dodira ljubavi i topline. “Želim vam da osjetite da vaš otok, vaš život, nije izoliran, da ste zahvaćeni Božjom ljubavlju i da s tom spoznajom mijenjate vašu svakodnevnicu, uz pomoć i zagovor Majke Marije koja bez Isusa ne vidi mogućnost povratka, jer bez Njega ne bismo bili hodočasnici nego hodači”, zaključio je nadbiskup.

Domaćin prve postaje hodočašća, župnik Gospe od Otoka don Vinko Sanader zaželio je hodočasnici da im noć tišine, molitve i hoda koja je pred njima bude korisna za duhovnu izgradnju te da nakanе koje nose u srcima budu uslišane od Gospe koja je naša najmoćnija zagovornica. Hodočasnici ma se obratio i dr. sc. don Mihael Prović koji im je poželio sretan put i zamolio da ovu noć hoda i bdijenja, unatoč umoru, provedu dostojanstveno.

Nakon misnoga slavlja, za vrijeme kojeg je pjevao glazbeni sastav “Mihovil” s Kamena u Splitu, kolone mladih vjernika krenule su na hod dug 30-ak kilometara, predvođeni generalnim vikarom mons. Vidovićem, kako bi Majci Mariji donijeli svoje nakanе, molitve i pjesme. Kako bi sve proteklo u redu, na putu su imali policijsku i medicinsku pratnju, a župljani iz Dicma su, kao i svake godine kod crkve sv. Jakova, za hodočasnike pripremili okrepu. Po dolasku u svetište Gospe Sinjske hodočasnici su mogli pristupiti sakramentu pomirenja.

Kruna cjelonoćnoga hoda bila je rana jutarnja misa u dvorištu Svetišta Gospe Sinjske, na kojoj je pjevao zbor mladih “Znak pobjede” iz Košuta, a koju je predvodio generalni vikar splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović. U koncelecijaciji su bili sinjski gvardijan fra Petar Klapež, predstojnik Ureda za pastoral mladih dr. sc. don Mihael Prović i još sedam svećenika. Gvardijan je na početku slavlja pozdravio sve mlade i rekao kako ovogodišnje hodočašće mladih ima svoju posebnost jer otvara vrata tristotom jubileju Svetišta koji će se na naci-

onalnoj razini proslaviti iduće 2015. godine. Citirajući papu Franju i obraćajući se mladima naglasio je: “Dragi mladi prijatelji, ako dopustite najdubljim težnjama vašega srca da provru van, shvatit ćete da u vama postoji neugasiva želja za srećom i to će vam omogućiti da raskrinkate i odbacite mnoge ‘jeftine’ ponude koje nalazite oko sebe. Mladi koji izaberu Krista su snažni, hrane se njegovom riječju. Imajte hrabrosti plivati protiv struje! Imajte hrabrosti za pravu sreću! Recite “ne” kulturi prolaznog, površnosti i odbacivanja”.

Mons. Miroslav Vidović u propovijedi je istaknuo kako je ovo hodočašće mladih od Gospe do Gospe, ali i s Gospom. “Ovo hodočašće slika je našega života jer je na tom putu bilo trenutaka mraka, umora, kušnje, i brojnih pitanja poput onog ‘zašto sam pošao?’. Zar naš život nije hodočašće uspona i padova”, upitao je mons. Vidović i nadodao kako Gospodin uvijek pobjeđuje tamu i donosi svjetlo na ovom našem životnom hodočašću. Osvrćući se na čitanje u kojem sv. Pavao moli za svoju braću, mons. Vidović je primijetio da su hodočasnici u protekloj noći više molili za druge nego za sebe osobno te su tako slijedili i primjer Blažene Djevice Marije koja je cijeli svoj život podredila za druge. “Apostol Petar, nakon što je pokazao svoju malovjernost, zavapio je ‘Gospodine, pomози mi’. Toliko puta u životu Gospodin nama pruža ruku, ali usprkos tome mi opet tonemo. Dragi mladi, Gospodin je uvijek na svakom koraku i u svakoj molitvi uz nas, s nama. To je naša sigurnost. Puni pouzdanja i ohrabreni tom sigurnošću krenimo u svakodnevni život s Gospom koja je naša najveća zagovornica”, zaključio je mons. Vidović.

Na kraju slavlja povjerenik Ureda za pastoral mladih dr. sc. don Mihael Prović zahvalio je PU Splitsko-dalmatinske županije, Hitnoj medicinskoj pomoći, svim svećenicima koji su bili na raspolaganju za sakrament ispovijedi u Solinu i Sinju, ocu nadbiskupu i generalnom vikaru na poticajnim riječima, kao i svim sudionicima hodočašća. (KB)

Nadbiskup Barišić krstio troje djece na Kamenu u Splitu

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je euharistijsko slavlje 10. kolovoza u Župi sv. Mihovila Arkandela, Kamen-Šine u Splitu, tijekom kojeg je krstio tri djeteta: Katarinu, osmo dijete u obitelji Grgić, Lovru, treće dijete u obitelji Laštre te Antu, drugo dijete u obitelji Bubalo. Župnik o. Branko Zebić pozdravio je sve nazočne vjernike

te zahvalio nadbiskupu na njegovoj prisutnosti. Istaknuo je kako je radostan jer nadbiskup često obilazi njihovu župu upravo radi brojnih obitelji koji krste nove članove te kako je to uvijek veliko slavlje, ne samo njihovih obitelji već i župne zajednice i cijele Crkve.

Nakon što je pozdravio roditelje, kumove, obitelji krštenika i sve okupljene vjernike, nadbiskup je kazao da su ovakvi dani prigoda da se svako sjeti svoga krštenja te zahvali Bogu za taj neizmjeran dar. "Danas možemo čitati povezanost s Bogom i s bližnjima jer po krštenju postajemo djeca Božja i braća i sestre. Potrebno je u sebi otkriti to bogatstvo i živjeti ga", naglasio je nadbiskup i nadodao da je biti dijete Božje najveće dostojanstvo koje čovjek može imati te da ako to izostavimo iz svoga života, izgubili smo svoj temelj. Istaknuo je kako smo odgovorni jedni za druge te da ne možemo pred Gospodina doći sami. "Roditelji, odgovorni ste za svoju djecu. Dijete, ulazeći u našu stvarnost, prvo vidi lice svoje majke i oca, čita njihove osjećaje te tako dobiva svoje prvo i najvažnije životno iskustvo. Kako živite i što jeste utječe na vaše dijete i oblikuje ga. No ne smijemo zaboraviti da i djeca utječu na svoje roditelje. Međusobno se odgajate. Da bismo u tome bili uspješni, potrebno je svaki dan se iznova uputiti ka Gospodinu", kazao je nadbiskup i upozorio da ne čeznemo za čudom poput Petra koji je od Gospodina tražio da hoda po vodi, već da se do Boga dolazi

preko običnih, svakodnevnih stvari, poput opraštanja, pomaganja i prihvaćanja drugoga.

Na kraju misnoga slavlja nadbiskup je čestitao roditeljima i ponovio kako je dijete uvijek, a posebno u ovim vremenima kada nas umire više nego što nas se rađa, znak budućnosti, optimizma i nade svima. Obitelji Grgić udijelio je knjigu, pismo i novčani poticaj, dar kojim Splitsko-makarska nadbiskupija izražava podršku obiteljima s četvero i više djece. (KB)

Splitske klarise svečano proslavile blagdan sv. Klare

Blagdan sv. Klare, majke i utemeljiteljice sestara klarisa, svečano je proslavljen 11. kolovoza, u samostanskoj crkvi redovnica klarisa u Splitu. Večernje svečano euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić. Na početku slavlja nadbiskup je pozdravio samostanskoga kapelana klarisa fra Josipa Lucića, braću svećenike, sestre klarise i sve vjernike i štovatelje sv. Klare. Oku-

pljenim vjernicima obratio se i samostanski kapelan klarisa fra Josip Lucić koji se u svoje, i u ime sestara klarisa, zahvalio ocu nadbiskupu na njegovoj prisutnosti, propovjednicima koji su predvodili devetnicu i vjernicima koji su se, unatoč visokim temperaturama, radosni okupljali u čast sv. Klare. Posebnu zahvalu uputio je sestrama klarisama koje pjevanjem svaku proslavu čine još svečanijom i bogatijom.

Nadbiskup je homiliju započeo razmišljanjem o imenu sv. Klare koje znači 'svijetla', 'sjajna', a takva je sv. Klara mogla postati jer je Bog zasvijetlio u njenom srcu i tu svjetlost je Klara ugradila u svoj život. "Klara se cijeli život gledala u zrcalu, Isusu Kristu. U njemu je otkrila poniznost, čistoću i ljubav prema Bogu i bližnjima te je svoj život suobličavala prema njemu, svjesna toga da svaki dan mora rasti i da ovisi o Božjoj milosti", kazao je i nadodao da je taj hod prema nebu za sv. Klaru, kao što je i danas za sestre klarise i sve vjernike, bio težak i pun uspona i padova, no kako je njena svetost upravo u tome što nikada nije posustala, već ju je kroz svakodnevnicu vodila spoznaja da je grješna, ali je tu grješnost ugrađivala u milost Božju. "Pojedinci, kada upoznaju život sv. Klare i njenih sestara klarisa, pomisle kako one mrze

vanjski svijet i stvari te zbog toga bježe od njega, što nije točno. Sv. Klara ne ljubi Krista zato što mrzi stvari i ovaj svijet već s pogledom, srcem i ljubavlju Gospodina pristupa stvarima i svijetu”, istaknuo je nadbiskup i upozorio kako mi, koji smo odabrali ostati u vanjskom svijetu, ne smijemo dopustiti da se zbog buke svijeta udaljimo od sebe i Boga. “Srce nam mora biti čisto i otvoreno kako bismo čuli Božji šapat koji je poput tihog lahora jer smo i mi pozvani od iste Ljubavi kao i sv. Klara, da svakodnevno živimo i svjedočimo evanđelje. Pozvani smo ljubavlju Krista vrjednovati i ljubiti i stvari i osobe”, zaključio je nadbiskup te zaželio da molitva sestara klarisa, i

danja i noćna, bude sveta zaštita grada Splita, Crkve i domovine. Na kraju homilije čestitao je imendan svima koji nose ime ove asiške svete.

Ovogodišnja proslava sv. Klare održana je pod motom: “Rodit ćeš svjetlo koje će obasjati svijet!”. Deveticu od 2. do 10. kolovoza predvodili su dr. fra Domagoj Runje, fra Frano Delić, o. Stipo Balotinac DI, don Mihovil Korkut SDB, don Tomislav Čubelić, fra Božo Vuleta, o. Branko Zebe OCD, don Ratomir Vukorepa i fr. Jozo Čirko OP. Na sam blagdan jutarnje euharistijsko slavlje predvodio je fra Joško Kodžoman, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. (KB)

Umirovljen don Krsto Tomić

Svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije don Krsto Tomić rođen je 7 siječnja 1935. u Siveriću. Nakon svećeničkoga ređenja 29. lipnja 1963. u Splitu biskup Franić ga imenuje upraviteljem župe Novih Sela/C., gdje ostaje godinu dana. Zatim slijede dulja razdoblja njegove župničke službe u Muću Donjem (1964.-1974.), Mravincima (1974.-1982), te u Omišu (1982.-1990). Neko vrijeme bio je župnik u župi Dugopolju, župni pomoćnik u Kaštel Starom i župni vikar u Kaštel Sućurcu. Tijekom svojega pastoralnog djelovanja obnaša službu dekana Solinskog i Omiškog dekanata. Godine 1994. imenovan je župnikom župe Podgrađe u kojoj je ostao punih dvadeset godina dok nije dekretom od 24. lipnja 2014. stavljen u stanje mira i stupio u starosnu mirovinu. Na pri-

mopredaji 11. kolovoza predao je župu svojemu nasljedniku don Ivanu Vrdoljaku, a sljedeću nedjelju za vrijeme misnoga slavlja oprostio se od svojih vjernika u Podgrađu. (ur.)

Susret nadbiskupa Barišića i provincijala Hrvatske kapucinske provincije fra Jure Šarčevića

U Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu 14. kolovoza splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić susreo se s fra Jurom Šarčevićem, novoizabranim

provincijalnim ministrom Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića. Fra Jure Šarčević u posjeti je braći kapucinima u kapucinskom samostanu i svetištu Gospe od Pojišana u Splitu, a sudjelovat će i na proslavi svetkovine Velike Gospe koja se u tom starom splitskom svetištu slavi stoljećima, a prepoznatljiva je po velikoj tradicionalnoj procesiji od katedrale sv. Dujma do pojišanske crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije.

U ugodnom razgovoru fra Jure Šarčević je nadbiskupa Barišića ukratko upoznao s aktualnim stanjem u Provinciji kao i s budućim projektima i izazovima s kojima se kapucini susreću. Razgovarali su o radu kapucinskoga samostana na Pojišanu u Spli-

tu, a izmijenili su i razmišljanja i prijedloge o zajedničkim pastoralnim inicijativama na splitskoj župi Gospe od Pojišana čiji su vjernici povjereni upravo kapucinima, koji su čuvari tog starog Gospina svetišta više od 100 godina. Nadbiskup je naglasio kako je rad splitskih kapucina prepoznatljiv, ne samo na župnoj razini, već i u cijelom gradu. Kao uspomenu na susret, fra Jure Šarčević nadbiskupu je poklonio "Kapucinski misal".

Fra Jure Šarčević već je od 1994. godine, dva mandata uzastopno, vršio službu provincijala Hr-

vatske kapucinske provincije, no na toj službi zatekao ga je 2000. godine izbor za generalnog definitora Reda manje braće kapucina. Bio je prvi predstavnik u povijesti hrvatskih kapucina u vrhovnoj upravi kapucinskog reda te je tu službu također vršio dva mandata. Na 17. provincijalnom kapitulu Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića u srpnju 2014. godine ponovno je izabran za provincijalnoga ministra. (KB)

U Sinju proslavljena svetkovina Velike Gospe

U svetištu Gospe Sinjske, na slavlju svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo - Velike Gospe, 15. kolovoza 2013., pod motom "Čuvaj naše obitelji, Marijo mati, mole te tvoji vjerni Hrvati!", okupilo se preko sto tisuća vjernika iz svih krajeva Hrvatske, Bosne i Hercegovine i šire. Hodočasnici, od kojih su neki pješačili i po nekoliko sati, u svetište su počeli pristizati u ranim jutarnjim satima pa im je već od 3:00 na raspolaganju za sakrament pomirenja bilo oko 40 svećenika. Slavlje svetih misa započelo je u

4:00, a mise su potom slavljene svakih sat vremena, sve do 9:30 kada je slavljenje zvona i sviranje fanfara označilo da iz Gospina svetišta kreće svečani ophod - tradicionalna procesija gradskim ulicama sa slikom Čudotvorne Gospe Sinjske. Staru Gospinu sliku, okićenu zlatom, dragim kamenjem te brojnim zavjetnim darovima nosili su alkarski momci u starim odorama, a uz njih u procesiji su sudjelovali i alkari, bogoslovi, redovnice, djevojke u narodnim nošnjama, predstavnici gradskih i županijskih vlasti među kojima su bili gradonačelnik Sinja Ivica Glavan i župan Zlatko Ževrnja, hrvatske vojske, MUP-a, braniteljskih udruga, majke, vjeroučitelji, vatrogasci, profesori, glazbenici, djelatnici Caritasa župe Sinj, poduzetnici, medicinsko osoblje, različite crkvene i civilne udruge te puk grada Sinja i cijele Cetinske krajine. Tekstove za razmišljanja za vrijeme procesije priredio je fra Stipe Šušnjara, a uz njega čitali su ih i Mislav Cvitković i Helena Balajić.

Euharistijsko slavlje, kao i svečani ophod, predvodio je mons. Marin Barišić, nadbiskup i metropolit splitsko-makarski, u koncelebraciji s provincijalom fra Joško Kodžoman, sinjskim gvardijanom fra Petarom Klapežom, župnikom Gospe Sinjske fra Antom Bilokapićem, dekanom Cetinskoga dekanata don Stipom Ljubasom i brojnim svećenicima.

"Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije u nebo dušom i tijelom plod je ostvarenja Kristova otajstva uskrsnuća. Marija je potpuno i sudbinski povezana sa svojim Sinom, pobjednikom grijeha i smrti. Kristovo uskrsnuće i Marijino uznesenje je stvarnost koja zahvaća nas i određuje budućnost života i povijesti", kazao je nadbiskup na početku svoje homilije prisjetivši se čudesnoga oslobođenja grada Sinja i Cetinske krajine od turske okupacije zahvaljujući Gospinom zagovoru koja je čuvala i naše branitelje u Domovinskom ratu. Upozorio je da su se i Turci i zadnji agresor povukli te kako smo ostali svo-

ji na svome, no kako smo mi zamijenili neprijatelje, postali sami sebi opasnost, i to veća od one koja je ugrožavala gradove i teritorije. Postali smo neprijatelji koji ne ugrožavaju teritorij, već život. Podsjetivši na teško gospodarsko i socijalno stanje našeg društva, spomenuo je još veću krizu koju iščitavamo iz opće osmrtnice koju donosi godišnja statistika rođenih i umrlih, vjenčanih i rastavljenih. Prisjetio se nedavne poplave koja je pogodila našu domovinu i susjedne zemlje i kazao: “Moglo se je nekako nositi s podzemnim vodama, ali kad je puklo obrambeni nasip, posljedice su bile razorne i dugo će se osjećati na terenu razrušenih domova i ugroženih polja. Daka-ko, postoje podzemne vode, pojedinac može pogriješiti. Grješni smo, slabi i ograničeni. Ali kako i zašto nam se događa raskvašenost i rastakanje gospodarskog, socijalnog, a osobito etičkog i zakonodavnog nasipa, koji bi trebali štititi, braniti, promovirati, a ne potapati život, osobito u svome izvoru i temelju: u braku i obitelji. Jasno, zakoni su potrebni, ali nisu dovoljni. Ako nema univerzalnih vrijednota, već od vremena do vremena tko dođe na vlast odlučuje po svom ideološkom opredjeljenju što je dobro, istinito i pravedno, kuda idemo? Gdje ćemo završiti, ako se zakon temelji na moći, a ne na istini?”

Razmišljajući o braku i obitelji, nadbiskup se obratio svim bračnim drugovima, saveznicima života, svjedocima povjerenja i vjernosti, te zaručnicima, ljubiteljima života i prorocima nade. Kazao je da bi nas poplava koja ugrožava moralne i duhovne vrijednosti trebala ujediniti i solidarizirati poput nedavne prirodne nepogode te da ne možemo biti i ostati pasivni promatrači porasta vodostaja, rastakanja i probijanja obrambenih nasipa života, braka i obitelji. Naglasio je da, kada se radi o životu, zaštititi i dostojanstvu osobe, obrani i promociji temelja života, to jest braka i obitelji, svi bismo trebali, bez obzira na vjeru i svjetonazor, biti na strani života. “Crkva ne može govoriti o Bogu, a ignorirati čovjeka, niti govoriti o čovjeku, a zaboraviti Boga. Mudro bi bilo za sve razine društveno-kulturnoga života i hrvatskog društva čuti poruku Biblije, glas Crkve koja ima svoje tisućljetno iskustvo života i koja je uza sve ljudske ograničenosti i grješnosti uvijek bila uza svoj narod. Pored svih predrasuda i ignoriranja, Crkva ne želi i ne će, ne može i ne smije, tražiti rastavu od Kristova evanđelja niti rastavu od svoga naroda. Crkva želi ostati vjerna Kristu i odgovorna za čovjeka i društvo”, istaknuo je nadbiskup i nadodao kako smo svjesni da stav kršćana i određenog mentaliteta u našem društvu

ne će uvijek biti svima prihvatljiv, ali razgovarati treba uvijek, i s onima koji misle da istina ugrožava razmišljanje, da je istina teret puta, a ne zvijezda vodilja naše misli i djelovanja. “Za nas vjernike vrijedi ona Kristova: ‘Istina će vas osloboditi’. Bez obzira na sve autoritete koji se kite znanstvenošću do kulta ličnosti, istina je da muško i žensko rađaju novi život. Da su bila dva Adama i dvije Eve, ne bi nas bilo, bila bi dva groba i kraj života, a zemaljski vrt postao bi šikara i prostor zmija. Jasno, svaki čovjek ima svoje neotuđivo dostojanstvo, vrijedan je poštovanja i pravne zaštite, ali ne degradirajmo svetinju prirode i njezina Stvoritelja”. U nastavku homilije poručio je da je budućnost hrvatskoga društva, što mnogi predviđaju, zdrava, prirodna hrana, a još važnije prirodno zdravi brak i obitelj. “Dragi bračni drugovi i zaručnici, vaše dijete je i vama i društvu znak budućnosti i nade. Vi ste branitelji života u našim gradovima i na našem teritoriju. Svetinju svoga braka potrebno je hraniti pažnjom, uvažavanjem, međusobnim razgovorom, a osobito molitvom, razgovorom s Bogom, izvorom ljubavi. Bez molitve čovjek je osamljen, nemoćan, udaljen. Molitva nas otvara, povezuje, ohrabruje, stvara zajedništvo, blizinu, pripadnost”. Svoju homiliju zaključio je molitvom: “Majko Marijo, dušom i tijelom na nebo uznesena, svojom prisutnošću na svadbi u Kani Galilejskoj blagoslovila si zajedništvo duše i tijela onih mladenaca i pratila njihove materijalne i duhovne potrebe. Majko naša, blagoslovi sve bračne drugove, sve mladence i njihovo bračno zajedništvo. Neka ustraju u dobru i u zlu, u zdravlju i u bolesti. Daj da budu izvor života. Učini ih znakom nade i ohrabrenja na putu života hrvatskoga naroda i naše Crkve da svi mi u uznesenju tvome, Gospe Sinjska, prepoznamo i svoje uznesenje”.

Na kraju misnoga slavlja, na kojem je pjevao zbor svetišta pod ravnanjem fra Jure Župića i s. Jelene Mijić, hodočasnicima se obratio gvardijan i upravitelj svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske fra Petar Klapčević koji je zahvalio svima koji su sudjelovali u ovoj svečanosti. Slavlje je završilo nadbiskupovim blagoslovom, pjesmom “O Gospe Sinjska” te državnim himnom “Lijepa naša”. Proslava svetkovine u sinjskom svetištu završilo je svečanom večernjom misom na Trgu dr. F. Tuđmana u 18 sati koju je predvodio provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman. (KB)

Svetkovina Velike Gospe proslavljena u Splitu

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predvodio je svečano euharistijsko slavlje, uz suslavlje petnaestak svećenika, u svetištu Gospe od Pojišana u Splitu 15. kolovoza, na blagdan Velike Gospe. Proslava je počela svečanom procesijom s Gospinom slikom u kojoj su tisuće vjernika hodočastili između dvije crkve posvećene Uznesenju Blažene Djevice Marije, od splitske prvostolnice Sv. Dujma do crkve Gospe od Pojišana. Procesiju, koju su pratili zvuci s brodova u splitskoj luci te velika zvona splitske prvostolnice, a u kojoj su sudjelovali mladi u narodnim nošnjama, pripadnici Hrvatske ratne mornarice, redovnice i vjernički puk, duhovnim poticajima animirao je don Ante Mateljan. Na početku misnoga slavlja okupljenim hodočasnicima obratio se provincijalni ministar Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića, fra Jure Šarčević, koji je svim vjernicima izrazio dobrodošlicu u staro splitsko svetište Gospe od Pojišana koje više od sto godina čuvaju kapucini.

“Slavlje Velike Gospe ima duboke korijene u našem narodu, a osobito u vjerničkoj i građanskoj, duhovnoj i kulturnoj baštini grada Splita. Na stoljetnom tragu vjere pobožnog splitskog puka, težaka, ribara, mornara, ova tradicija s nama postaje još duža sa sve brojnijim sudionicima slavlja, kako Splitčana tako i hodočasnika gostiju koji se među nama zateknu na svom ljetnom odmoru”, kazao je na početku svoje homilije nadbiskup Barišić istaknuvši kako nam svetkovina Velike Gospe u svjetlu uskrсне nade želi usmjeriti pažnju prema našem svakodnev-

nom životu u tijelu i duši, a osobito prema zajedništvu života za koje se kaže da su ‘jedno tijelo i jedna duša’, prema nositeljima budućnosti i nade, braku i obitelji. Upozorio je na zabrinjavajuće stanje braka i obitelji u hrvatskome društvu, na koje nas podsjeća godišnja statistika koja je na svoj način naša društvena osmrtnica. Manje je rođenih nego umrlih. Manje je sklopljenih brakova, u porastu je broj rastavljenih brakova, a raste i broj samaca. Sve kasnije se ženi i udaje u dobi kada nije moguće imati djece ili najviše jedno dijete te se djeca se rađaju i odgajaju uz oca i majku koji bi im zapravo mogli biti djed i baka. Kazao je kako ovakvom stanju ne doprinosi samo gospodarska kriza, već i neki obiteljski zakoni koji ne promiču ni naravno ni narodno dobro. “Mudro bi bilo za sve razine društveno-kulturnog života i hrvatskog društva čuti poruku Biblije, glas Crkve koja ima svoje tisućljetno iskustvo života, iskustvo mudrosti i svjedočanstvo humanosti, nadu proroštva, koja je uza sve ljudske ograničenosti i grješnost uvijek bila uza svoj narod. Unatoč svim predrasudama i ignoriranjima, Crkva ne želi i ne će, ne može i ne smije, tražiti rastavu od Kristova evanđelja niti rastavu od svoga naroda. Crkva želi ostati vjerna Kristu, živjeti i svjedočiti svoju odgovornost za čovjeka i društvo”. Nadodao je da, kad se radi o životu, zaštititi i dostojanstvu osobe, obrane i promocije temelja života, braka i obitelji, svi bismo bez obzira na vjeru i svjetonazor trebali biti na strani života te zato “brak i obitelj treba i mora imati svoj prioritet u svim rokovnicima, gospodarskim, političkim, za-

konodavnim, pastoralnim, planova i programa svih vijeća i komisija, osobito Hrvatskog sabora, koji bi trebao biti zaštita i obrambeni nasip braka i obitelji”.

U nastavku homilije, obraćajući se obiteljima, bračnim parovima i budućim mladencima, nadbiskup je kazao kako se danas u obiteljima šuti i tako se udaljavamo jedni od drugih te kako je potrebno više razgovarati međusobno i s djecom. “Ne živi čovjek samo o kruhu. Nismo samo biologija. Možemo imati svega u izobilju, biti materijalno osigurani, ali ako je duša gladna, umire se. Ne živi čovjek samo o kruhu, već i od riječi: razgovora, poštovanja, pažnje, pohvale, praštanja, pomirenja, zajedništva, ljubavi u dobru i u zlu”. Istaknuo je da su brak i obitelj ne samo temelj i izvor života, već i najbolja škola osposobljavanja za društvenost, poštivanje različitosti, škola zajedništva koja unosi u društvo odnose povjerenja, odgovornosti i zajedništva. “Dragi očevi i majke, vaše bračno i obiteljsko zajedništvo, razgovor i pažnja, utječu i odgajaju vašu djecu. Samo tko je uvjeren da je voljen i ljubljen može voljeti, ljubiti, može se darivati i primati drugog na dar. Samo tko je doživio zajedništvo ljubavi svoga oca i majke, svjestan da je sin i kći, a ne samodostatan, može biti budući zaručnik i zaručnica, otac i majka”, naglasio je nadbiskup i ukazao na to da se bračno i obiteljsko zajedništvo, osim međusobnim razgovorom, hrani i molitvom - razgovorom s Gospodinom koja nas oslobađa od samoće, samodostatnosti, upućuje nas na druge i na Drugoga te povezuje s onima koji se brinu za nas, koji nas vole i koje nosimo u svome srcu. “Stvarnost je ono što Marta, Lazarova sestra, reče Isusu: ‘Gospodine, da si bio

ovdje, brat moj ne bi umro’ (Iv 11, 21). Doista, da se molilo u braku-obitelji osobno, jedno za drugo i zajedno, za svoju djecu i sa svojom djecom, toliki brakovi rodbine, prijatelja, poznanika ne bi umrli. I danas bi bili živi. Suprugo, ne zaboravi svakodnevno moliti za svoga supruga. Supruže, moliš li za svoju ženu?”, upitao je nadbiskup. Okupljene vjernike pozvao je na molitvu za sve bračne drugove i za sve obitelji u našem narodu, ali i za sve obitelji nemirnih područja i ratnih stanja, osobito u Siriji i sjevernom Iraku, Ukrajini i nekim afričkim zemljama. Nadbiskup je homiliju zaključio molitvom Gospi: “Majko Marijo, prati nas, svoje sinove i kćeri, a osobito sve one koji su u sakramentu braka postali jedna duša i jedno tijelo. Blagoslovi sve bračne drugove da budu izvor života i budućnosti hrvatskog naroda i društva. Neka se s tog čistog izvora rađaju i grade odnosi povjerenja, odgovornosti i solidarnosti među nama. Gospe od Pojišana, daj da svi mi hodočasnici zemaljskog puta doživimo ostvarenje života u slavlju tvoga uznesenja dušom i tijelom u Nebo”.

Okupljenim vjernicima i hodočasnici obratio se upravitelj svetišta i gvardijan samostana, kapucin fra Mirko Varga Ljubić koji je zahvalio ocu nadskupu na njegovoj prisutnosti kao i svima koji su na bilo koji način sudjelovali u proslavi ovog blagdana. Nakon završnoga blagoslova splitsko-makarskoga nadbiskupa zazvan je Božji blagoslov na sve nadbožne predmete. Na samom kraju misnog slavlja veliki mješoviti zbor Gospe od Pojišana, zapjevao je himnu “Lijepa naš”, a potom i pjesmu Gospi “Zdravo Djevo”. (KB)

Proslava sv. Vicenca u Podgori

Podgora je 17. kolovoza proslavila blagdan svoga nebeskog zaštitnika sv. Vicenca te 250 godina crkve Svih svetih. Središnje svečano euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. Tom prigodom blagoslovljene su obnovljene orgulje koje datiraju iz 1907. godine, a koje je tada postavila i nedavno obnovila tvrtka ‘Heferer’. Među petoricom koncelebranata bili su župnik u Podgori don Milivoj Čalo i dekan makarski don Pavo Banić. Na početku slavlja nadbiskup je pozdravio sve Podgorane, njihove goste i brojne hodočasnike te svima čestitao blagdan sv. Vicenca i Dan općine. Pozvao je okupljene vjernike da se zajedno prisjete svoje bogate i slavne prošlosti, kako bi mogli svoju kulturnu i duhovnu baštinu živjeti i danas.

Osvrćući se u homiliji na evanđelje koje govori o nepoznatoj ženi Kanaanki, nadbiskup je kazao kako je ona, kao predstavница pogana, na neki način predstavica Podgorana koji su u povijesti pripadali Neretvanskoj kneževini, a Neretvani su zadnji pokršteni Hrvati koji su bili pogani sve do 12. st. Nadodao je kako nam je ta žena bliska i po motivu s kojim dolazi do Isusa. Puna je životnih problema i traži pomoć, baš kao i svaki pojedinac koji se dolazi moliti. “Zanimljivo je da ju Isus na prvu molbu odbija i ispada manje human od svojih učenika koji ga također mole da joj pomogne. No pogledajmo kakva je njena molitva kada kaže ‘Smiluj mi se Sine Davidov’. Obraćajući mu se kao nekome tko joj je dalek i stran te je Isus odbija jer ne želi da doživi nešto površno što ju neće promijeniti. Važnije od izlječenja njezine kćeri je nježno izlječenje. Njegova šutnja daje joj mogućnost da dublje uroni u situaciju, da sazrije i na koncu zava-pi ‘Gospodine, pomози mi’, i tada joj Isus udovolji”, istaknuo je nadbiskup pojasnivši da, kada je ozdravila ona, ozdravila je i njena kći, što je manje čudo.

Obraćajući se Podgoranima, nadbiskup je naglasio kako su njihovi predci doživjeli iskren i ponizan susret s Gospodinom te su slobodno prihvatili vjeru koja je duboko ušla u njihova srca, duše, životne po-

glede i odnose. Koliko ju je teško iskorijeniti svjedoče i brojni pokušaji tijekom povijesti, od Turaka pa dalje. Prisjetivši se sv. Vicenca, mučenika iz rimskog doba, nadbiskup je kazao kako su naša mala mjesta dala puno mučenika koji su, unatoč svim poteškoćama ostali vjerni i odani svojoj vjeri i narodu. Izdvojio je tako jednog Podgoranina, Marka Devčića koji je bio časnik u venecijanskoj vojsci i kojeg su Turci zarobili te tražili da prijeđe na islam ili će pak izgubiti život. “On, kao i mnogi drugi, ostao je vjerran onome što mu je duboko otisnuto u srce. Možete i morate biti ponosni na svoju povijest, na ono kršćansko i ljudsko što je gradilo ovu crkvu i održalo ovo mjesto. Vaša vjera danas može ovaj spomenik vjere i kulture obnavljati i prenositi tu vjeru na nove generacije i tako graditi živu crkvu”, istaknuo je nadbiskup i zamolio da Gospodin, po zagovoru sv. Vicenca, umnoži vjeru i ozdravi svakog pojedinca.

Župnik don Milivoj Čalo zahvalio je nadbiskupu na prisutnosti i svima koju su obogatili proslavu. Svima je čestitao sv. Vicenca “koji neka svima bude primjer svjedočenja ljudskosti i vjere te naš zagovornik kod Boga”. Nadbiskupa su pjesmom pozdravili prvopričesnici te domaći pučki pjesnik Stipe Vela. (KB)

Don Mijo Šurlin novi upravitelj marijanskoga svetišta u Vepricu

U svetištu Majke Božje Lurdske u Vepricu 21. kolovoza 2014. godine izvršena je primopredaja službe upravitelja tog marijanskog svetišta Splitsko-makarske nadbiskupije. Nakon 22 godine, za vrijeme kojih je bilo pod upravom don Alojzija Bavčevića, svetište je dobilo novog upravitelja don Miju Šurlina, koji je do sada služio kao ekonom Nadbiskupskog ordinarijata i ravnatelj Ustanove za uzdržavanje klera. Pri-

mopredaji su nazočili splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić te generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović.

Izrazivši svoju duboku zahvalnost za dugogodišnju suradnju i predano vršenje službe nadbiskup je istaknuo brojne zasluge don Alojzija Bavčevića koji je neumornim i zauzetim radom uvelike doprinio duhovnom i materijalnom napretku Veprica. Don Alojzije Bavčević zahvalio je svim suradnicima, posebno nadbiskupiji i nadbiskupu Barišiću, svim radnicima te znanim i neznanim dobročiniteljima koji su pomogli da svetište s vremenom poprima izgled i status kakav zaslužuje. Novi upravitelj don Mijo Šurlin kazao je kako službu upravitelja svetišta shvaća kao služenje i kako se nada da će opravdati nadbiskupovo povjerenje. “Želim osluški-vati glas hodočasnika i razmotriti sve njihove potrebe kako bi Vepric u budućnosti mogao, na duhovnom i organizacijskom planu, ponuditi najbolje”.

Zbog potreba svetišta dosadašnji upravitelj don Alojzije Bavčević ostaje u Vepricu kao duhovni asistent. Naime, u Vepric svakodnevno navraća-

ju mnogi vjernici na ispovijed i duhovni razgovor, a broj hodočasnika godišnje doseže pola milijuna. "Vjerujem da će iskustvo don Alojzija Bavčevića i svježina don Mije Šurlina pridonijeti da Vepric, koji je srce naše nadbiskupije, postane prepoznatljiv u domovini i šire", kazao je nadbiskup te obojici svećenika zaželio da ih u novim službama prati zagovor Blažene Djevice Marije i obilje Božjeg blagoslova.

Smješteno nadomak Makarske, podno planine Biokovo i uz samo obalu, ovo marijansko svetište oaza je ljepote i mira. Stijene, potok i borovi podsjećaju na Lourdes, gdje se je Blažena Djevica Marija ukazala Bernardici Soubirous 1858. godine. Sličnost je prepoznao splitsko-makarski biskup Juraj Carić koji 1908. godine u Vepricu osniva svetište Majke Božje Lurd-ske. Blagoslovio ga je i u njemu prvi put slavio svetu misu 11. veljače 1909. godine, a ondje je po svojoj želji i pokopan. Svetište je, u duhovnom i materijalnom smislu, iz godine u godinu polako raslo, no sva se ljudska intervencija odvijala s velikim poštovanjem prema okruženju. Velik je i važan napredak dobilo za vrijeme uprave don Srečka Bezića, koji je izgradio zidiće, uredio putove, ispovjedaonice, oltar na trgu, manju kuću za duhovne vježbe, organizirao mnoga hodočašća i slavlja. Veliki zamah počinje 1992. godinom kada je za upravitelja postavljen don Alojzije Bavčević, koji je za ratnih godina u svetištu organizirao Caritas. Postupno je gradio postaje križnoga puta, dvoranu, kapelu te duhovni centar s dvadesetak soba namijenjenih za potrebe hodočasnika, svećenika na duhovnim vježbama ili seminarima, okupljanja ministranata i sl. Uređen je središnji trg na kojem je obnovljen i natkriven oltar, izgrađen je novi zvonik, hortikulturno je oplemenjen krug svetišta, a započeta je sadnja maslina. Nedavno je dovršena i najveća i najopremljenija dvorana na Makarskom primorju namijenjena susretima svećenika Splitsko-makarske

nadbiskupije, ali i za razna duhovna, kulturna, književna i druga predavanja, kao i za prikazivanje filмова. Umjetnički doprinos svetištu dao je jedan od najboljih suvremenih sakralnih umjetnika, slikar i kipar, o. Marko Rupnik koji je u dvorani postavio mozaik anđela mudrosti s lirom, na vanjskoj strani zgrade izradio je u mozaiku uskrsloga Krista, a mozaikom Navještenja Marijina ukrasio kapelu. O. Rupnik svake se godine rado vraća u Vepric s nekolicinom članova duhovno kulturnog centra "Aletti" iz Rima.

Srce svetišta svakako je špilja s Gospinim kipom pred koju se godišnje dolazi moliti preko pola milijuna vjernika, od kojih mnogi svjedoče da su im u Vepricu, po zagovoru Majke Božje, dane mnoge milosti. Zbog svoje prirodne ljepote, tišine i duboke duhovnosti u Vepric ne samo za Malu Gospu i druge marijanske blagdane, već svakodnevno hodočaste vjernici iz svih krajeva Splitsko-makarske nadbiskupije, cijele Hrvatske, Hercegovine, ali i Europe i svijeta. Ovo malo svetište postao je neizostavna postaja onih koji hodočaste u druga svetišta, poput Međugorja, te onih koji samo u prolazu navrate da se odmore, kratko pomole Majci, zapale svijeću i nastave svoj put. Vjernici u svetištu imaju prigodu za ispovijed svakoga dana prije svete mise, za molitvu krunice i pobožnost Križnoga puta, a mnogi dolaze tražeći duhovnu pomoć, razgovor i savjet od svećenika. Svi oni, pri odlasku iz svetišta, sa sobom nose sklad mira i spokojstva, te osjećaj veličanstvene povezanosti čovjeka sa svemirom i Svevišnjim.

Zbog svega navedenog, ljepote i duhovnosti koju Vepric ima, zabilježen je porast zainteresiranih domaćih i stranih velikih hodočasničkih grupa i zajednica, koje bi u svetištu boravile duže vremena. Kako je to, zbog ograničenog kapaciteta, za sada nemoguće, u planu je adaptacija i proširenje već postojeće stare upraviteljeve kuće. (KB)

Nadbiskup Barišić krstio peto dijete u obitelji Radalj

U župnoj crkvi Presvetoga Srca Isusova na Visokoj u Splitu, za vrijeme nedjeljnog prijedopodnevnog misnog slavlja, 24. kolovoza, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić podijelio je sakrament krštenja malenoj Ani, petom djetetu u obitelji Marije i Mira Radalj. U suslavlju su bili župnik don Božo Plazibat, novi župni vikar i mladomisnik don Ivan Đonlić, te mladomisnik i novi nadbiskupov tajnik don Nikola Mikačić.

Nakon što je pozdravio roditelje, kumove, obitelji krštenika i cijelu župnu zajednicu, nadbiskup je istaknuo da je svako krštenje veliki i milosni dar po kojem ulazimo u dostojanstvo djece Božje. Osvrćući se na evanđelje u kojem Isus pita svoje učenike "Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?", a potom "Što vi kažete, tko sam ja?", nadbiskup je ukazao na to da Isus razgovara sa svojim učenicima, kao što i mi međusobno svakodnevno razgovaramo, no ipak postoje razlike. Prva je da Isus ne ostaje na površini već uranja dublje, u čovjeko-

vu bit, a ljudi naprotiv često o bližnjima grade sliku gledajući samo jedan segment njihova života. Drugo, mi često o bližnjima imamo izgrađeno mišljenje i o njima dajemo izjave, odgovore, a Isus učenicima postavlja pitanje i tako ih budi, potiče na razmišljanje. "Isus pita što ljudi govore tko je Sin Čovječji. To isto pitanje upućeno je svima nama i o njemu puno više razgovaramo. No Isus cilja na ono osobno, na pitanje koje često izbjegavamo, što mi osobno mislimo tko je on. Time nas ne pita samo o sebi, već i što mi zaista osobno mislimo o svome kolegi, susjedu, poznaniku i prijatelju. Tako ulazi u naše srce koje može biti kolijevka života, ali i grob života", kazao je nadbiskup i nadodao da je od ova dva postavljena pitanja neodvojivo i ono pitanje 'Tko si ti kršćanine?', a odgovor ovisi upravo o tome tko je za mene osobno Isus Krist.

U nastavku homilije nadbiskup je govorio o krštenju koje smatra ključnim, središnjim događajem u životu svakog vjernika. Naglasio je kako je nemoguće prisustvovati nekom krštenju, a da se ne sjetimo vlastitoga, stoga je svako krštenje istovremeno i duhovna obnova cijele zajednice. "Dijete je Božji dar, ne samo obitelji u koju je poslano već i svima nama, ovoj župnoj zajednici, cijeloj Crkvi i društvu. Moramo biti svjesni da nam taj dar, osim radosti, donosi i odgovornost. Svako

dijete, tako i mala Ana, svijet doživljava preko pogleda i riječi prvo svojih roditelja i kumova, a onda i svih nas. Zato smo pozvani svakodnevno živjeti i svjedočiti svoju vjeru kako bi Ana znala odgovor kada čuje Gospodinovo pitanje 'Što ti kažeš tko sam ja?', zaključio je nadbiskup.

Župnik don Božo Plazibat zahvalio je nadbiskupu što je svojom prisutnošću posvjedočio koliko se

Crkva raduje životu, a obitelji Radalj čestitao je na otvorenosti, posebno u vremenima kriznim za zdravu kršćansku obitelj. Na kraju misnog slavlja mons. Barišić je čestitao roditeljima, braći i sestrama, bakama i djedovima, rodbini i prijateljima krštenika, ali i čitavoj župnoj zajednici. Obitelji Radalj udijelio je knjigu, pismo i novčani poticaj, dar kojim Splitsko-makarska nadbiskupija izražava podršku obiteljima s četvero i više djece. (KB)

Don Jure Naranča otišao u mirovinu nakon 55 godina službe

Nakon 55 godina službe Bogu i narodu don Jure Naranča oprostio se 24. kolovoza od svojih župljana Župe sv. Ivana Krstitelja u Slimenu, kojima je služio punih 10 godina, te teška srca otišao u zasluženu mirovinu. Brojni vjernici i prijatelji okupili su se u župnoj crkvi na misi kako bi ispratili svoga župnika.

Don Juraj Naranča je prije 55 godina, u rodnom Jesenicama 26. srpnja 1959. godine, služio svoju mladu misu. Rođen je 11. veljače 1935. godine u Jesenicama, gdje je završio osnovnu školu, dok je klasičnu gimnaziju okončao u Splitu. Tu počinje pohađati Teološki fakultet, ali nakon što su ga ukinule komunističke vlasti, odlazi u Pazin, gdje završava

bogosloviju. Prva župa bila mu je Slivno Ravno, zatim Seget, Duće, Cista Velika, te Slime.

Kako su se u oproštajnom govoru prisjetili župljani, na svakoj župi don Jure je služio marljivo i predano. Spominju kako je u župi Slivno Ravno, kao župnik, sedam godina pješačio po deset kilometara dnevno kako bi služio svetu misu, posjećivao bolesnike, ispovijedao, radio i gradio u tom teškom vremenu. Potom je dvadeset i dvije godine služio u Segetu gdje je sa svojim župljanima izgradio vrtić te kuću za časne sestre. Bijelim kamenom ozidana župna crkva i predvorje u Dućama, zajedno s maslinikom koji je zasadio svojom rukom, nijemi su svjedoci koji će stoljećima svjedočiti kako je don

Jure bio dobar i vrijedan župnik kroz petnaest godina službe u Dućama. I nakon što su ga godinu dana svojim župnikom i duhovnikom nazivali župljani Ciste Velike, postao je don Jure Naranča slimenski župnik.

Posebno su vjernici izrazili ponos na njegovo služenje u Slimenu gdje je sa sobom donio ljubav, mir i dobro. Neizbrisiv trag njegova težačkoga karaktera ostat će u uređenju župne crkve sv. Ivana Krstiteља, koja danas između ostalog zrači novim sjajnim oltarom, vitrajima koje je izradio akademski slikar Josip Botteri-Dini, crkvenim okolišem, zvonikom u punom sjaju, župnom kućom i maslinikom. (Joško Dadić)

Pedeset godina misništva don Stipe Dukića - Ćipe

Don Stipe Dukić zvani Ćipa, svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije, rođen je 30. kolovoza 1939. u Košutama. Osnovnu školu je pohađao u svom rodnom mjestu, a zatim gimnaziju u Sinju, Splitu i Zagrebu. Nakon filozofsko-teološkog studija na KBF-u u Zagrebu, zaređen je za svećenika u bogosloviji u Splitu 24. ožujka 1964. Mladu misu proslavio je u župi Trilj-Košute 10. svibnja iste godine.

Kao mladomisniku najprije mu je povjerena župa Voštane-Rože (1964.-1969.), a zatim dvije godine obnaša službu župnika u Tijarici. Godine

1971. odlazi u hrvatsku inozemnu pastvu i djeluje gotovo trideset godina u hrvatskim katoličkim misijama u Njemačkoj: Göppingenu, Pforzheimu, Schliengenu, i Villingen-Schwenningenu. Nakon umirovljenja zbog zdravstvenih problema 1998. vraća se u Hrvatsku. Zlatomisnički jubilej pod geslom „Dođite, kličimo Gospodinu!” proslavio je koncelebriranim misnim slavljem 24. kolovoza 2014. s rodbinom, brojim svećenicima, prijateljima i mještanima u župnoj crkvi Srca Isusova u Košutama te domjenkom za uzvanike u pastoralnom centru Ivana Pavla II. (ur.)

Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje u osnovnoj školi

Katehetska ljetna škola za vjeroučitelje u osnovnoj školi na temu "Koncilske teme u nastavi vjeronauka" održana je u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu od 25. do 27. kolovoza, u organizaciji Nacionalnoga katehetskog ureda Hrvatske biskupske konferencije, Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Na Katehetsku školu, koja se u ovom obliku već 14. godinu održava u Splitu, odazvalo se preko 350 vjeroučitelja i vjeroučiteljica iz cijele Hrvatske.

Škola je započela molitvom koju su pripremile i predvodile vjeroučiteljice iz Osnovne škole Jesenice, a okupljenim gostima i sudionicima najprije se pozdravnim riječima obratio mr. sc. Josip Periš, voditelj povjerenstva

Katehetske ljetne škole koji je pozdravio splitsko-makarskog nadbiskupa i metropolita Marina Barišića, predstojnika Nacionalnoga katehetskog ureda HBK-a prof. dr. sc. Ivicu Pažina kao i sve djelatnike i suradnike ureda, ravnatelja Agencije za odgoj i obrazovanje prof. Vinka Filipovića, zamjenika ministra znanosti, obrazovanja i sporta prof. dr. sc. Roka Andričevića, profesore KBF-a u Splitu na čelu s dekanom prof. dr. sc. Antom Mateljanom, predavače i voditelje radionica te sve okupljene vjeroučitelje. Upoznajući sudionike s programom ovoga trodnevnog nacionalnog stručnog skupa, pojasnio je kako je cilj ovogodišnje Katehetske ljetne škole osvijetliti neke značajnije koncilske teme kroz prizmu vjeronauka u školi. Izbor teme određen je 50. obljetnicom održavanja Drugoga vatikanskog koncila, najvažnijega crkvenog događaja prošloga stoljeća koji svojim dokumentima i smjernicama još uvijek pokazuje novo lice Crkve. Istaknuo je i da tko iščitava koncilske dokumente, uviđa koliko su još uvijek aktualni i zahtjevni te uvelike usmjeravaju put Crkve u 21. stoljeće.

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić u svom uvodnom pozdravu kazao je kako je uvijek ugodno i lijepo biti s vjeroučiteljima koji nose veliku odgovornost za buduće naraštaje i koji vjeruju da mogu intelektualno i duhovno rasti te kako je ponosan što se ovakav skup ponovno događa u Splitu. Naglasio je kako je tema zanimljiva jer se Drugi vatikanski koncil, za koji kažu da je pastoralni, još

odvija, a područja koje obrađuje važna su i prepoznatljiva u društvu. Vjeroučiteljima je poručio da su pozvani nastaviti isti rad i aktivnost kao koncilski oci. Izrazio je dobrodošlicu u Split i svima zaželio uspješnu Školu za koju se nada da će im biti ohrabrenje i osveženje u daljnjem radu.

U ime Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta okupljene je pozdravio zamjenik ministra prof. dr. sc. Roko Andričević koji je istaknuo kako je obrazovanje kamen temeljac društva, a njegov najvažniji dio su učitelji i profesori od kojih očekuje stručnost i znanje. Da bi se u tome uspjelo, potrebno je neprestano doskolovanje kakvo pruža i ova Katehetska ljetna škola. Pohvalu projektu Katehetske škole te ozbiljnost i trud koji se u nju iz godine u godinu ulaže, kao i teme koje se obrađuju, uputio je ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje prof. Vinko Filipović koji je vjeroučiteljima zaželio uspješnu novu školsku godinu ispunjenu profesionalnim i duhovnim napretkom svjesni da svojim svjedočenjem u život uvode one koji su u ovom društvu najvrjedniji, a to su djeca.

Na kraju je sve nazočne pozdravio predstojnik Nacionalnoga katehetskog ureda HBK-a prof. dr. sc. Ivica Pažin te zatim tematski uveo u program i rad Katehetske ljetne škole. Naglasio je, između ostaloga, da su 16 koncilskih dokumenata - konstitucija, dekreta i deklaracija - Crkvu otvorili svijetu i svijet približili Crkvi. Upravo taj susret Crkve i svijeta simbolično se očituje u vjeronauku u školi.

Prvog dana Škole održana su dva predavanja. Prvo predavanje, na temu "In mundo huius temporis... Značaj Drugoga vatikanskog koncila danas", održao je dr. sc. Edvard Punda, viši asistent na Katedri fundamentalne teologije Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu. U svom predavanju sagledao je novost Drugoga vatikanskog koncila koja živi i danas. Predstavio je Koncil ne samo kao najvažniji događaj u Crkvi u 20. stoljeću, nego kao događaj Crkve, događaj u kojem je ona izrekla samu sebe i pod vodstvom Duha Svetoga rasla u vjeri. Kao jednu od glavnih baština Koncila istaknuo je univerzalnost Crkve i činjenicu da je sebe definirala kao Božji narod. Predavač smatra da je upravo ta svijest i definicija Crkve kao Božjeg naroda jedna od ključnih stvari za razumijevanje Crkve, njenog odnosa prema svijetu, ali i života svakoga pojedinca.

Drugo predavanje, na temu "Vjeronauk u školi kao povlašteno mjesto odgoja za društvenu odgovornost", održala je prof. dr. sc. Ružica Razum, pročelnica Katedre religijske pedagogije i katehetike na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Ona je svoje predavanje podijelila na tri dijela. U prvom dijelu rasvijetlila je temeljna usmjerenja i poticaje koji dolaze iz temeljne pastoralne konstitucije Koncila *Gaudium et spes*, s obzirom na društvenu odgovornost. Naglasila je važnost socijalne dimenzije kao sastavnog dijela evangelizacije i ponovila da koncilski oci ističu važnost angažmana vjernika laika u nastojanju za pravdom i solidarnosti te borbi protiv siromaštva. U drugom dijelu naglasak je stavljen na sustav odgoja i obrazovanja, a kritički se osvrnula na činjenicu da škola promiče obrazovna načela koja se protive temeljnim vrijednostima cjelovitoga razvoja čovjeka. U trećem dijelu predavanja govorila je o vjeronauku kao jednom od glavnih predmeta koji doprinosi odgoju za društvenu odgovornost. Vjeroučiteljima je dala smjernice oko kojih bi se trebali više zalagati, poput odgoja za pravednost i solidarnost, odgoja za toliko potreban mir i odgoja za očuvanje okoliša.

Nakon predavanja, koja su bila popraćena dinamičnom i konstruktivnom raspravom, uslijedio je rad u skupinama na četiri teme:

- Vjeronauk u izgradnji vjerske slobode (*Dignitatis humanae*);
- Liturgija je srce Crkve. Vjeronauk i njegov doprinos liturgiji Crkve (SC);
- Vjeronauk kao neizostavni dio kršćanskog odgoja (*Gravissimum educationis*);
- *Gaudium et spes* kao charta kršćanskog humanizma. Odgoj za društvene vrijednosti u nastavi vjeronauka.

Prvi dan završen je zajedničkim euharistijskim slavljem koje je predvodio mons. Đuro Hranić, đakovačko-osječki nadbiskup i predsjednik Vijeća HBK-a za katehizaciju.

Drugog dana koji je također započeo molitvom koje su pripremile i predvodile vjeroučiteljice iz Đakovačko-osječke nadbiskupije, također su održana dva predavanja. Prvo predavanje na temu "Crkva i njezino služenje svijetu. Promišljanja o pozivu i poslanju vjernika laika u Crkvi" održao je dr. sc. Stjepo Bartulica, povjerenik predsjednika Republike Hrvatske za pitanja vjerskih zajednica i viši asistent na Hrvatskome katoličkom sveučilištu. Naglasio je da je u Crkvi puno službi koje ne trebaju obavljati svećenici, redovnici i redovnice već upravo laici te kako Hrvatska ima puno aktivnih i društveno angažiranih vjernika s kojima se može ponositi, no kako većina i dalje ostaje pasivna. Kroz svoje predavanje dr. Bartulica je okupljene pokušao potaknuti na razmišljanje o tri prisutne stvarnosti u Hrvatskoj. Prvo je govorio o općem relativizmu koji je papa u miru Benedikt XVI. nazivao diktaturom relativizma u kojem laž i istina imaju jednaka prava. Tako u javnom prostoru postoje izjave koje nisu odraz stvarnosti ali ljudi to ne primjećuju niti se kritički osvrću, već plasirane informacije uzimaju zdravo za gotovo. Istaknuo je kako posljedice moralnoga relativizma još nisu vidljive, no kako sa sobom nose velike društvene probleme. Predavač smatra da je stanje relativizma dugoročno neodrživo te u promjeni takvog stanja vidi važnu ulogu kršćana laika. Drugo, osvrnuo se na površnost kojoj je doprinijela era brzog protoka vrlo kratkih informacija. Ta kultura dovela je do gubitka interesa za dublju analizu, do smanjenja interakcije među najbližima te cilja na osjećaje, a ne na intelekt. Sve to, uključujući opći pozitivizam i odbacivanje naravnog zakona kao temelja ljudskih prava, utječe na našu percepciju stvarnosti i dovodi do zbuđenosti oko ljudskih prava. Treća karakteristika suvremenoga

društva je defetističko raspoloženje što je stanje svijesti u kojem nam se poručuje da je gotovo nemoguće promijeniti stvari u društvu, a to je, ako ljudi povjeruju, vrlo opasno. Smatra da se upornim, strpljivim i marljivim radom stvari mogu mijenjati na bolje.

Jednako zanimljivo izlaganje, naslovljeno "Pravo na neometani hod prema istini. O vjerskoj slobodi u suvremenom društvu", održao je doc. dr. sc. Šimo Šokčević, sveučilišni profesor na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Đakovu. Kroz predavanje su ga vodile dvije misli. Prva je da je pravo na vjersku slobodu povezano s traganjem za istinom ljudskog bitka koja se nalazi u naravi svakoga čovjeka. Smatra da na tu istinu treba odgovoriti tako da se ukaže na neke pojave u ljudskom društvu koje ometaju naš hod prema istinu. Druga misao vodilja suprotstavlja se prvoj, a odnosi se na izreku pjesnika T. Eliota da ljudska vrsta ne može podnijeti mnogo stvarnosti. Predavanje je podijelio na dva dijela. U prvom je govorio o temeljnim principima moderne laičke države kojim bi se trebala jamčiti vjerska sloboda, a u drugome se osvrnuo na suvremene zapreke koje ometaju hod prema istini. Tako je predavač analizirao teokratske režime, nacionalne crkve, religije od posebnog značenja za naciju, razne oblike međureligijske suradnje i proaktivnu slogu, a posebno se osvrnuo na stanje u Hrvatskoj. Također, istaknuo je važnost slobode savjesti kao i sve češću pojavu zamiranja savjesti kojoj doprinosi gotovo nametnuti mentalni sklop utopijskog uma. Njegova obilježja su želja za konačnim rješenjem svih problema, zasniva se na idealu koji je imun na pobijanje, stvaranje umjetne urotničke skupine za koju se smatra manje vrijednom i gušenje vjerske slobode. Predavač smatra da je jedina istinska oporba djelovanju utopijskog uma stvarna Crkva koja provodi djela pravde i ljubavi, a veliku važnost vidi u vjernicima laicima.

Nakon oba predavanja razvila se živa i konstruktivna rasprava u kojoj se mogla prepoznati aktualnost predavanja i zainteresiranost vjeroučitelja za navedene teme. Nakon predavanja i rasprave nastavljen je rad u skupinama, na način da su se vjeroučitelji izmjenjivali i tako sudjelovali u sve četiri teme u skupinama.

Drugi dan Katehetske ljetne škole završio je okruglim stolom na temu "Znakovi vremena nakon pedeset godina od Koncila", na kojem su sudjelovali svećenik i teolog dr. Drago Šimundža, novinar Josip Jović i ravnateljica škole mr. Zdenka Barović, a moderatorica je bila vjeroučiteljica Helena Balajić. Gosti su pokušali zajednički odgovoriti kako će čovjek, u vremenu u kojem se sve relativizira, a ponajprije temeljne vrijednosti kao što su ljudsko dostojan-

stvo, obitelj, vjera, sloboda, prijateljstvo, konkretno ostvariti svoj vlastiti *aggiornamento* o kojem govori Drugi vatikanski koncil. Dr. Šimundža govorio je o temeljnim izričajima Koncila i njihovim ostvarenjima tada i danas te je razmišljao o tome što želi Krist od Crkve u današnjem svijetu. Gospodin Jović se osvrnuo na temeljne poteškoće Crkve i njezina govora u javnosti i kako je moguće da se tako često govor Crkve ne prepoznaje kao unutardruštveni govor u našoj domovini, kao stalno traženje prostora za dijalog, nego kao miješanje Crkve u politiku. Mr. Barović je podijelila vlastitu ocjenu djelovanja Crkve po vjeronauku u školi unutar sustava odgoja i obrazovanja te je na temelju vlastitog iskustva kao dugogodišnje ravnateljice škole vrlo pohvalno govorila o vjeronauku u školi, nasuprot sve rasprostranjenijem medijskom linču vjeronauka i vjeroučitelja kada se o njima piše kao o "parazitima hrvatskoga društva". Okrugli stol svojim su skladnim pjevanjem obogatili Vokalisti Salone.

I treći dan Škole započeo je molitvom koju su pripremile i predvodile vjeroučiteljice iz Đakovačko-osječke nadbiskupije, a zatim su vjeroučitelji sudjelovali u zadnjem krugu rada u skupinama. Nakon toga su uslijedila izvješća i predstavljanje glavnih ciljeva i zaključaka iz rada u četiri skupine koje su tijekom tri dana Škole prošli svi sudionici. Na njima su, kroz promišljanja i razgovor, obradili navedene teme i pronalazili načine kako ih približiti učenicima na vjeronauku. Katehetska ljetna škola zaključena je aktualnim satom, na kojem su sudionici mogli otvoreno postavljati sva aktualna pitanja vezana za obrazovanje, vjeronauk i vjeroučitelje. Na pitanja su odgovarali voditelj povjerenstva Katehetske škole don Josip Periš, predstojnik Nacionalnoga katehetskog ureda HBK-a prof. dr. Ivica Pažin i viša savjetnica za vjeronauk Agencije za odgoj i obrazovanje Sabina Marunčić.

Na samom kraju okupljenima se obratio mons. Đuro Hranić, đakovačko-osječki nadbiskup i predsjednik Vijeća HBK-a za katehizaciju, koji je istaknuo da je kroz razgovor s vjeroučiteljima uvidio da su zadovoljni predavanjima i radionicama te da na tom želi zahvaliti svim organizatorima. Zahvalio je i vjeroučiteljima na sudjelovanju i zaključio kako će se plodovi njihova doškolovanja očitovati kroz rad s onima zbog kojih i jesu tu, s djecom. Katehetska ljetna škola zaključena je molitvom Anđeoskoga pozdrava i blagoslovom nadbiskupa Hranića. (KB)

Dani permanentnog obrazovanja mladih svećenika Splitske metropolije

Ovogodišnji dani permanentnog obrazovanja za svećenike Splitske metropolije ređene posljednjih deset godina održani su od 25. do 28. kolovoza 2014. u Duhovno-obrazovnom centru hercegovačkih biskupija "Emaus" u Mostaru (Potoci bb, BiH). Najavljena Izvanredna sinoda biskupa u Rimu (5.-9. listopada) koja će raspravljati o pastoralu obitelji kao i nedavno objavljen radni dokument *Instrumentum laboris* zacijelo nameću pitanja braka i obitelji kao vrlo važan predmet zajedničkoga promišljanja. Zato smo u okviru cjeloživotnog učenja mladih svećenika odabrali za naslov našega skupa "Obiteljski pastoral u novoj evangelizaciji". Na trodnevnom susretu se okupilo tridesetak svećenika, petnaest dijecezanskih iz Splitsko-makarske nadbiskupije, zatim skupina redovnika franjevac Provincije Presvetog Otkupitelja te skupina mladih svećenika iz Dubrovačke biskupije. Nekolicina prijavljenih iz Hvarske biskupije ipak nisu stigli kao ni predstavnici Šibenske biskupije koji su u to vrijeme imali duhovne vježbe. Cijelo vrijeme susreta zajedno sa svojim svećenicima družili su se, molili i raspravljali te predvodili euharistiju splitski nadbiskup mons. Marin Barišić, dubrovački biskup mons. Mate Uzinić te provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman.

Program se odvijao u ugodnome ambijentu gostoljubivog domaćina don Ante Tonća Komadine i njegovih suradnika u Duhovno-obrazovnom centru. Nakon zajedničke Jutarnje i doručka slijedilo je poticajno predavanje uz raspravu. Poslije stanke sudionici su se podijelili u dvije skupine da bi u užem krugu nastavili razgovor o konkretnim pitanjima koja su ih zaokupljala. Po jedan izvjestitelj iz svake skupine (don Ivo Bezina i don Marinko Šljivić) na završnom plenumu je izvijestio o tijeku diskusije i iskustvima sudionika, a ostali su mogli predavaču postaviti dodatna pitanja. Prijepodneveni dio završavao je ručkom u 13 sati. Nakon odmora po istom obrascu se odvijao poslijepodneveni dio programa. Euharistiju smo slavili u 18 sati, a potom je slijedila večera. Prije noćnog poćinka zajedno smo molili Povećerje.

Prvo od četiri predavanja održao je prof. dr. Zlatko Miliša (Sveučilište u Osijeku). Predavač se bavi odgojnim znanostima, a u posljednje je vrijeme objavio dvije knjige o aktualnim tendencijama

u medijima i studentskoj populaciji (Anarhizam – prosvjedi – odgoj [Split, 2011.], Šok današnjice [Osijek, 2014.]). Naslov njegova izlaganja glasio je "Između autoritarnog i popustljivog pristupa odgoju u obitelji". Predavač je započeo metodom šoka skicirajući sumornu sliku današnjih društvenih procesa i pojava u kojima je poremećena ljestvica vrijednosti i koji ugrožavaju te ciljano rastaću obitelj (anarhizam, popustljivost, ravnodušnost itd.). Brak i obitelj kao temeljna društvena zajednica osobito je osjetljiva i posebno je na udaru anarhističkih tendencija. Miliša se ponajprije zauzima za građansku hrabrost da u javnosti i medijima razotkrivamo mehanizme rastakanja braka i suprotstavljamo se udarima na obitelj. Umjesto šutnje valja aktivno stati u obranu temeljnih tradicionalnih vrijednota i zdravoga obiteljskog odgoja: poticati zajedništvo, pravo shvaćeni autoritet bez kojega nema slobode, suosjećanje, gostoljubivost.

U nastavku je slijedilo izlaganje prof. dr. Alojzija Čondića (profesora pastoralne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu) o temi "Dokumenti i poticaji Crkve u zaštiti i očuvanju bračnoga i obiteljskog zajedništva". Predavač je najprije podsjetio na važnije pothvate i aktivnosti Crkve u zaštiti braka i obitelji tijekom novijega vremena da bi se posebno zaustavio na četiri važna crkvena spisa o toj problematici: Pismo obiteljima (Ivan Pavao II, 1994.), Obitelj, brak i činjenične veze (Papinsko vijeće za obitelj, 2000.), Direktorij za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj (Hrvatska biskupska konferencija, 2002.) te *Instrumentum laboris* za III. Izvanrednu biskupsku sinodu o pastoralnim izazovima obitelji (2014.). Pojaćana crkvena nastojanja u obrani naravne ustanove braka i obitelji odgovor su na današnju krizu te ustanove i sve prisutnije prijetnje katolićkom shvaćanju obitelji koje su se očitovale na različitim konferencijama UN-a proteklih godina gdje se dovode u pitanje temeljne znaćajke obiteljske zajednice i sama obitelj razvodnjava proširujući je na neke druge životne zajednice. U raspravi je dotaknut ćitav niz konkretnih pitanja iz obiteljske problematike te naglašeno da se danas na različitim razinama vodi prava borba za očuvanje i jaćanje obitelji u kojoj je zapravo Crkva njezina jedina prava braniteljica.

Na početku drugoga radnog dana prema rasporedu je bilo izlaganje pod naslovom "Mudro upravljanje dobrima: Što vjernik očekuje od svećenika?" Predavačica mr. sc. Zrinka Gregov (voditeljica studija Menedžment poduzetništva na Veleučilištu Vern u Zagrebu) počela je nizom interesantnih i praktičnih pitanja s obzirom na odnos svećenika / biskupa i novca (duh hedonizma i konzumerizma, osobni stil življenja i odijevanja, trošenje i skupljanje novca, upravljanje nekretninama itd.). Zatim je u nekoliko točaka vrlo slikovito i sažeto opisala kakav bi prema Sv. pismu i nauku Crkve trebao biti naš ispravan stav prema novcu i posjedu materijalnih dobara (biblijski naspram svjetovnom pristupu novcu, odgovornost, ispravno vođenje financija župa, razumijevanje društvene i ekonomske zbilje, razumijevanje osobne situacije vjernika, temeljne pouke o marketingu i ponašanju potrošača). U nastavku se osvrnula na preventivu i podučavanje u ovoj problematici (molitva – rasuđivanje – dogovor u donošenju financijskih i poslovnih odluka). Ponudila je i pomoć za izlazak iz dužničkog ropstva ("7 koraka do financijske slobode"). Profesorica Gregov je istaknula potrebu kršćanske solidarnosti (10% svojih prihoda davati potrebnima) zaključujući na kraju da je novac dobar sluga, a loš gospodar.

S problemom odnosa prema novcu i drugim materijalnim dobrima susrećemo se gotovo svakodnevno, ali smo, čini mi se, po prvi od kompetentne osobe čuli stručno promišljanje čitave problematike i kršćanski način kako se kao odgovorni upravitelji u svemu tome ponašati, što će zacijelo osobito mlađim svećenicima biti od velike koristi u njihovoj službi. Predavanje je izazvalo mnoštvo konkretnih pitanja o kojima se raspravljalo kako u radnim skupinama tako i na plenarnoj raspravi. Na objedu toga dana

posjetio nas je pastir mjesne Crkve biskup Mostar-sko-duvanjske i trebinjsko-mrkanjske biskupije mons. Ratko Perić. Izrazio je radost da nas može pozdraviti kao domaćin u Caritasovoj ustanovi te nam zaželio ugodan boravak i plodan rad.

U popodnevним satima na rasporedu je bio zajednički izlet svih sudionika u župu i samostan u Širokom Brijegu. Pri našem dolasku upravo je skupina framaša ispred crkve izvodila svoj duhovno-rekreativni program u progodi proslave 20. obljetnice postojanja te franjevačke udruge za mlade. Najprije nas je primio i pozdravio gvardijan samostana fra Tomislav Puljić, a zatim nas je stručni voditelj fra Vendelin upoznao s poviješću dolaska franjevaca na ovo područje i proveo kroz muzej, galeriju i knjižnicu. Obišli smo stratište gdje su partizani pri kraju II. svjetskog rata poubijali širokobriješke fratre te crkvu koja je u istom ratu teško stradala, a samostan opljačkan. Ljubav je jača od destruktivne ideološke mržnje pa su vjera i ljubav hrvatskoga kršćanskog puka i vrijedni fratri sve to opet obnovili. Vrhunac našega izleta bilo je misno slavlje u dupko ispunjenoj, raspjevanoj velebnoj župnoj crkvi s nekoliko stotina framaša i framašica, bivših i sadašnjih, koje je predvodio nadbiskup Barišić u koncelecijaciji s biskupom Uzinićem, provincijalom Kodžomanom, gvardijanom, ostalim fratriba te nama dijecezan-skim svećenicima. Doživjeli smo uistinu upečatljiv duhovni doživljaj zajedništva vjere i snage Duha Kristova koji oživljuje, obnavlja i ujedinjuje svoj narod na njegovu zemaljskom putu. Na kraju smo bili gosti na bratskoj večeri što ju je gvardijan za nas priredio. Nakon okrijepe u samostanskoj blagovao-nici nadbiskup i gvardijan su razmijenili zdravice i prigodne darove te smo se autobusom vratili natrag na svoje odredište.

Mr. fra Petar Klapež (gvardijan samostana u Sinju) imao je posljednje izlaganje na našem skupu o temi "Važnost priprema za brak: naša odgovornost". Predavač je svojevremeno magistrirao o toj problematici na KBF-u u Zagrebu i godinama djelovao u Njemačkoj u okviru hrvatske inozemne pastve. On dobro poznaje tamošnje prilike obiteljskoga pastoralna pa nam je mogao prenijeti svoja iskustva. U izlaganju je pošao od teoloških odrednica braka (bračna zajednica – slika ljubavi Boga prema nama). Zatim je kratko opisao način pastoralne pripreme za crkveni brak u Njemačkoj. U pastoralnom timu sudjeluju dva bračna para, liječnik, psiholog i svećenik. Postoje uvjeti za crkveno vjenčanje i način prijave na

tečajeve. Naveo je i zapreke za valjano sklapanje braka te naglasio tri bitne značajke bračnih obećanja: vjernost, nerazrješivost, otvorenost potomstvu. I ovo je predavanje izazvalo niz pitanja, ali nas je upoznalo i s nekim novim i korisnim iskustvima u radu sa zaručnicima. Na kraju rasprave animator skupa dr. Nediljko A. Ančić zahvalio je predavačima i svim sudionicima na odazivu i na plodnom sudjelovanju u danima permanentnog obrazovanja. Riječi poticaja, ohrabrenja i zahvale zatim su uputili provincijal fra Joško Kodžoman i biskup mons. Mate Uzinić, a skup je zaključio splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić. (Nediljko A. Ančić)

Priopćenje za medije biskupa Splitske metropolije: Potpora šibenskom biskupu Anti Ivasu

Biskupi Splitske metropolije – splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić, hvarsko-bračko-viški biskup Slobodan Štambuk, dubrovački biskup Mate Uzinić i kotorski biskup Ilija Janjić – uputili su 27. kolovoza priopćenje za medije koje prenosimo u cijelosti:

"Mi, biskupi Splitske metropolije, želimo izraziti svoju podršku i blizinu šibenskom biskupu Anti Ivasu u ovim trenucima u kojima se protiv njega podigla nepotrebna politička i medijska hajka, samo zato što je, u maniri dobroga pastira, javno progovorio o jednom gorućem problemu koji muči stanovnike njegova grada. Zabrinjava nas da se problemima – u konkretnom slučaju problem je višak decibela koji jednima pričinja ugodu i drugima smeta – ne pristupa odgovorno i dijaloški, pa i u skladu s važećim zakonskim propisima, nego ih se ironično i uvredljivo koristi da bi se obračunalo s neistomišljenicima. Osobito nas žalosti što se cijelom tom problemu pri-

stupilo navijački, interesno i ideološki. Takvo manipuliranje ljudima nikad nije pridonijelo rješenju problema, nego samo novim i većim podjelama.

Je li ovakvo pojačavanje 'decibela', kojima se posvetilo toliko medijske pažnje, izlaz iz našega teškog uspavanog i kriznog gospodarskog stanja? Mišljenja smo da se to prije može ostvariti pojačanjem 'decibela' druge naravi koji će voditi računa o odnosu između potrebe za mirnim snom i tjelesnim odmorom, kako naših stanovnika tako i gostiju, te nužnog turističkoga rasta i ponude, koji sa sobom nose i potrebu zabave, pa i ponegdje viška decibela. Zato dobronamjerno pozivamo odgovorne Krešimirova grada, ali i svih naših gradova i mjesta, da na tome porade, a pozivamo i sve druge, osobito naše vjernike, da im svojom otvorenošću i građanskom odgovornošću pomognu u traženju zadovoljavajućih rješenja, koja će voditi računa ne samo o privatnim interesima, nego o općem dobru svih građana". (KB)

Posveta oltara i blagoslov obnovljene crkve na Malom Drveniku

U otočnoj župi Drvenik Trogirskoga dekanata, koja se sastoji od Velog Drvenika i Malog Drvenika, na Malom Drveniku obnovljena je crkva "Gospa – Zvezda mora". Crkva, koja ima oblik zvijezde, bila je u trošnom stanju te se u njoj već duže vrijeme nije moglo održavati bogoslužje. Podigao ju je pok. don Špiro Vuković 1972. godine i od tada se nije obnavljala. Zalaganjem župnika don Dražena Balića te uz

pomoć nadbiskupije i Grada Trogira, crkva je obnovljena te je postavljen novi kameni oltar.

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić posvetio je oltar i blagoslovio obnovljenu crkvu za vrijeme euharistijskoga slavlja 31. kolovoza. U koncelebraciji su bili župnik don Dražen Balić, don Stipan Bodrožić, don Jozo Gojsalić i nabiskupov tajnik don Nikola Mikačić, a slavlje su pjesmom obogatili pučki pjevači i zbor župe Gospe od Anđela iz Trogira pod

vodstvom maestrice Ivane Milin. Slavlju ovog velikog dana nazočilo je pedesetak stanovnika Malog Drvenika i dio turista koji su se zatekli na otoku, kao i mještani Velog Drvenika i Trogirani, među kojima je bio gradonačelnik Ante Stipčić i dogradonačelnik Filip Anđelić, te brojni uzvanici. Grad Trogir je za ovu prigodu organizirao prijevoz turističkim brodom "Mirakul", kojim su na otok došli Trogirani i nadbiskup Barišić. Brod su svečano dočekali mještani koji su nadbiskupu darovali cvijeće dobrodošlice, a potom su se zajedno uputili u procesiji od "porta" do crkve.

Na početku euharistijskoga slavlja župnik don Dražen Balić pozdravio je sve nazočne vjernike na čelu sa nadbiskupom Barišićem, organizacijski odbor proslave te izvođače radova. U propovijedi nadbiskup Barišić je kazao da ovaj događaj, na malom otočiću koji mještani zovu "Ploča", nadilazi ovo malo mjesto i postaje zajedničko slavlje za cijelu Splitsko-makarsku nadbiskupiju. "Ovo nije samo događaj horizontale, nego i vertikale jer svi koji su ovdje rođeni i pokopani sudjeluju na ovom slavlju iz nebeske perspektive". Osvrnuvši na razmišljanje austrijskog filozofa Wichtensteina koji kaže da je čitava suvremena realnost poput otoka u oceanu,

nadbiskup se upitao jesmo li zaista ograničeni vremenom i prostorom u kojem živimo te zaključio da nismo. Kazao je kako u našu ljudsku ograničenost i grješnost udaraju valovi s oceana koji dodiruju našu stvarnost i daju nam poruku koju je potrebno čuti i o njoj razmišljati. "Taj val nas otvara k vječnosti i transcendenciji, i povezuje nas s drugom obalom. Zato nismo sami. Problem je što se ponekad mi sami zatvaramo i ne prigrlimo taj val već se sukobljavamo s njim. Bilo bi dobro otvoriti se i čuti što nam tim susretom val želi reći", naglasio je nadbiskup i ukazao na to da je val otvaranje Boga i njegove ljubavi čovjeku. "Val milosrdne Božje ljubavi došao nam je preko Blažene Djevice Marije koja nam je donijela Riječ koja je postala Tijelom. Ona nam je postala, i treba i dalje biti, zvijezda vodilja u našoj životnoj tami. Ona nas želi voditi prema ishodu i izvoru svjetla, prema Kristu Gospodinu", istaknuo je nadbiskup i čestitao "Pločanima" na iskazanoj ljubavi prema valu i na otvorenosti te na ustrajnosti i brizi oko obnove crkve, kako bi Gospodin na njihovu otoku imao mjesto gdje može doći i gdje ga svi mogu susresti, s njim razgovarati, moliti i zazivati milost na sebe i svoje najmilije. "Zamislite ovaj otok bez ovoga svetog mjesta. Nešto bi mu nedostajalo. Ovaj duhovni objekt otvara novu perspektivu vjernicima, svim mještanima i gostima. Zvijezdo Mora, prati nas danju i noću i otvaraj nam srca za valove milosrdne Božje ljubavi", zaključio je nadbiskup Barišić.

Na kraju misnoga slavlja nadbiskupu je u znak zahvalnosti uručena košara plodova s Malog Drvenika, a predsjednik organizacijskog odbora g. Civadelić uručio mu je sliku crkve "Zvizda mora". Slovenski vikendaši darovali su crkvi veliku sliku Blažene Djevice Marije - Zvizde mora, s Isusom, anđelima, golubom i sidrom. Po završetku misnoga slavlja mještani su za sve nazočne pripremili malu okrpju s kolačima i sokovima. (IM)

Dječji zbor Župe sv. Andrije sa Sućidra iz Splita: "Dok me bude, Bogu svom ću pjevati"

Članovi dječjega zbora Župe sv. Andrije sa Sućidra iz Splita, već četvrtu godinu za redom svoje ljetno organizirano provode u župi uz pjesmu, zabavu, igru, natjecanje i pokoji sladoled. Moto ovogodišnjeg susreta "Lito 2014." bilo je "Dok me bude, Bogu svom ću pjevati". Članovi dječjega zbora, njih 29 koje druge obveze i putovanja nisu odvela iz Splita, jednom tjedno okupljali su se u župnom pastoralnom

centru, družili se i pjevali. Podijeljeni su bili u dvije skupine, na mlađe do 4. razreda i starije od 5. razreda osnovne škole, te su za vježbanje dobili matrice deset pjesama koje je snimio Nikola Celić, klavijaturist VIS-a "Izidor" i voditelj djevojačke skupine "Andrijane".

Nakon dvomjesečnog vježbanja i proba, organizirano je malo natjecanje svakog pojedinca te de-

set prijavljenih dueta i terceta. Članovi žirija su bili Maja Mula, klavijaturist dječjega zbora Josip Balić, voditeljica VIS-a "Izidor" Jelena Laća i članica Mirjana Milin te župnik don Ivan Čotić. Prvo mjesto u skupini mladih osvojila je Lucija Tokić, druga je bila njezina sestra Mia, a treća Nika Grubišić-Čabo. Među starijima prvo mjesto je osvojila Ira Žurić, a drugo mjesto podijelile su Nela Lovrić i Dea Miletić. U duetima i tercetima prve su bile Tina Celić i Nela Lovrić, druge Dea Miletić i Marija Tomičić, a treće mjesto su osvojile Antea Ivišić, Martina Jukić i Ira Žurić.

Na završetku ovogodišnjega susreta "Lito 2014." slavljena je i misa zahvalnica koja je okupila djecu u majicama i s bedževima koji su posebno napravljeni za tu prigodu i roditelje. U propovijedi don Ivan je između ostalog kazao: "Imajući na umu onu Augustinovu 'Tko pjeva dvostruko moli' kao vjernici, zaljubljenici u Isusa Krista i pjesmu, ljetne praznike smo iskoristili na jedan duhovan, Bogu ugodan način. Ljetne praznike osmisliti s Bogom znači biti na

pravom putu, putu koji garantira radost srca i duše. Molitva pjesmom jedna je vrsta vitamina koji, ne samo da hrane našu dušu radošću i optimizmom, nego i sve one s kojima živimo i koje susrećemo".

Nakon završetka misnog slavlja, najboljima je kapelan don Ivo Bezina dodijelio pohvalnice, a posebna je pripala najmlađem članu, šestogodišnjoj Luciji Lovrinčević. (KB)

Proslava obljetnica redovničkih zavjeta školskih sestara franjevki

Školske sestre franjevke Krista Kralja splitske provincije Srca Isusova obilježile su 7. rujna 60., 50., i 25. godina od polaganja redovničkih zavjeta. Šezdesetu obljetnicu redovničkih zavjeta proslavile su s. Blaženka Barun, s. Anđelka Čovo i s. Konzulata Glibotić. Zlatni jubilej, 50. obljetnicu, proslavile su s. Branka Barun, s. Bonifacija Barun, s. Terezina Bašić, s. Darija Bota, s. Gracija Damjanović, s. Vida Hrsto i s. Sabina Radas. S. Romana Baković, koja također slavi 50 godina redovničkih zavjeta, svoj zlatni jubilej

proslavit će u misiji u Kongu u Africi 25. listopada, kada će proslaviti i 40 godina svoga djelovanja u misijama. Dvadeset petu obljetnicu proslavile su s. Gabrijele Damjanović, s. Rita Maršić i s. Melanija Vojković.

Zahvalno misno slavlje u kapelici samostana na Lovretu u Splitu predvodio je fra Miroslav Barun u koncelecijaciji s pastoralnim vikarom Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Nedjeljkom Antom Ančićem te šestoricom svećenika. "Ovo je velik dan za vas, vašu provinciju, našu domovinu i cijelu Crkvu", kazao je predvoditelj na početku pozdravivši sestre, njihovu rodbinu, prijatelje i okupljene vjernike. U svojoj propovijedi fra Barun je pozvao sestre da ostanu vjerne onome što slave danas, a to je ljepota života u redovničkoj zajednici, ljepota življenja zavjeta čistoće, siromaštva i poslušnosti. Podsjetio je da su ti zavjeti temelj njihova života posvećenoga Bogu i izvori koji su ga prožimali sve godine predanoga služenja. Pojasnio je da se zavjet čistoće prvenstveno odnosi na život bez vlastite obitelji, a ne na samu čistoću kao takvu, koju su pozvani živjeti svi ljudi, posebno vjernici. Ponovio je kako siromaštvo znači odreći se materijalnih dobara, no da je to premalo i da smisao ovoga zavjeta leži u tome da se svjedoče više vrjednote i pravo bogatstvo. Smatra da posluš nije u tome da se bude poslušan drugo-

me bezuvjetno, već pomaže da svaki član zajednice odgovorno radi na izgradnji Kraljevstva Božjega na zemlji. "Na ovim temeljima ste gradile i dalje gradite svoj život u zajednici. Koliko li je Božjega blagoslova po vama darovano braći ljudima? U svim ste segmentima ljudskoga življenja, od najmanje do najstarije, služile Isusu kada mu je i gdje mu je bilo najteže. To je plod vaših zavjeta", istaknuo je propovjednik i sestrama poručio da nisu pogriješile što su izabrale Franjin put izgradnje Kraljevstva Božjega.

Po završetku propovijedi sestre su pred cijelom zajednicom obnovile svoje redovničke zavjete. Na

kraju slavlja fra Miroslav Barun uputo je svoju čestitku sestrama, svima koji su ih na njihovu putu vodili i usmjeravali, cijeloj zajednici te živim i pokojnim roditeljima koji su sestrama darovali život koji su one posvetile Isusu. Kao uspomenu na ovo slavlje svakoj sestri je poklonio knjigu "Življenje pred Bogom živim: meditacije nad Spisima sv. Franje" dr. fra Marka Semrena, pomoćnoga banjolučkog biskupa i profesora na Franjevačkoj teologiji. Nakon euharistijskoga slavlja druženje je nastavljeno domjenkom u prostorijama samostana. (KB)

Vepric: Hodočašće Maloj Gospi

Deseci tisuća hodočasnika iz svih krajeva Splitsko-makarske nadbiskupije, makarskoga primorja, neretvanske i imotske krajine, susjednih otoka, Bosne i Hercegovine, ali i cijele Hrvatske, hodočastili su Blaženoj Djevici Mariji u lursko svetište Vepric 7. rujna, uoči blagdana Male Gospe. Proslava rođendana Gospodinove i naše duhovne Majke započela je u rano jutro kada su, u ovo marijansko svetište podno Biokova, pristigli prvi vjernici, mnogi od njih nakon cjelonoćnog hoda. Svi oni su za vrijeme jutarnjih misa mogli pristupiti sakramentu pomirenja. Poslijepodnevno slavlje započelo je križnim putem i molitvom krunice koje je animirao duhovni asistent svetišta, bivši upravitelj, don Alojzije Bavčević. Središnje euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelecijaciji s novim upraviteljem svetišta don Mijom Šurlinom, generalnim vikarom Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslavom Vidovićem te 40-ak svećenika.

"Došli smo morem, kopnom i s otoka. Često se danas govori o otocima, pa i u simboličnom značenju, da nitko nije otok. No, zatvarajući se u svoj egoizam, samodostatnost, osamljenost, u prenesenom smislu mogli bismo reći da se otoci u našem životu i društvu svakodnevno umnažaju", kazao je nadbiskup Barišić na početku svoje homilije pojasnivši kako, kao što otok dodiruje val koji susreće, šapće, šumi, koji dolazi iz prostranstva oceana, tako je našu Zemlju dodirnuo iz dubina oceana s obale vječnosti blagi val milosrdne ljubavi Božje. S te strane, dolazi i

radosni val pozdrava: 'Zdravo, Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom' i snagom Duha Svetoga, Sin Božji, po Majci Mariji, uđe u našu povijest, stupi na naše kopno i čovjekom posta. "Rođenje Sina Božjega od Djevice Marije, najradosnija je vijest za sve generacije i rodoslovlja, od početka do posljednjeg Adama. Naš život i povijest nisu više zatvoreni. Nismo sami – Emanuel je s nama. Sam Bog, u svome Sinu, Isusu Kristu, koji je po svojoj naravi božanskoga, vječnog rodoslovlja, po Majci Mariji uđe u naše ljudsko rodoslovlje. Zato se danas radujemo rođenju Blažene Djevice Marije, majke Isusove i naše duhovne majke. Ona nas vodi svome Sinu, hrabreći nas: Što god vam rekne, učinite (Iv 2,5). Ovo što god vam rekne uključuje sigurnost i apsolutno povjerenje jer val Kristove riječi nas dodiruje, šapće, otvara i život daje. On sam svjedoči: Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju (Iv 10,10)", naglasio je nadbiskup. Nadodao je da je svatko od nas, tražeći život često pod svaku cijenu, i u strahu da ga ne izgubimo, u opasnosti da

nas naša grješnost, sebičnost, zatvorenost udalji od Boga i od čovjeka, pa i od svojih najbližih, ne samo u društvu, već i u braku i obitelji te se moramo zapitati kamo idemo i kako idemo. "Bijeg od sebe najveća je tamnica, a u tami nema istine koja jedina oslobađa od zarobljenosti i straha. Potreban nam je povratak vlastitom srcu jer u dubini duše čovjek otkriva glas savjesti koji ga otvara i povezuje s valom Božje ljubavi, temeljem naše slobode i dostojanstva djece Božje. A na svoj način svi smo u opasnosti postati otok, bježati od svoga vlastitoga srca što nas udaljava od blagog šapata milosrdne ljubavi Božje. Potrebno je stati, otvoriti se i oslušivati novost i svježinu božanskog vala, koji po majci Mariji k nama dođe", istaknuo je. Svoju homiliju završio je molitvom Ma-

riji: "Pomozi nam, Majko, da otvorimo svoje srce i domove milosrdnom valu ljubavi Božje; da Riječ Božja dođe do riječi u našem životu; da susretnemo svoje odbjeglo srce u braku i obitelji, životu i povijesti. Zvijezdo mora, daj da naša domovina i hrvatsko društvo ne bude zatvoreni otok, već blagoslovljeno rodoslovlje otvoreno budućnosti života."

Nakon mise, koju je pjesmom obogatio zbor Župe sv. Luke sa splitskog Kocunara, uslijedila je veličanstvena marijanska procesija u kojoj je rijeka vjernika s upaljenim svijećama pjevala marijanske pjesme i upućivala svoje prošnje Mariji. Misno slavlje završilo je okupljanjem vjernika pred vepričkom špiljom, gdje im je nadbiskup udijelio svoj blagoslov. (KB)

Proslava blagdana Male Gospe u prasetištu Gospe od Otoka u Solinu

Brojni vjernici i hodočasnici i ove su se godine okupili u Gospinu prasetištu uz solinski Jadro na blagdan Male Gospe, 8. rujna, kako bi zahvalili Blaženoj Djevici Mariji za njezin zagovor te molili za svoje najmilije. Svečani ophod oko svetišta s Gospinim kipom i središnje euharistijsko slavlje ispred crkve Gospe od Otoka predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelecijaciji s generalnim vikarom Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslavom Vidovićem, rektorom Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu mons. Jurom Bogdanom, vikarom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Antom Udovičićem, novim solinskim župnikom don Rankom Vidovićem i ostalim svećenicima.

"Svetkovinu rođenja Blažene Djevice Marije, Malu Gospu, od koje je rođen Isus Krist, prati biblijsko, narodno i obiteljsko rodoslovlje. Rodoslovlje uključuje zahvalnost prošlosti, poticaj sadašnjosti i otvorenost budućnosti. Biblijsko rodoslovlje po vjeri i krštenju naših pradjedova nastavlja se, na svoj način, u životu našega naroda. Po Isusu Kristu, rođenom od Djevice Marije, ucijepljeni smo u povijest spasenja naroda Božjega", kazao je nadbiskup Barišić na početku homilije tisućama okupljenih vjernika. Govoreći o imenu spomen-mjesta događaja koji je odredio našu svijest i povijest, svetišta 'Gospe od Otoka', kazao je kako je svaki pojedinac krštenjem ušao u zajedništvo Crkve te se više ne može nazivati izoliranim otokom. "Milosrdna ljubav Božja poput morskog vala dodiruje, susreće, šumi, šapće

nam iz dubina oceana ljubavi s obale vječnosti radosnu vijest života. Od tamo nam dolazi radosni val pozdrava: 'Zdravo, Marijo, milosti puna', i radosni događaj utjelovljenja Riječi Božje, koja je stupila na naše kopno - čovjekom posta. Rođenje Sina Božjega od Djevice Marije po Duhu Svetom najradosnija je vijest našega Otoka - planete Zemlje, svih njezinih generacija i rodoslovlja od početka do posljednjeg Adama". Nadbiskup je naglasio kako je Isus Krist otkupitelj, spasitelj i učitelj našeg života i povijesti te da je potrebno u svjetlu Krista rassetoga i uskrsloga osvjetljavati i čitati našu povijest. Nadodao je kako slavimo Malu Gospu, škrinju zavjetnu naše povijesti koja je trajno povezana s hrvatskim narodom, te kako je i ona ključ čitanja povijesti i razumijevanja našega života.

U nastavku homilije, osvrćući se na početak nove školske i vjeronaučne godine koji se poklapa s Gospinim rođendanom, nadbiskup Barišić je uputio okupljenima nekoliko snažnih poruka. Istaknuo je kako život uključuje, ali i nadilazi razinu znanja i tehničko-znanstvene spoznaje. Same informacije bez duhovno-moralnih vrijednosti, osobito to vrijedi za tzv. zdravstveni i građanski odgoj, bile bi poput stabla s velikim lišćem na kojemu nema ploda. "Znanje je potrebno, danas više nego ikada prije. Potrebna je stručnost, izvrsnost, ali uza sve to bez solidarnosti, ljudskosti, ljubavi, bez duhovnih i moralnih vrijednosti opasnost je da se otuđimo, udaljimo, da svojim egoizmom i konzumizmom još više ugrozimo jedni druge. Mentalitet hedoniz-

ma, mentalitet nalijepljenih cijena, a zapostavljenih vrijednosti, ne odgaja, urušava slobodu, a mladež raznim manipulacijama pretvara u ovisnike i umirovljenike”, kazao je nadbiskup i nadodao da smo u društvu svi odgojitelji zajedno s roditeljima i prosvjetnim djelatnicima te da nitko ne bi smio prati ruke i svoju odgovornost prebacivati na druge, već se zapitati kakvi smo učitelji mladima. Mladima je poručio da, ne samo da su dobri, već su izvrsni jer uza sve razorne ponude odraslih uspijevaju plivati protiv struja profita, egoizma i konzumizma. Smatra da roditelji, učitelji, vjeroučitelji, nastavnici, katehete i svi koji rade u školi sigurno osjećaju da bi škola trebala imati nešto roditeljsko, majčinsko i očinsko, osobno i obiteljsko ozračje te da samo u zajedništvu roditelja i škole mladi naraštaji mogu rasti cjelovito i skladno u dobi, mudrosti i milosti pred Bogom i ljudima. Izrazio je nadu da budućim generacijama ne želimo i ne ćemo predati samo dugove i kredite, moralni relativizam i duhovni indiferentizam jer bismo im time zacrnili prošlost i ukrali budućnost. Tako bismo postali neprijatelji svoje djece, otok egoizma, osiromašili bismo sebe i buduća pokoljenja ako ne bismo svoj i njihov život osvijetlili i obogatili s najvažnijim događajem, a to je utjelovljenje Sina Božjega. Svoju homiliju nadbiskup je završio molitvom: “Gospe od Otoka, daj da i naša nova škola – crkva koju gradimo na ovom svetom tlu, ne bude samo spomen svete baštine, niti samo novi potrebiti prostor za život ove župe, već prije svega, neka bude znak naše zahvalnosti Božjem valu ljubavi što zagrli naš otok; neka bude budućim naraštajima hrvatskog naroda svjetionik na moru života, na čast i na slavu naše slobode i spasenja po Kristu Isusu, Gospodinu našem”.

Na samom kraju misnoga slavlja vjernicima se obratio i novi solinski župnik don Ranko Vidović koji je zahvalio nadbiskupu što je predvodio slavlje i uputio riječi usmjerenja i ohrabrenja, svim svećenicima, posebno onima koju su tijekom cijeloga jutra ispovijedali te svima koji su na bilo koji način pridonijeli slavlju rođenja Blažene Djevice Marije. “Svima čestitam blagdan rođenja Isusove i naše Majke s željom da po njenom zagovoru Isus ispuni srce svakog od nas obiljem svoga milosrđa koji je potreban za naš život”. Kako Solin na blagdan Male Gospe slavi i Dan grada, župnik je i tim povodom svima uputio svoju čestitku.

Euharistijsko slavlje koje je zajedno s procesijom prigodnim riječima animirao don Ante Mateljan, završilo je himnom Lijepoj našoj i pjesmom Gospi

‘Zdravo Djevo’. Na misi su se okupili i solinski gradonačelnik Blaženko Boban, župan Splitsko-dalmatinske županije Zlatko Ževrnja, brojni (grado) načelnici, predstavnici političkih stranaka, crkvenih i društvenih ustanova, predstavnici policije, vojske i mornarice te javni kulturni djelatnici. Pjevanje je predvodio mješoviti zbor Kraljice Jelene sastavljen od crkvenih zborova iz Solina, Vranjica, Mravinaca, Kučina, Klisa i splitskoga Velog varoša, pod ravnanjem prof. Mirka Jankova, a uz orguljašku pratnju s. Arsenije Vidović, ovogodišnje dobitnice nagrade grada Solina.

Za proslavu blagdana i Dana grada Solina, Solinjani su se pripremali trodnevicom koju je predvodio don Đuro Zrakić. Na sam blagdan u poslijepodnevnim satima euharistijsko slavlje uz blagoslov djece i bolesnika predvodio je don Mihael Prović, a na večernjoj svetoj misi propovijedao je mons. Jure Bogdan. (KB)

U dominikanskom samostanu u Splitu otvorena izložba “Hrvatski svetc i blaženici u našem narodu”

U organizaciji Galerije hrvatske sakralne umjetnosti “Laudato” 11. rujna 2014., dan uoči 30. Redovničkih dana, u galeriji “Vinko Draganja, OP” dominikanskoga samostana u Splitu otvorena je izložba akademskoga slikara Matka Antolčića “Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu”.

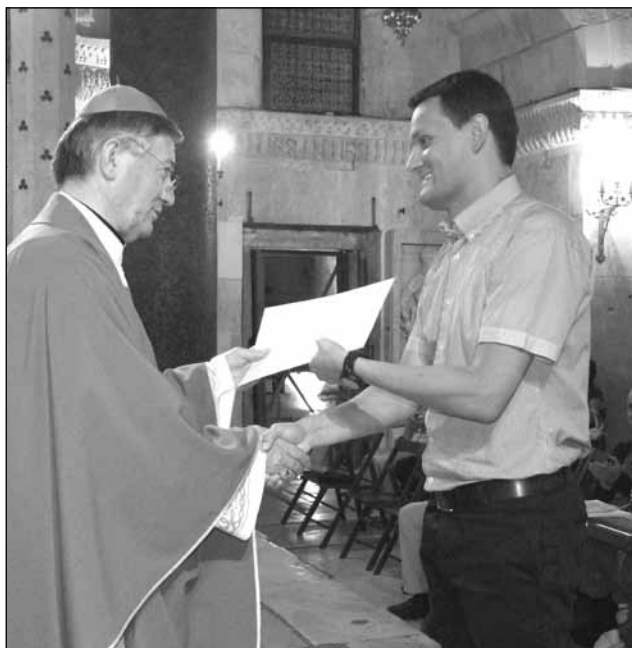
U programu su uz autora sudjelovali voditelj galerije fr. Ivan Iko Mateljan, vlasnica galerije “Laudato” Ksenija Abramović, likovni kritičar Stanko Špoljarić, predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Vinko Mamić, a izložbu je otvorio dominikanski provincijal o. Anto Gavrić. U glazbenom je dijelu otvorenja nastupila klapa “Mriža”, prigodne je stihove interpretirao dominikanski novak Dominik Štefulić, a kroz program je vodila predsjednica Udruge za promicanje znamenitih Križevčana “Dr. Stjepan Kranjčić” Tanja Baran.

Izložba “Hrvatski svetc i blaženici u našem narodu” Matka Antolčića suvremen je likovni prikaz najvećih hrvatskih duhovnih velikana koji je autor

oblikovao za 6. Dane hrvatskih svetaca i blaženika održane u Križevcima u mjesecu svibnju. Tijekom kolovoza izložba je bila postavljena u Trogiru, a nakon Splita postav će biti prikazan i u Zagrebu, na blagdan zaštitnika umjetnika bl. fra Angelica 18. veljače 2015. u samostanu i župi bl. Augustina Kažotića na Peščenici. (Tanja Baran)

Zaziv Duha Svetoga na prosvjetne djelatnike i podjela kanonskih mandata

Povodom početka nove školske i vjeronaučne godine 2014./2015., Katehetski ured Splitsko-makarske nadbiskupije je četvrtu godinu zaredom organizirao 11. rujna u katedrali sv. Dujma u Splitu

zajedničku misu i zaziv Duha Svetoga, za sve prosvjetne djelatnike u osnovnim i srednjim školama na području Splitsko-makarske nadbiskupije. “Okupili smo se ponovno na početku nove školske godine i može nam se učiniti da će biti jednaka onoj prethodnoj, no na nama je da ju učinimo drugačijom kako bi bila korak naprijed u novim spoznajama i iskustvima”, kazao je splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predvodeći euharistijsko slavlje za vrijeme kojeg je vjeroučiteljima podijelio kanonske mandate. Tako je, oko pedeset vjeroučitelja primilo privremene ili trajne kanonske mandate na temelju kojih izvode nastavu katoličkoga vjeronauka u školama.

Pozdravivši nazočne ravnatelje, učitelje i vjeroučitelje, nadbiskup je kazao kako vjeruje da se svi oni na početku svake nove školske godine zapitaju kako svojim učenicima dati novu snagu, motivirati ih i potaknuti da pronađu sebe i svoje dostojanstvo. “Ključ je u tome da i mi svećenici, vjeroučitelji, učitelji i roditelji nanovo pronađemo sebe kako bismo mogli usmjeravati djecu u na pravi put. Svi zajedno jednako smo

odgovorni za njihov rast u znanju i ljudskosti”, naglasio je. Osvrćući se na riječi sv. Pavla koji kaže: “Znanje nadima, a ljubav izgrađuje” (1 Kor 8,1), nadbiskup je istaknuo kako škola treba podjednako njegovati te dvije dimenzije, znanje i ljubav te kako učitelji svoje znanje djeci trebaju prenositi upravo kanalom ljubavi. “Da bi svojim učenicima mogli biti svjedoci ljubavi Božje, potrebno je slijediti Isusove riječi: ‘Ljubite svoje neprijatelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju i molite za one koji vas zlostavljaju’. Svoje znanje, dragi učitelji, pretvorite u ovakvu milosrdnu ljubav i njome protkajte, ne samo školsku godinu koja je pred vama, već i cijeli svoj život”. Na kraju homilije, nadbiskup je svima zaželio da budu dobri učitelji, ali i učenici te da rastu u novim spoznajama i ljubavi kako bi bili prepoznatljivi u svojim školama i cijelom društvu.

Zahvalu ocu nadbiskupu na njegovoj prisutnosti i pastirskoj riječi uputio je predstojnik Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije mr. don Josip Periš. “Naša vjera i život s Bogom bitno su prožeti simbolima i znakovima. Među njima je i podjela kanonskih mandata od strane biskupa vjeroučiteljima. To je znak da vi ne pripadate školi samo zbog svoje intelektualne i teološke kompetencije, već da vas je Crkva prepoznala ne samo kao sposobne, već i kao prikladne svjedoke u službi evanđelja”, poručio je mr. Periš vjeroučiteljima kojima je, kao i svim nastavnicima i ravnateljima zaželio uspješan i blagoslovljen rad. Euharistijsko slavlje završilo je podjelom kanonskih mandata i zazivom Duha Svetoga za blagoslovljen i uspješan početak nove školske i vjeronaučne godine. (KB)

30. Redovnički dani u Splitu

U organizaciji Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica u dominikanskom samostanu u Splitu 12. rujna započeli su dvodnevni 30. Redovnički dani. Kako će papa Franjo 30. studenoga ove godine otvoriti Godinu posvećenog života koja će trajati do 2. veljače 2016., tema ovogodišnjih Redovničkih dana prikladna je tom skorom Papinu činu. Raspravljalo se o temi “Zauzeto živjeti sadašnjost, gledati s nadom u budućnost. Put prema drugačijoj prisutnosti redovničkog života u Crkvi i svijetu”.

Jubilarni Redovnički dani započeli su molitvom trećega časa te prigodnim pozdravima splitsko-makarskoga nadbiskupa Marina Barišića i dubrovačkoga biskupa Mate Uzinića koji je i predsjednik Vijeća HBK-a za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. Nadbiskup Barišić je istaknuo da redovništvo obogaćuje Crkvu te da redovnice i redovnike doživljava kao ljude pažljivih lica, otvorenih srca i kao svjetlo nade. Biskup Uzinić je izrekao želju da se Redovnički dani ubuduće organiziraju i u Riječkoj te Đakovačko-osječkoj metropoliji kako bi bili dostupni svakom redovniku. Zatim je predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i

poglavarica karmelićanin o. Vinko Mamić otvorio Redovničke dane ističući da redovništvo želi, uz osvrtnje na prošlost i uz sagledavanje sadašnjosti, odgovoriti na pitanje na koji način ostvariti i svjedočiti drugačiju prisutnost u svijetu u budućnosti.

Prvo je predavanje održao salezijanac don Stjepan Bolkovac govoreći o temi “Redovnički život kao crkvena prisutnost. Osvrnuo se na najvažnije crkvene dokumente koji određuju redovništvo te je podsjetio što je o redovništvu isticao sveti papa Ivan Pavao II., a što papa Franjo kao kardinal Jorge Mario Bergoglio 1994. na sinodi o posvećenom životu. “Redovništvo nije izolirana i rubna stvarnost, već nešto što se tiče cijele Crkve, posvećeni život stav-

lja se u samo srce Crkve”, podsjetio je predavač te dodao da današnje društvo očekuje da redovništvo bude u službi čovjeka, ali da ono mora biti i u službi Boga jer da će u protivnom doći do krize redovničkoga identiteta. Istaknuo je da postoje četiri napetosti; između redovničke obitelji i Božjega vjerničkog naroda, između mjesne i sveopće Crkve, između karizmi i potreba svijeta te iskustva pripadanja i mjesta uključivanja. Govorio je o tome da redovnički život znači uključivanje u Crkvu te naglasio da papa Franjo s otvorenjem Godine posvećenoga života želi da redovništvo probudi svijet. Podsjetio je na opasnosti zloknobnoga individualizma u redovničkome svijetu te o opasnostima duhovne svjetovnosti, da se u trku oko kojekakvih dnevnih zadaća tijekom života ne bi rasplinuo duh pojedine redovničke karizme.

Usljedilo je misno slavlje koje je u konceleciji s nekoliko redovnika predvodio biskup Mate Uzinić. On je u propovijedi govorio o redovnicama i redovnicima kao o svjetlu koje osvjetljava svijet i koje se treba osloboditi svih opasnosti. Naglasio je da u redovničkom životu ne smije biti licemjerja vezanog uz ovozemaljske interese poput brige za materijalno, za lagodni život, neživljenje čistoće, uz sve ono što vodi u samo formalno življenje danih zavjeta.

U popodnevnom dijelu programa povjesničar dominikanac Slavko Slišćević govorio je o temi “Spoj posvećenog života i poslanja – povijesna perspektiva”. Okupljenima je približio kako su ljudi posvećenog života tijekom prošlosti bili putokaz i korektiv crkvenoga i društvenoga života. Na konkretnim je primjerima oslikavao kako je redovništvo tijekom prošlosti nerijetko spašavalo crkveno pravovjerje, kako se redovništvo nikada nije vezalo samo uz jednu državu ili uz jedan narod, zatim kako se oduprlo stavljanju u službu državne politike čemu je posljedica bilo čak i ukidanje redova poput isusovačkoga reda. Predavač je govorio o tome kako tijekom križarskih ratova redovnici nisu ratovali jer nisu nosili oružje te kako su baš oni skidali sramotu s fizičkoga rada koji nije bio cijenjen. Dr. Slišćević je pripovijedao o tome kako su redovnici pridonijeli napretku obrazovanja, medija, misija, pučkih misija, ljudskih prava, afirmaciji žena, ustvrdivši da su redovnici kroz povijest uvijek bili avangarda. Na kraju je konstatirao da u 20. stoljeću postoji nedostatak redovničke inovativnosti te da je redovništvo u cjelokupnosti svojega djelovanja oblikovalo Zapadnu Crkvu.

Prvi dan 30. Redovničkih dana završen je molitvom večernje. Kroz program su vodili voditelj Po-

vjerenstva za trajnu formaciju redovnica i redovnika pri Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica dominikanski provincijal Anto Gavrić i članica Povjerenstva časna sestra Kćeri milosrđa Vianeja Kustura.

Drugoga, završnoga dana susreta, nakon molitve trećega časa, o naslovnoj je temi Redovničkih dana govorila sestra Kćeri Božje ljubavi Nela Veronika Gašpar. Istaknula je da se u redovničkim zajednicama upravljačkih službi nerijetko prihvate one osobe koje nisu svjesne upravljačkih odgovornosti zato što u sebi nemaju dovoljno evanđeoskoga duha te da su u redovničkoj svakodnevici nerijetko važnija materijalna dobra od čovjeka. Govorila je o teškoćama koje se događaju kada uprave redovničkih zajednica nameću subraći i susestrama neke zadaće za koje te osobe nisu osposobljene ili nemaju snage te zadaće obaviti. “Dekretom se ne može ostvariti projekt jer je papir jedno, a osoba drugo” – naglasila je predavačica pripovijedajući i o tome da redovništvo, za razliku od braka, nije nastalo na afektivnoj razini pa i ne daje toplinu i snagu koju može dati obitelj, mada se subraća u samostanima itekako mogu snažno povezati. “Motiv redovničkoga života je u tome da je u redovništvo pozvao netko drugi. Bog” – naglasila je dr. Gašpar podsjećajući na to da odlukom za život u samostanu nije jednostavno prihvatiti da će ti netko drugi planirati budućnost, određivati gdje ćeš živjeti i što raditi. “Ali znamo i to da Bog nikada ne ide izravno, već uvijek preko ljudi što redovnice i redovnici uvijek trebaju imati na umu” – rekla je dr. Gašpar zaključivši da zajednički život u istom prostoru ne znači da zajednica živi pravo samostansko zajedništvo, već da se zajedništvo gradi jedino Božjim duhom i na način da se osobi ne oduzme individualnost.

Zatim je, u konceleciji s više redovnika, misno slavlje predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, a propovijedao je predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica o. Vinko Mamić. U propovijedi je o. Mamić govorio o osjećajima te podsjetio na sv. Pavla koji je pozivao na to da se ne izaziva emocija ljubomore. “I svoje odluke temeljimo na emocijama, kad mladi odgovaraju na poziv također su uključene emocije. Zato je emocionalna inteligencija veoma važna”, naglasio je dr. Mamić te rekao da su osjećaji naša pokretačka snaga, da ih zato ne treba potiskivati, već da ih treba usmjeravati, odgajati jer emocije često znaju pobijediti spoznaju. Propovjednik je rekao da današnji mladi kao da nisu dovoljno emocionalno in-

teligentni jer su mnogi o nečemu ovisni. “Evangelje daje odgovor i našim redovničkim zajednicama. Ako nemamo osjećaja, proći ćemo pored bolesnika, a ‘Samaritanac’ će se zaustaviti. Biti drugačiji danas znači pokušati se međusobno razumjeti. U tome ne pomaže inteligencija, već osjećaji koji moraju biti u simetriji s razumom, a razum u simetriji s Bogom”, istaknuo je dr. Mamić zaključivši da duhovni život mora uključivati kategorije razumjeti, prihvatiti, doživljavati. Na kraju mise provincijal Hrvatske dominikanske provincije o. Anto Gavrić zahvalio je nadbiskupu Barišiću na predvođenju mise te na cjelokupnoj potpori redovništvu te je zahvalio o. Mamiću kojemu uskoro istječe mandat predsjednika Konferencije na svoj zauzetosti i ljubavi koju je Konferenciji kao predsjednik darivao.

U popodnevnom je dijelu programa održan okrugli stol o naslovnoj temi Redovničkih dana. Sudjelovali su: s. Nela Veronika Gašpar, o. Vinko Mamić, o. Anto Gavrić i zauzeta splitska vjernica liječnica Danijela De Micheli-Vitturi. Okrugli je stol moderirala predsjednica Udruge za promicanje znamenitih Križevčana “Dr. Stjepan Kranjčić” i novinarka Tanja Baran. Sudionici okrugloga stola pripovijedali su o osobnim iskustvima ljepota i teškoća redovničkoga života, o očekivanjima izvanjskoga svijeta od redovništva, o tome kako svjedočiti Boga i djelovati u današnjem svijetu brojnih ponuda a da redovništvom ne zavlada svjetovna duhovnost, odnosno da se ne izgubi redovnički identitet utemeljen na neprestanoj povezanosti s Bogom. Trideseti Redovnički dani završeni su molitvom večernje. (TB)

Duhovna priprava za blagdan Uzvišenja Sv. Križa u župi Okruk na Čiovu

U otočnoj župi Trogirskoga dekanata Karla Bomejskog – Okruk na otoku Čiovu, povodom svetkovine Uzvišenja Sv. Križa u istoimenoj crkvi koja je sagrađena prije osam godina u rekordnom roku – točno za jednu godinu dana (od blagoslova kamena temeljca do posvećenja crkve), 11., 12. i 13. rujna održana je trodnevna duhovna priprava koju je predvodio župnik don Mario Matković uz koncelebraciju dvaju čeških svećenika koji su se nalazili na odmoru u Okrugu te pratnju župnoga zbora pod digentskoj palici prof. Tončice Josipović koja je ujedno svirala glasovir. Duhovnoj pripravi nazočilo je mnoštvo župljana, vjernika iz susjednih župa sa Čiova, koji su imali prigodu za ispovijed i sv. pričest.

U propovijedi je don Mario napomenuo da je Isus Krist želio i ustanovio Crkvu da snagom Duha Svetoga pronosi njegovu Riječ do kraja vremena i dodao da je Crkva svakako čudo Božje, sastavljena od božanskog i ljudskoga grješnog elementa. Potrebna je trajne obnove i propitivanja, koliko je blisko suživljena s Kristom u svim svojim strukturama. Kazao je kako je Crkva u trajnoj opasnosti da se zatvori u sebe, da se začahuri, da izgubi previše vremena na nebitne stvari, da se udalji od sržne Kristove poruke, ne toliko u naučavanju i propovijedanju, koliko u onom praktičnom svjedočenju. U nastavku propovijedi don Mario Matković je postavio pitanje: “Jesmo li spremni, kardinali u Rimu, biskupi, svećenici, laici, usvojiti Kristov mentalitet, suprotan mentalitetu ovog svijeta te snagom Duha Božjeg

drukčije se odnositi, da budemo izravni razgoliti se poput sv. Franje, biti u potpunosti slobodni za Krista od uspjeha, karijerizma, materijalizma, hedonizma, sebičnosti, raznih interesa, veza, namještanja titula, službi, župa itd?” Zaključuje da bi zapravo od svakoga od nas trebala započeti istinska obnova Crkve jer tehničko preustrojstvo ništa ne znači, ako ovo izostane.

“Nemojmo si previše umišljati, realno sagledajmo i vidimo koliko se daje Bogu svatko od nas u pravednosti poštenju, plemenitosti, otvorenosti, nesebičnosti itd. Možda bismo trebali priznati sebi istinu o sebi, koliko uistinu živimo Krista, ne se zavaravati i bojati to priznati. Zna Bog i više od nas samih koliko naše srce gori za Njega, samo mi sebi svi u Crkvi to mo-

ramo priznati jer je to jedini put obnove, poniznosti, istinske spremnosti”, rekao je don Mario, te dodaje da se uistinu ne trebamo bojati to priznati, jer nas On ljubi i takve grješne i slabe, pa zato je i očitovao uzvišenu Ljubav, žrtvujući svoga sina Isusa Krista. Uskrsnuli Krist je potvrda Božje ljubavi za ovaj svijet, za svakoga čovjeka, pa da smo još i gori u Crkvi, On će nas još više ljubiti. “Samo mi moramo sebi priznati istinu o sebi, i svjesni ove ljubavi mijenjati se iznutra Kristovom snagom, kako bismo bili pravo svjetlo u ovome zatamljenom svijetu i društvenim odnosima, ili ćemo pak biti utopljeni u ovaj svijet bez prepoznatljivosti kršćanskoga svjedočenja. Pustimo medijske spletke, zlobne kritičare, komunističke natruhe, dezorijentirane humaniste. Mi sebi trebamo priznati jesmo li spremni na ovaj iskorak, ili ćemo se nažalost zadovoljiti postojećim i reći: ‘Pusti, dobro je da smo i ovakvi, i tako utopljeni u ovaj svijet pomalo zamračivati Kristovu poruku i potrebu za Kristom’”, zaključio je don Mario Matković.

Župa Okruk koja ima više crkvi i kapela s vremenom se sve više napućila i te su crkvice postale premalene za toliki broj vjernika, a sada ih ima oko 3000. Ta je činjenica potakla vjernike na čelu sa župnikom don Marijom Matkovićem da se izgradi nova, prikladnija crkva s pastoralnim sadržajima u kojoj će se vjernici okupljati, održavati se bogoslužje te drugi pastoralni pothvati. Prije 11 godina općinskom dobrotom dodijeljena je zemlja, teren za izgradnju pastoralnoga centra i crkve Uzvišenja Svetoga Križa. Idejno rješenje izradio je Zlatko Jurković. Razumijevanjem općinskih vlasti crkva je oslobođena komunalnih doprinosa pa je izgradnja, tj. postav-

ljanje kamena temeljca, s blagoslovom nadbiskupa Barišića mogla započeti 2005. godine na blagdan Uzvišenja Sv. Križa. Zalaganjem župnika don Marija uz pomoć Splitsko-makarske nadbiskupije, općine Okruk i raznih donatora, crkva je u cijelosti dovršena u roku od deset mjeseci, a izvoditelj radova je splitsko poduzeće “Konstruktor inženjering d. d.” i njegovi podizvoditelji. Novoizgrađena crkva Uzvišenja Sv. Križa projekt je u stilu latinskoga križa te je to simbioza s naslovnikom, patronom. Osmišljena je arhitektonski, liturgijski i teološki točno. Pročelje je unikat Katoličke crkve. Kameni reljef oltara, svetohraništa, krstionice, ambona izradio je akademski kipar Marko Gugić. Na oltaru je prikazana Posljednja večera, na ambonu mreža s ribama, krstionica prikazuje Isusovo krštenje na Jordanu, na svetohraništu je jedna velika riba s puno malih ribica, a u sredini na vratima motiv od metala i bakra kalež s hostijom. Uz oltar se nalazi križ veličine 4.5 m, a sam korpus je dug 180 cm, iza oltara su vitraji na tri prozora gdje se očituje Gugićeva igra boja s modernim motivima. Crkvu je izvana i iznutra obojio Ivan Miljak. Crkva s korom ima 450 m kvadratnih, ima župni dvor i tri dvorane koje služe u pastoralne svrhe veličine 270 m kvadratnih. Kosina krova i kupola zvonika uklapa se u mediteransku hrvatsku arhitekturu i u naslijeđe mediteranske arhitekture.

Ova crkva ima arhivirane slike od postavljanja kamena temeljca do posvećenja u razmaku od sedam dana, tako da se može vidjeti kako je po datumima napredovala gradnja crkve. Slike je napravio autor ovoga članka i došao na gradilište 57 puta. (IM)

Hodočašće u svetišće Gospe od Prizidnica

Svečano misno slavlje u svetišću Gospe od Prizidnica, u Župi Uznesenja Blažene Djevice Marije – Velike Gospe u Slatinama na južnoj strani otoka Čiovo, 14. rujna predvodio je mons. don Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije uz koncelebraciju župnika don Ante Čulića i don Marija Matkovića i pratnju župnoga zbora koji vodi Miroslav Miš te nazočnost vjernika iz župe, otoka Čiova, trogirskog i kaštelanskog područja te sve do Splita kojemu ova župa administrativno i pripada. Među nazočnim pukom bio je predsjednik MO Slatine Tomislav Andrižolić, gradonačelnik Trogira Ante Stipčić koji se pridružio župnom zboru

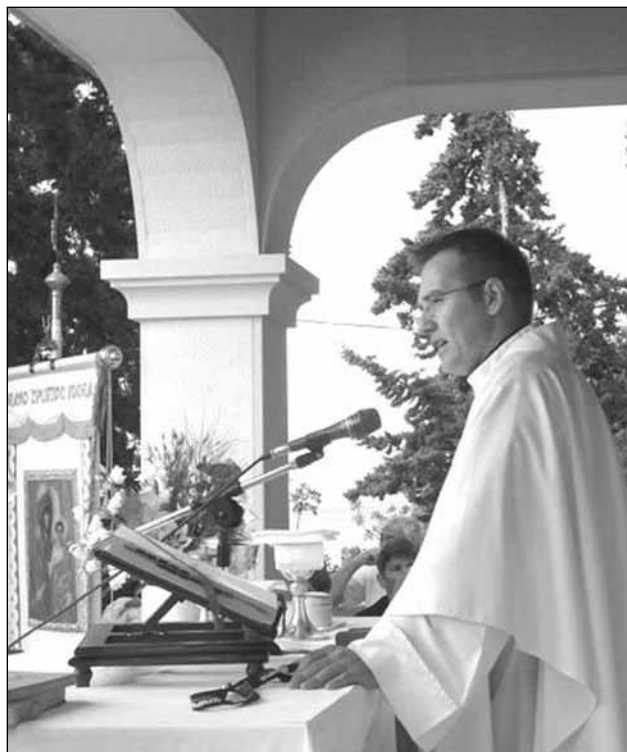
te obitelj Nakir koja se 250 godina brine od ovom svetišću.

U propovijedi mons. Vidović je kazao da su svi koji su se okupili u ovoj oazi mira, pouzdajući se u nepobjedivo sveto ime Marijino, došli moliti pomoć i zaštitu Majku koja je najbolja učiteljica i posrednica milosti i kojoj stoljećima hodočastimo i tražimo utjehu. Ona se priznala službenicom Gospodnjom i potvrdila da ljubi Boga neizmjereno. Zbog činjenice da ljubi Boga iznad svega, mogla je ljubiti i svakoga drugoga te su njeni štovatelji zbog toga ovdje. “Isus Krist je rekao da nema veće ljubavi, nego dati život za svoga bližnjega”, kazao je propovjednik i dodao da nam je to ostavio kao zapovijed i poziv, a svoju

Majku ostavio nam je kao model. “Može se reći bez puno patetike da je ljubav dati život za drugoga. Tu se ne misli samo kada su naši branitelji željeli dati život za druge – svoju obitelj, domovinu, nego na svaku životnu situaciju. Svaki dan i u svakom trenutku smo pozvani umirati sebi da bi moj bližnji živio”, rekao je mons. Vidović i dodao da to nije lako, no na taj način ćemo pokazati da volimo i ljubimo. “S tim se susrećemo u našim obiteljima. Koliko puta muž mora umrijeti svojoj djeci i ženi da bi im pokazao da ih voli i obratno. To ocu ni majci ne će biti plaćeno ni vraćeno, ali mogu biti utješeni da znaju da su na pravom putu – na putu ljubavi, odnosno na putu koji nam je Isus Krist pokazao, na putu na kojem je Marija hodala. Danas na ovaj blagdan možemo postaviti sebi pitanje: Jesmo li dovoljno sluge drugima i ljubimo li dovoljno svoje bližnje? Možemo reći i političarima, liječnicima, učiteljima... jesu li spremni umirati sebi da bi drugi živjeli? Znajući da na ovoj zemlji ne ćemo nikada primiti punu plaću, svu zahvalnost, ali to nije razlog da prekinemo ljubiti – to je još više razlog da ljubimo još jače, da slijedimo i nasljedujemo Majku u njezinoj ljubavi”, zaključio je mons. don Miroslav Vidović.

Za svetište se brine obitelj Nakir koja od milodara svaku godinu u svetištu uredi nešto novo. Tako su ove godine napravili mali park uz svetište te popravili gusternu za kišnicu kako bi mogli održavati park i ostali okoliš oko svetišta.

Župnik don Ante Čulić je zahvalio mons. Vido-
viću koji je, unatoč tome što je na štakama, imao to-
liko hrabrosti i volje da nije odustao od predvođenja
misnoga slavlja. Zahvalio je i ostaloj subraći koji su
koncelebrirali te ispovijedali, kao i svima ostalima
koji su doprinijeli da se u ovoj Božjoj oazi mira svet-
kovina održi dostojanstveno. (IM)

III. susret poljsko-hrvatske mladeži

Nakon prvog, održanog 2012. godine, Poljska je od 12. do 15. rujna 2014. godine bila domaćin i III. susreta poljsko-hrvatske mladeži. Drugi je održan u Splitu u rujnu 2013. godine. Na poziv počasno-
ga konzula Republike Hrvatske u Krakovu Pawela Włodarczyka, 50-ak mladih iz Splita posjetilo je

Krakov, Wadowice i Zakopane, predvođeni domini-
kancem o. Petrom Galićem i Tomislavom Biukom,
voditeljem hodočašća.

Za vrijeme boravka u Poljskoj mladi su prvo
posjetili Wadowice, rodno mjesto sv. Ivana Pavla
II. gdje su zajedno s mladim Poljacima sudjelovali

na euharistijskom slavlju u crkvi Prikazanja BDM u kojoj je Ivan Pavao II. kršten. Posjetili su i muzej - rodnu kuću Ivana Pavla II., kao i njegovu školu te su se, uvidom u dnevnike s njegovim ocjenama, uvjerali kako je bio jedan od najboljih učenika. Dobrodošlicu sudionicima izrazila je i gradonačelnica Wadowica Eva Filipak koja je goste počastila Papi-nim najdražim kolačem kremowkima, a organiziran je bio i piknik na kojem su sudjelovali stanovnici Wadowica. Mladi su odgledali i prezentaciju o Svjetskom susretu mladih s papom Franjom u Krakovu 2016. godine te obećali da će se na susret odazvati u većem broju.

Pri posjetu Krakovu sudionike susreta primio je kardinal Stanisław Dziwisz koji je jedno vrijeme bio osobni tajnik Ivana Pavla II. Na prijemu je bila prisutna i veleposlanica Republike Hrvatske u Krakovu

dr.sc. Andrea Bekić. Kardinal je mladim Hrvatima zaželio ugodan boravak u Poljskoj, pozvao ih je na Svjetski susret mladih i udijelio svoj blagoslov. Svi zajedno pomolili su se u kapelici u kojoj je sveti Ivan Pavao II. zaređen za krakovskoga biskupa, a otpjevana je i pjesma "Krist na žalu" ili na poljski "Bar-ka". Mladi su potom sudjelovali na misi u svetištu sv. Ivana Pavla II. sagrađenom na mjestu na kojem je bila tvornica u kojoj je Papa radio za vrijeme II. svjetskoga rata. Misu je predvodio biskup Tadeusz Pieronek na nakanu poljsko-hrvatskog prijateljstva i prosperiteta obiju zemalja, a liturgiju su animirali poljska i hrvatska mladež. Prije polaska sudionici susreta dan su proveli u zimovalištu Zakopane.

Poljaci i Hrvati izrazili su želju da ovakvi susreti postanu tradicionalni i da s vremenom okupe još veći broj sudionika. (KB)

Stručni skup za vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore

Prvi stručni skup u svakoj novoj školskoj godini Katehetski ured Splitsko-makarske nadbiskupije, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, posvećuje vjeroučiteljima pripravnici i njihovim mentorima, kao znak osobite brige za kvalitetno uvođenje vjeroučitelja pripravnika u vjeroučiteljsku službu. Tako se 20. rujna 2014. godine u prostorijama Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu okupilo tridesetak vjeroučitelja s područja pet južnih nad/biskupija na stručnom skupu, na temu "Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita". Osnovni cilj skupa je upoznati vjeroučitelje pripravnike s načinom ostvarivanja pripravnčkog staža i polaganjem stručnog ispita. Kao i prethodne godine, najbrojniji su bili vjeroučitelji pripravnici koji se na temelju Zakona o poticanju zapošljavanja stručno osposobljavaju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Stručni skup započeo je molitvom i pozdravnim riječima mr. sc. don Josipa Periša, predstojnika Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije. Radni dio stručnog skupa nastavljen je izlaganjem mr. Periša o duhovno-vjerničkom identitetu vjeroučitelja. Ulogu vjeroučitelja smjestio je u širi crkveni kontekst općega katehetskog djelovanja i pozvao vjeroučitelje na odgovorno vršenje vjeroučiteljske službe, njihovo trajno stručno usavršavanje i uključivanje u crkvenu zajednicu. Istaknuo je važnost osobe vjeroučitelja kao najvažnijeg čimbenika katehetskog procesa, stavljajući naglasak na njegovu trostruku dimenziju: biti, znati i znati činiti.

Predstavljajući Pravilnik o polaganju stručnog ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu i nastavnika u srednjem školstvu, viša savjetnica za vjeronauk u splitskoj podružnici Agencije za odgoj i obrazovanje Sabina Marunčić upoznala je vjeroučitelje pripravnike i njihove mentore s pravima i obvezama tijekom stažiranja, potičući ih na odgovoran i ustrajan rad. Potom je uslijedila rasprava u kojoj su vjeroučitelji postavljali konkretne upite u vezi s načinom ostvarivanja programa stažiranja u konkretnim situacijama i izradom dokumentacije vezanom uz stažiranje.

Nakon stanke održane su pedagoške radionice na temu planiranja i izvođenja vjeronaučne nastave koje su održale Mirjana Vučica, vjeroučiteljica savjetnica u Zdravstvenoj školi u Splitu i Sabina Marunčić, viša savjetnica za vjeronauk. U malim pod-

skupinama vjeroučitelji su promišljali o planiranju i izvođenju vjeronaučne nastave te o potrebi ostvarivanja što kvalitetnije komunikacije i interakcije s učenicima. Iznosili su osobne poteškoće i nejasnoće

u svom radu, razmjenjujući profesionalno iskustvo i pokušavajući osvijestiti koje elemente i kompetencije trebaju stjecati i unaprijeđivati. (Sabina Marunčić)

Prvi susret obitelji Splitsko-makarske nadbiskupije

U organizaciji marijanskoga svetišta i duhovnog centra Vepric te Obiteljskog savjetovališta Splitsko-makarske nadbiskupije u Vepricu je 21. rujna održan prvi susret obitelji Splitsko-makarske nadbiskupije. Cilj susreta bio je da obitelji u zajedničkoj molitvi, slavlju euharistije, predavanjima i razgovorima, razmjeni iskustava i druženju ojačaju svoju vjeru, međusobnu ljubav i obiteljsko zajedništvo kako bi mogle izdržati pod svagdašnjim teretima i izazovima.

Susret, na koji se okupilo preko 250 članova obitelji, započeo je molitvom krunice i euharistijskim slavljem koje je predvodio upravitelj svetišta don Mijo Šurlin. U homiliji don Šurlin je govorio o ljepoti i teškoćama življenja kršćanskog braka te o važnosti kršćanskog odgoja djece. Ponovio je kako je brak uzvišen na razinu sakramenta te da je potrebno da supružnici žive euharistijski život svjesni svete zajednice koju su sklopili. "Dragi braćni drugovi, pozvani ste da živite pashalnu ljubav koja u vašoj djeci stvara neoboriv temelj. To da se međusobno ljubite, najviše je što možete dati svojoj djeci koja će potom sve ostalo, čitav život, graditi na toj ljubavi. U tom slučaju ne će biti potrebne nikakve prisile ili nagovaranja na normalan, zdrav i odgovoran kršćanski život, već će vaša ljubav i vaše svjedočanstvo od-

nu savršenost i otvara naše živote i bračne i obiteljske odnose Bogu".

Nakon zajedničkog euharistijskoga slavlja, uslijedila su dva predavanja: "Obitelj, škola ljubavi, vjere i odgovornosti" koje je održala dr. Željka Markić, i "Horizonti nade za obitelji u Hrvatskoj" koje je održao dr. Petar Krešimir Hodžić. Dr. Markić je na početku predavanja istaknula da je roditeljski odnos temeljna slika po kojoj djeca grade čitav svoj svijet te da je upravo obitelj nezamjenjivo mjesto gdje se odgaja za ljubav, vjeru i život te da ni škola ni župa neće odraditi posao umjesto njih. Napomenula je kako roditelji često zaborave da i oni rastu zajedno s djecom te da moraju raditi na vlastitoj promjeni motivirani upravo ljubavlju prema njima. Nadodala je kako ne treba posustati kada se ne uoče grješke koje su načinjene pri odgoju djece jer Bog ravna sve grješke i nema tog odnosa u obitelji koji se ne može popraviti. Spominjući kako je dobro i potrebno djeci postavljati granice i poticati ih da aktivno sudjeluju u životu kako bi razvili samopouzdanje i odgovornost, dr. Markić je naglasila da je najvažnije da roditelji sebe osvijeste da im je glavna zadaća da njihova djeca dospiju u nebo, te kako im to treba biti vodilja u odgoju. Dr. Hodžić je podsjetio na bujicu

gajati za vas", istaknuo je propovjednik. Upozorio je da se lako može upasti u zabludu formalnog savršenstva braka i obitelji, no kako se kršćani trebaju usmjeriti na onostranost. "Svaka obitelj ima probleme i teškoće. No moramo imati na umu da sakrament braka predstavlja Božju ljubav koja se ostvarila u pashi po kojoj živi kroz povijest. Upravo to sudionništvo u Kristovoj pashi, koja uključuje i smrt na križu, ruši svaku formal-

negativnosti koja se iz medija svakodnevno preljeva u živote pojedinaca i obitelji, a zaključio je da sve većem pesimizmu društva doprinosi i niz negativnih statistika, te kako sve zajedno tvori sliku beznađa u koju vjernici ne smiju upasti. Kazao je kako su kršćani pozvani, uz pomoć Boga i bližnjih, prvo otvoriti oči, potom uvidjeti korijen problema te uperiti pogled prema horizontima nade koji su prisutni u Hrvatskoj, poput pogleda supružnika i osmijeha djeteta, dobrih i lijepih odnosa i bližnjima, formiranja obiteljskih i molitvenih zajednica, hodočašća, susreta katoličke mladeži i obiteljskih susreta, borbe za život, borbe za promjenu društvene nepravde, otvaranje katoličkih škola i sl. Naglasio je kako se moramo izdignuti iznad problema te aktivno krenuti u željenom smjeru, a orijentire možemo pronaći u Majci Mariji, evanđelju, euharistiji i sakramentima.

U drugom djelu programa, sudionici su mogli sudjelovati u šest radionica: Jelena Burazin, prof. psiholog “Kako ljubavlju nadvladati konflikt”; prof. Maja Jakšić “Povjerenjem i vjerom do dobre bračne komunikacije”; dr. Petar Krešimir Hodžić “Govor tijela u braku – od erosa do agape”; dr. Danijela De Michelli Vitturi “Nedjelja – obiteljski rituali i obiteljska molitva”; prof. Rajka Šore “Snagom istine i nade kroz zamke virtualnog svijeta” i dr. Željka Markić “Kako razvijati odgovornost u obitelji”. Susret je završio klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Da bi roditelji neometano mogli pratiti predavanja i radionice, tijekom cijelog susreta organizirano je čuvanje djece kroz brojne igraonice za koje su, kao i za hranu, zaslužni članovi zajednice “Molitva i riječ”. (KB)

Predstavljen zbornik “U službi Crkve i naroda” o životu i radu nadbiskupa Frane Franića

U sklopu međunarodne književno-znanstvene manifestacije XXVI. “Knjige Mediterana” (21.-27. rujna 2014.) koja je usmjerena istraživanju i afirmiranju mediteranskih ishodišta hrvatske kulture, u splitskom Zavodu hrvatske akademije znanosti i umjetnosti predstavljen je 21. rujna zbornik radova o pokojnom splitsko-makarskom nadbiskupu i metropolitu mons. dr. Frani Franiću. Djelo s naslovom “U službi Crkve i naroda. Zbornik radova o životu i radu nadbiskupa Frane Franića” objavljen je u prigodi 5. obljetnice smrti i 100. obljetnice rođenja (1912.-2012.) u nakladi “Crkve u svijetu”. O knjizi su govorili splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, mons. dr. Drago Šimundža, prof. dr. Marko Trogrlić i prof. dr. Josip Vrandečić.

Knjiga u četiri dijela donosi radove 25 teologa i povjesničara sa znanstvenoga simpozija koji je održan u prosincu 2012. godine u organizaciji Nadbiskupskog ordinarijata u Splitu, Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu i Grada Kaštela. Knjiga, koju su uredili dr. Drago Šimundža i prof. dr. Nediljko Ante Ančić, na kraju u posebnom prilogu donosi Opći prikaz zbornika (na hrvatskom, engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku) te kazalo imena.

U uvodnom izlaganju urednik zbornika mons. dr. Drago Šimundža, dugogodišnji bliski Franićev suradnik prikazao je životni put i crkveni duh nadbiskupa Frane Franića (1912.-2007.). Istaknuo je nje-

gov dugogodišnji svećenički (70 godina), biskupski (56 godina) i profesorski staž (38 godina), naglasivši da je najduže obnašao službu biskupa u povijesti, u kronologiji salonitanskih i splitskih biskupa. Od toga je 34 godine predvodio Splitsko-makarsku nadbiskupiju (1954.-1988.), prvo kao biskup, potom kao nadbiskup i metropolit. “U svom je radu i životu bio neumoran apostol vjere i odgovoran pastir Crkve, ugledan član Koncila i našeg episkopata. Hrabro i dostojanstveno predvodio je Božji narod, pastirski odlučno i vjerodostojno te tako ostao znakoviti simbol biskupskoga poziva i postojani svjedok evanđeoskoga poslanja”, kazao je dr. Šimundža.

Govoreći o životu i djelu nadbiskupa Franića, splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić je kazao kako je nadbiskup Franić bio jedan od

najdugovječnijih nadbiskupa u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, te je usporedio teška i tamna vremena prvoga salonitanskog biskupa Dujma s olovnim vremenima nadbiskupa Franića koji je, također, ostavio duboko svjedočanstvo. “Nadbiskup Franić je bio čovjek čvrstih stavova u pitanjima vjere, morala, Crkve, ustrajan do kraja - spreman na mučeništvo, a s druge strane bio je osoba otvorena novostima i suradnji”, istaknuo je nadbiskup te nadodao kako je pet godina odmaka mali period za objektivno i cjelovito vrjednovanje Franićeva života i rada, no pohvalio je izdavanje Zbornika, za kojeg vjeruje da je tek prvi u nizu “jer je još puno toga što trebamo otkriti o ovom velikom i značajnom čovjeku, koji je zadužio ne samo Splitsko-makarsku, nego i saloni-

tansku Crkvu, već i Crkvu u Hrvata. Doista s nadbiskupom Franićem se moglo i ne slagati, ali ga se nije moglo ne cijiniti, uvažavati i poštivati”, zaključio je metropolit Barišić.

U svom osvrtu prof. dr. Marko Trogrlić i prof. dr. Josip Vrandečić složili su se kako je Zbornik donio niz važnih elemenata za izgradnju solidne konstrukcije u daljem proučavanju misli i djela ovog velikog čovjeka. “Otvorena su nova pitanja. Osvjetljena stara. Plodno je zaključena jedna važna inicijativa za obilježavanjem Franićeve stogodišnjice rođenja spomenutim simpozijem, zasigurno kao prvi konkretan korak u daljnjim objektivnim nastojanjima za temeljitim i sustavnim sagledavanjem Franićeva života, djela i misli”, zaključio je prof. Trogrlić (Ivica Luetić)

Međunarodni znanstveni skup “Vratnice Andrije Buvine u splitskoj katedrali 1214.–2014.”

Međunarodni znanstveni skup “Vratnice Andrije Buvine u splitskoj katedrali 1214.–2014.” održao se 23. i 24. rujna 2014. godine u Zavodu hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu. Skup je upriličen u sklopu međunarodne književno-znanstvene manifestacije XXVI. “Knjige Mediterana” (21.-27. rujna 2014.), a povodom obilježavanja 800 godina postavljanja vratnica na splitsku katedralu sv. Dujma. Organizatori skupa su Književni krug Split, splitski Institut za povijest umjetnosti – Centar Cvito Fisković te Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU-a Split.

Prema zapisima Tome Arhiđakona u kronici Historia Salonitana, točno u podne, na dan sv. Jurja 23. travnja 1214. godine, splitski nadbiskup Bernard blagoslovio je nove pozlaćene vratnice splitske prvostolnice, visoke 5,30 m, a široke 3,60 m, koje je izradio domaći majstor Andrija Buvina. U drvu hrasta, rogača i oraha izrezbario je dvadeset i osam prizora iz Kristova života, od Navještenja do Uzašašća. Na svakoj vratnici nalazi se po četrnaest plitkih reljefa uokvirenih s bogatim geometrijskim i biljnim ornamentima. Zbog ekspresivnosti tih prikaza, Buvinine vratnice ubrajaju se među iznimna ostvarenja hrvatske i europske romaničke umjetnosti.

U kratkome govoru na otvaranju skupa domaćin Knjige Mediterana akademik Nenad Cambi podsjetio je kako se u sklopu te manifestacije održavaju tri znanstvena skupa o dvije značajne obljetnice: 17. međunarodni znanstveni skup “Komparativna povijest hrvatske književnosti” s temom “Poema u hr-

vatskoj književnosti: problem kontinuiteta”, potom znanstveni skup o splitskom epiku Jerolimu Kavanjinu o 300. obljetnici njegove smrti te međunarodni znanstveni skup o vratnicama Andrije Buvine o 800. obljetnici njihova postavljanja na splitsku katedralu. Uvodne riječi uputio je i voditelj skupa Joško Belamarić pojasnivši da će se na skupu, između ostalog, govoriti o okolnostima u kojima su vratnice nastale, o njihovom značenju i statusu u tom vremenu te o njihovim tehnološkim aspektima. “Buvinine vratnice spomenik su restauratorskoj i konzervatorskoj teoriji i praksi. To su najveće vratnice u hrvatskoj umjetnosti. Najbolje su očuvane, što govori o tome koliko ih je lokalna sredina poštivala. Jedna su od rijetkih vrata koja su ostala na svom izvornom mjestu”, istaknuo je Belamarić. Okupljene je

pozdravio i zamjenik gradonačelnika Splita Goran Kovačević koji je kazao kako su vratnice splitske katedrale svjedok brojnih sudbonosnih događaja koja su odredile povijest Splita i Dalmacije te kako je ovaj skup još jedno hvala majstoru Andriji Buvini koji će biti zapamćen kao umjetnik koji je Hrvatsku i Split zauvijek upisao na kulturnu kartu Europe i svijeta.

Pozdravne riječi uputio je i splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić koji se prisjetio ovogodišnjega dana sv. Jurja, 23. travnja, kada je svečano otvorena godina obilježavanja 800. obljetnice postavljanja vratnica na splitsku katedralu. "Ove vratnice vrata su naše povijesti i budućnosti, vratnice svih naših vrata. U njima se susreće ljudska stvarnost sa stvarnošću nebeskom. Kroz njih su ulazile i ulaze brojne generacije Splićana i gostiju ulazeći tako u otajstvo spasenja, u prostor Utjelovljene ljubavi koja nam omogućuje život u punini i ostvarenosti", kazao je nadbiskup. Nadodao je kako su vratnice zapravo oslikano evanđelje te da ih se može smatrati i slikovnicom Splitskog evanđelistara, najstarije sačuvane knjige u Hrvatskoj koja je pohranjena u splitskoj katedralnoj riznici. "Želio bih da simpozij još dublje osvijetli povijesnu i kulturnu dimenziju vratnica, ali i njihovu teološko simboličku poruku. Neka nova otkrića budu poticaj da na novi način gledamo ovo bogatstvo našeg grada", zaključio je nadbiskup.

Međunarodni znanstveni skup o 800. obljetnici vratnica Andrije Buvine okupio je brojna i ugledna međunarodna tim stručnjaka. Tako su kroz dva dana svoj znanstveni doprinos ovoj temi dala 18 domaćih i stranih autora: Vladimir Peter Goss (Rijeka) "Andrija Buvina i ranohrvatska umjetnost u drvu"; Joško Belamarić (Split) "Andrija Buvina – pictor de Spaleto, majstor ukorijenjen u povijesnoj i umjet-

ničkoj stvarnosti Splita i Dalmacije 1200-ih"; Guido Tigler (Firenze) "Je li Andrija Buvina bio i klesar ili pak samo slikar?"; Judit Gál i Mirko Sardelić (Budimpešta - Zagreb) "Nadbiskup Bernard (1200. – 1217.) između Mađarske i Splita"; Branko Jozić (Split) "Iluminirani kodeks 626 C iz Riznice splitske stolnice - zagonetke i gonetanja"; Emanuela Elba (Bari) "Slike po modelu. Život Isusa Krista u slikarstvu i u umjetničkim predmetima luksuzne obrade na Jadranu između XI. i XIII. stoljeća"; Radoslav Bužančić (Split) "Andrija Buvina i Radovan. Poruka spasenja na portalima splitske i trogirске prvostolnice"; Xavier Barall i Altet (Rennes) "Potpisi, prikazi i organizacija rada, formula i društvena percepcija formula. Osvrt o obradi drva u kasnoj romanici i ranoj gotici, u vezi vratnica splitske katedrale"; Dino Milinović (Zagreb) "Problemi srednjovjekovnih predložaka: primjer dva kristološka ciklusa iz hrvatske spomeničke baštine"; Daniela Matetić Poljak (Split) "Ornamentika Buvininih vratnica - tradicija i inovacija"; Franko Ćorić (Zagreb) "Buvinine vratnice – jedinstveno svjedočanstvo promjene teorijske paradigme zaštite spomenika"; Žana Matulić Bilač (Split) "Drvene romaničke vratnice splitske katedrale – konzervatorsko-restauratorski projekt 2014./2015."; Igor Fisković (Zagreb) "Romanička skulptura iz dubrovačke Katedrale"; Pavaša Vežić (Zadar) "Anatomija izgubljenog spomenika – Rekompozicija pročelja romaničke katedrale u Zadru"; Gaetano Curzi (Pescara) "Srednjovjekovna drvena vrata u središnjoj Italiji: ponovno razmatranje"; Luca Mor (Udine) "O drvenim skulpturama akvilejskog patrijarhata između XII. i XIII. stoljeća"; Fulvio Cervini (Firenze) "Scultura lignea e arti del metallo intorno al 1200: alcuni casi esemplari". (KB)

Studijski dan svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije 2014.

Oko 120 svećenika okupilo se 24. rujna u marijanskom svetištu u Vepricu na Studijskom danu svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije. Tema ovogodišnjega Studijskog dana bila je "Pastoralni izazovi obitelji u kontekstu evangelizacije: očekivanja i potrebe". Susret je započeo koncelebriranim euharistijskim slavljem koje je predslavio splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić.

Nadbiskup je u homiliji govorio o svećeničkom pozivu u kontekstu obiteljskoga pastoralala. Kazao je da, kao što je Isus na početku poslao dvanaesticu da nose radosnu vijest u svaku kuću i u svaku obitelj,

tako i danas šalje svoje svećenike. No, prvi apostoli nisu imali župne kuće ni pastoralne centre, već samo bogatstvo Božje riječi s kojom su išli među ljude, među obitelji. "Svjetlo Božje riječi motiviralo ih je da idu dalje, usprkos svim poteškoćama. Motivira li nas danas? Što je nama potrebno da se pokrenemo i da izidemo iz vlastitih kuća, vlastite sigurnosti i krenemo u susret bližnjima, obitelji? Jesmo li postali siromasi pored tolikog bogatstva riječi Božje?", upitao je nadbiskup okupljene svećenike i kazao kako Njegova riječ treba zaživjeti u njihovim srcima radi ljudi koji su im povjereni, ali i da bi mogli ostvariti

svoj život i poslanje. Naglasio je kako je potrebno da svijetle iznutra jer samo tako mogu Svjetlo života donositi bližnjima. Trenutnu situaciju obitelji nadbiskup je prikazao kroz prispodobu o dobrom Samaritancu koji iz Jeruzalema, grada na gori, silazi u Jerihon i nailazi na razbojнике. “To je slika obitelji koja ide nizbrdo, stranputicom i raspada se. Ovo vrijeme se okomilo na obitelj, želi je uništiti, i to tako da joj je ohladilo vjeru, da joj je razbijeno zajedništvo, ugrožena vjernost i otvorenost daru života. Obitelj je dotučena. Svećenik i levit iz prispodobe danas su sociolog ili psiholog koji prolaze pokraj obitelji i ne osvrćući se, ili promatraju obitelj i zaključuju da joj nema spasa i da je bolje da izumre jer samo ograničava slobodu pojedinca. Trebamo se zapitati jesmo li mi danas Samaritanac koji toj obitelji povijara rane i plaća za nju, ili se možemo svrstati u ovu prvu skupinu. Bismo li samo održali dobru propovijed i vikali na tu obitelj kako je mogla dopustiti da dođe do toga gdje je danas? Obitelj je središte i izvor društva, a mi smo je ostavili na periferiji i ne dopiremo do nje”, kazao je nadbiskup i upozorio da svećenici ne smiju samo provoditi svoje pastoralne šablone i iz svojih ureda, prosuđivati obitelji, već biti s njima, upoznati ih i s njima živjeti svoje poslanje. Istaknuo je da se ne smije pastoralna briga o obitelji i braku svoditi samo na pitanje smije li se rastavljenima dati pričest ili ne, već da u središtu razmišljanja i djelovanja treba biti briga o tome kako očuvati obitelji i donijeti im bogatstvo Božje riječi.

Po završetku euharistijskoga slavlja uslijedio je radni dio programa koji je započeo predavanjem prof. dr. fra Stipe Nimca na temu “Pastoralni model

za naše vrijeme”. Dr. Nimac dao je kratak pregled aktualnoga položaja Crkve u društvu pri čemu je istaknuo da nema više narodne Crkve koja uživa veliku potporu i ima puno sljedbenika, već da moć Crkve opada, a u porastu je i neslaganje Crkve i društva. Smatra da Crkva mora biti trajno misionarska te da mora postati Crkva naroda u kojoj će se vjernici osjećati kao doma. Treba biti oaza u nekršćanskom svijetu. Iznio je dva modela pastoralnoga djelovanja za koje smatra da su potrebni u modernom vremenu, a koji su snažno povezani s djelovanjem prve Crkve. To su stvaranje snažnih duhovnih središta iz kojih bi Crkva isijavala prema svijetu, te tzv. ‘kućne crkve’ ili ‘crkve u malom’ koje bi bile biotipi vjere u kojima se kršćanstvo opipljivo svjedoči i živi. Predavač je naglasio i tri prioriteta koja određuju identitet Crkve u kontekstu nove evangelizacije. To su govor o Bogu, potom svjedočenje konkretnog Boga u liku Isusa Krista te prisutnost Duha Svetoga. Zaključio je da Crkva budućnosti ne treba biti liberalnija već radikalnija, vraćajući se svom izvoru.

Potom je prof. Miranda Banovac, kroz svjedočanstvo vlastite obitelji i rada u župi, govorila o temi “Što obitelj očekuje od svećenika i župne zajednice?”. Osvrćući se na sve čimbenike koji dovode do sve većega rastakanja i nestajanja obitelji, kazala je da, bez obzira što se promijenilo vrijeme, nije se promijenila činjenica da ako imamo zdrave obitelji, imat ćemo i zdravu Crkvu, zdravo društvo te da se i Bog rodio u obitelji želeći nam pokazati važnost i svetost obiteljskog zajedništva i ljubavi. Očekivanja koja obitelj ima od župnika smjestila je u tri dimenzije. Prva je duhovne vrijednosti, u kontekstu kojih

smatra da župnik susretljivošću, ljubaznošću a iznad svega čvrstom vjerom privlači ljude i dovodi ih Kristu, a svojim životom i naučavanjem svjedoči i bude primjer u gorljivom izvršavanju svoga poslanja. Župnik bi trebao biti čovjek molitve i kontemplacije, čovjek znanja i akcije, dobar slušatelj i učitelj, duhovnik i prijatelj. Druga dimenzija su odgojne vrijednosti. Kazala je da kvalitetan odgoj počiva na odgojnom trokutu obitelj-Crkva-škola, a svećenik bi trebao pomoći odgojiteljima u svim etapama životnog hoda jer odgoj traje cijeli život. Treća dimenzija su moralne vrijednosti za koje je uloga svećenika je nemjerljiva. Aktualizacijom Božje Riječi od nedjeljnih propovijedi, preko roditeljskih sastanaka ili interesnih skupina, on bi trebao poučiti i jasno iznijeti stav Crkve o svim pitanjima oko kojih se danas uvelike polemizira i vjernici se često ne snalaze i ne znaju pravi odgovor. Istaknula je važnost kateheze kao pripreme za brak, župne kateheze, roditeljskih sastanaka, obiteljskih susreta, duhovnih obnova i drugih župnih aktivnosti.

Mr. Maja Jakšić održala je predavanje "Kako se nositi sa stresnim situacijama?", pri čemu se posebno osvrnula na sindrom izgaranja ili sagorijevanja (engl. burn-out syndrome) koji označava nesuglasje između zahtjeva radnoga mjesta i osobnih mogućnosti te želja i očekivanja da se tim zahtjevima udovolji. Sindromu su podložnija zanimanja usmjerena na pružanje zdravstvene, psihološke, socijalne, pravne i duhovne pomoći, što uključuje i svećenike. Tri glavna obilježja su emocionalna iscrpljenost, negativan ili ciničan stav prema nadređenima, kolegama

ili klijentima te negativna procjena smisla i kvalitete vlastitoga rada. Predavačica je simptome podijelila u tri osnovne skupine. Prva je tjelesna iscrpljenost kod koje je prisutan osjećaj tjelesne nemoći i opće slabosti, učestalo pobolijevanje od različitih bolesti koje uzrokuje izostajanje s posla, kao i različiti tjelesni simptomi kao što su glavobolja, bolovi u leđima, otežano disanje. Druga je emocionalna iscrpljenost koja obuhvaća osjećaj gubitka osobne vrijednosti, beznađe, bespomoćnost i pesimizam, razdražljivost, poteškoće u komunikaciji, agresivnost, nisku toleranciju na frustracije, nesnošljivost, negativizam. U treću skupinu, mentalna iscrpljenost, spadaju problemi s usmjeravanjem pažnje, koncentracijom i pamćenjem, poremećaji sna i apetita, razvijanje bolesti ovisnosti. Mr. Jakšić navela je i izvore sindroma izgaranja koji mogu biti unutarnji ili vanjski pod koje spadaju izvori vezani uz radne uvjete, organizaciju rada, odnose s drugima unutar zajednice i u vrstu posla. Pojasnila je i faze izgaranja te razliku između izgaranja i profesionalnoga stresa i depresije, a ponudila je i konkretne prijedloge profesionalne pomoći.

Na kraju, nazočnima se obratio generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović koji je predstavio aktualnosti u nadbiskupiji, a zaključne misli i poticaje uputio je i nadbiskup koji je pozvao okupljene na molitvu za III. izvanrednu sinodu biskupa na kojoj će raspravljati upravo o temi "Pastoralni izazovi obitelji u kontekstu evangelizacije". Susret je završen u poslijepodnevnom sati. (KB)

Misa za srednjoškolce grada Splita i njihove profesore

Svečano euharistijsko slavlje za uspješan i blagoslovljen početak nove školske godine za sve srednjoškolce, njihove profesore i ravnatelje na području grada Splita, predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić 25. rujna u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu. U koncelebraciji su bili don Nikola Mikačić i don Josip Periš, predstojnik Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije koji već tradicionalno, u suradnji sa srednjoškolskim vjeroučiteljima, organizira ovo misno slavlje.

Nadbiskup je sa srednjoškolcima podijelio razmišljanje o 'Hvalospjevu ljubavi' iz Prve poslanice sv. Pavla Korinćanima. Kazao je kako se mnogu slažu da je taj himan ono najdublje i najljepše što je ljudsko srce i um moglo izreći o ljubavi. "Ovaj

misterij ljubavi svatko može otkriti u sebi jer smo stvoreni na sliku Božju, a Bog je sama ljubav i iz ljubavi prema nama postao je čovjekom. Mi možemo voljeti i ljubiti upravo zato što smo voljeni i ljubljeni. Taj događaj utjelovljenja središnji je događaj čitavog čovječanstva no moramo se zapitati je li to središnji događaj mog života i naših odnosa”, istaknuo je nadbiskup i nadodao da pred ovom Ljubavi čovjek ne bi smio ostati hladan i indiferentan, no nažalost puno je onih koji ne dozvoljavaju da ih ona zahvati. Govoreći o njihovom srednjoškolskom obrazovanju i odgoju, nadbiskup je mladima kazao da je znanje potrebno, no nije dovoljno jer smo kroz povijest bili svjedoci brojnim ljudima koji su imali puno znanja, ali ne i ljubavi, stoga su činili mnogo zla, a posljedice njihovih nedjela opipljive su i danas. Naglasio je da je uz znanje potrebno imati i puno ljubavi koja će prožimati naša srca i odnose, i da po tome moraju biti prepoznatljivi. “Što od vas očekuje ovo vrijeme i ovaj svijet i što u vama vidi? Ne znam, no duboko vjerujem da ste vi kao izviđači koji u ovo nezadovoljno društvo prepuno sumnje i pesimizma oduševljeno nose nadu i optimizam. Mnogi vas žele preplašiti

raznim gigantima koji će vam se naći na putu. Sad je to neki školski predmet ili profesor, a kasnije nešto drugo, no ne bojte se i ne dajte se pokolebati jer niste sami”, poručio im je nadbiskup i ukazao na važnu dimenziju njihova mladenaštva, prijateljstvo, za koje smatra da je most na koje se susreće Krist. “Sretan sam i ponosan što imamo zdravu i dobru mladež. Htio bih da u ovom zajedništvu vas, vaših profesora, ravnatelja, roditelja i nas svećenika, osjetite radost životnog hoda i gradnje novih odnosa. Želim vam puno uspjeha u stjecanju novih znanja, ali i da raste u onome što ostaje trajno, a to je ljubav i sve što se iz nje rađa”, zaključio je nadbiskup.

Slavlje je pjevanjem pratio VIS “Gospini anđeli” iz Kaštel Gomilice, a učenici Turističko-ugostiteljske i Ekonomsko-birotehničke škole, sa svojim vjeroučiteljima, animirali su prinos darova i molitve vjernika. Na samom kraju okupljenima se obratio i don Josip Periš, koji je zahvalio ocu nadbiskupu na ohrabrujućoj pastirskoj riječi, braći franjevcima što svake godine daju prostor crkve Gospe od Zdravlja za ovu misu, te svima koji su sudjelovali u organizaciji ovoga slavlja. (KB)

Početak nove desete sezone

Katoličke malonogometne lige “Ivan Pavao II.” Split 2014./15.

U organizaciji Ureda za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije 26. rujna 2014. na igralištu Nadbiskupskoga sjemeništa u Splitu započela je nova, deseta sezona Katoličke malonogometne lige “Ivan Pavao II.” Nakon ljetne stanke liga je započela molitvom na početku prve utakmice koju su igrali prošlogodišnji pobjednici - Župa sv. Matej s Ravnih njiva i Župa sv. Jeronima iz Kaštel Gomilice. Pobjednik sa 7:0 bila je župa Ravne njive. Na otvaranju su bili prisutni Povjerenik za mlade don Mihael Prović i voditelj KMNL-a Mladen Jurić.

Ovogodišnji prvak prve KMNL Split ostvaruje odlazak na nacionalnu završnicu Katoličke lige u Hrvata koja će se ove sezone održati u Bjelovarsko-križevačkoj biskupiji. (KB)

Posveta oltara, blagoslov kapele i proslava sv. Vinka Paulskoga kod sestara milosrdnica

Na blagdan sv. Vinka Paulskoga, 27. rujna, u samostanu sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga u Splitu, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je svečano misno slavlje tijekom kojeg je posvetio oltar i blagoslovio novoizgrađenu kapelu. U koncelecijaciji je bilo dvadeset svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije.

Nadbiskup je u uvodu pozdravio sve okupljene i čestitao sestrama milosrdnicama blagdan njihova utemeljitelja i zaštitnika sv. Vinka Paulskoga. Kazao je kako je ovo svečani dan svih onih koji su svoj um, srce i molitve utkali u ostvarenje cijelog samostanskog ovog zdanja i srce kuće, kapelu. “Kapela je u umjetničkom i duhovnom izričaju plod ove zajedni-

ce, sposobnosti i talenata sestara. Zato je ovo jedan od značajnijih dana u otkrivanju vašega identiteta i karizme koje ćete, vjerujem, u mladenašvu duha, zanos i žara još više zaživjeti". Misno slavlje započelo je blagoslovom vode i škropljenjem nazočnoga puka Božjega u znak obnove krštenja.

Naslanjajući se na čitanje proroka Izaije, nadbiskup je kazao kako je sv. Vinko Paulski svojim životom i djelima jasno svjedočio da je stražar Božji, navjestitelj, onaj kojem je riječ Božja bila svakodnevni kruh i u kojoj je pronalazio sebe i svoj poziv. Svakodnevnim razmišljanjem sv. Vinko je spoznao da je Gospodin zaista Gospodin i da je Isus Krist prisutan u malom, ugroženom čovjeku te se cijeli život poistovjećivao s najugroženijima. "On nam daje primjer da, ukoliko želimo častiti Gospodina, onda ga moramo častiti u bolesnima, siromašnima i svima koji su na periferijama. To je velika mudrost koja mijenja svijet i razvaline Jeruzalema gradi s optimizmom i snagom", istaknuo je nadbiskup i dodao da to ne možemo ako nismo svjesni ljubavi Božje. "Nismo mi prvo ljubili Boga, već je on prvo ljubio nas. Moramo shvatiti da, ukoliko ne ljubimo bližnjega, ne možemo ljubiti ni Boga. Ovim možemo graditi novi i bolji svijet koji je započeo sv. Vinko u svom vremenu, a nastavlja se danas preko njegovih svećenika, misionara, njegovih

sestra milosrdnica i volonterijata koji je prisutan u ovom današnjem svijetu", naglasio je nadbiskup i pozvao sve prisutne da se pridruže tom lancu ljubavi, da se povežu s izvorom, Božjom riječi, koja bi trebala biti svakodnevna hrana, snaga i svjetlo svima. Napomenuo je i važnost euharistije koja je sv. Vinka učinila svecem ljubavi Božje. "Euharistija je dubina Božje ljubavi koju je Vinko osjećao svakodnevno, u kojoj je njegovo srce bilo otvoreno i zato je mogao biti proizlaketak Božje ljubavi u svom vremenu i prostoru". Govoreći o posveti oltara i blagoslovu kapele, nadbiskup je kazao da je kapela srce samostana u kojem će sestre osobno i zajedno moliti, gdje će svoje srce zagrijavati na toplini i svjetlu da bi Boga mogle prepoznavati u braći i sestrama. "Ovdje ćete osluškivati riječ Božju, ovdje će vam rasti srca za nove vizije. U posvećenom tabernakulu u novoj kapeli bit će Gospodin koji će svakodnevno pokazivati koliko vas ljubi. Neka vam Božje srce koje će sići u ovaj vaš prostor bude svakodnevno nadahnuće kako biste, po karizmi i primjeru sv. Vinka, mogle biti Njegova produžena ruka u ovom vremenu i prostoru", zaželio je nadbiskup.

Nakon homilije uslijedio je središnji dio posvete oltara. Nadbiskup je izmolio posvetnu molitvu, pomazao svetim uljem oltar i obavio obred kađenja oltara i crkve te upalio svijeće koje su znak Krista "svjetla na prosvjetljenje naroda". Na kraju misnoga slavlja nadbiskup je čestitao s. Zdravki Milić, akademskoj slikarici koja je studirala slikarstvo na 'Accademia di belle Arti' u Rimu, na izradi mozaike koji krasi oltar nove kapele. Na kraju slavlja riječi dobrodošlice i zahvale nadbiskupu uputila je s. Radoslava Kevo, provincijalna glavarica splitske provincije Navještenja Gospodinova, Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga. Pročitana je čestitka vrhovne glavarice majke Miroslave Bradice koja nije mogla nazočiti svečanosti. Slavlje je pjesmom uvećao zbor sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog uz orguljašku pratnju s. Mirte Škopljanac. (Zdravka Andrijašević)

Obljetnica smrti dr. fra Bernardina Sokola, hrvatskoga glazbenika i mučenika

Povodom 70. godišnjice mučeničke smrti dr. fra Bernardina Sokola, hrvatskoga glazbenika i mučenika, 29. rujna u župnoj crkvi sv. Jurja m. u Kaštel Sućurcu svetu misu predvodio je sućurački župnik don Ivan Delić, koji je pred bustom fra Bernardina Sokola molio i odrješenje.

Nakon svete mise puk se iz župne crkve uputio prema Gospojskoj štradi, gdje su predstavnici Društva za očuvanje kulturne baštine Kaštela "Bijaći", dogradonačelnik Kaštela Zoran Bonacin, predstavnici sućuračkog Mjesnog odbora, rodbina, mještani i ostali štovatelji lika i djela fra Bernardina Sokola,

pred brončanom bustom fra Bernardina Sokola položili vijence i zapalili svijeće.

Ovom prilikom je prvi potpredsjednik Društva "Bijaći" Milivoj Bratinčević u kratkom prigodnom govoru nazočne podsjetio na lik i djelo dr. fra Bernardina Sokola. "Okupili smo se na današnji dan pred bustom s likom fra Bernardina Sokola kako bismo povodom 70. obljetnice njegove smrti odali častno i dužno poštovanje tom istaknutom stvaratelju crkvene glazbe 20. stoljeća, koji je u mnogo čemu bio ispred svojega vremena. Prema pretpostavkama i izjavama starijih mještana općine Orebić, fra Bernardin je 28. rujna 1944. godine odveden iz samostana na otočiću Badiji, a nekoliko dana kasnije njegovo tijelo je more donijelo blizu Orebića, gdje su ga mještani tajno zakopali. O tome je prije dvije godine, prilikom svečanog otkrivanja biste s likom fra Bernardina Sokola, koja je rad akademskoga kipara fra Joakima Jaki Gregova, upravo na ovome mjestu govorio i gospodin Ivo Mateljak, koji je zajedno sa svojim bratom Jurom, te s još desetero djece, u jutarnjim satima, krajem rujna, prije 70 godina, uočio tijelo na žalu mjesne obale Trstenica u Orebiću. Stariji mještani su pretpostavili kako se radi o fratra kojega su umorili partizani, a fra Bernardinovo tijelo su položili na lokaciju na kojoj je tijelo pronađeno (uređeni grudobran za mitraljesko gnijezdo), te su

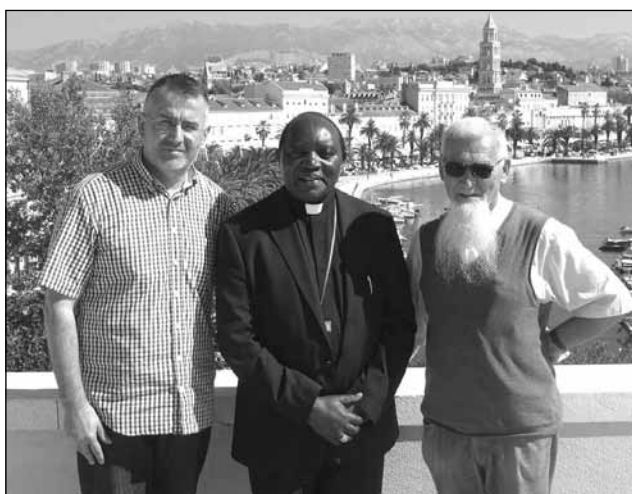
prostor zatrpali pijeskom. O svemu se dugi niz godina nije govorilo", rekao je Bratinčević koji je dodao kako Društvo "Bijaći" ne odustaje od važnog cilja, odnosno od pronalaženja fra Bernardinovih zemnih ostataka, kako bi iste mogli dostojno sahraniti".

Naime, posljednje počivalište ovoga istaknutog hrvatskog glazbenika, franjevca i mučenika, rođenog Sućuranina, još nije poznato, ali su brojna nastojanja da se pronađe kako bi fra Bernardin bio dostojanstveno pokopan.

Istim povodom su na ovaj dan vijence položili i svijeće zapalili i predstavnici općine Orebić, predvođeni načelnikom Tomislavom Ančićem, i to na lokaciji na kojoj je, prema pretpostavkama i izjavama starijih mještana, pronađeno tijelo fra Bernardina Sokola. (RD)

Misionar fra Ilija Barišić s kongoanskim biskupom Melchisedecom posjetio Humanitarnu udrugu "Ivan Merz" u Splitu

Biskup biskupije Butembo-Beni iz DR Konga Sikuli Paluku Melchisedec i hrvatski misionar fra Ilija Barišić, koji djeluje u toj biskupiji već 42 godine, posjetili su 30. rujna Humanitarnu udrugu "Ivan Merz" iz Splita.

HU "Ivan Merz", osnovana 2006. godine, u prethodnih osam godina svoga djelovanja podijelila je oko 1000 stipendija, a već dvije godine u obliku kumstava-stipendija pomaže i misionarski rad fra Ilije Barišića, hrvatskoga misionara s najduljim misionarskim stažem koji u Kimbulu vodi župu u kojoj se svakog mjeseca krsti 200 djece. Udruga Ivan Merz i treću godinu nastavlja pomagati fra Iliji Barišiću te mu je ovom prigodom uručila iznos za 100 stipendija-kumstava.

"Misionar daje prigodu onom tko želi činiti dobro da to i učini. Tražimo pomoć za školovanje siromašne djece i, tko god želi, može pomoći. Godišnje školovanje osnovnoškolca kuma košta 50 eura, srednjoškolca 100 eura, a studenta 300 eura. Kumovi dobiju imena djece te na kraju godine njihove ocjene i pisma zahvale djece", ističe fra Ilija Barišić. Djeca su u Kongu, kaže, najveće bogatstvo, a od prve do pete godine umre njih 62 %. Stoga im stipendija za

školoвање u obliku kumstva, za vrijeme kojeg imaju i redovne obroke, doslovno spašava život.

Humanitarna udruga "Ivan Merz" će pored stipendija hrvatskim studentima i srednjoškolcima slabijeg imovinskog stanja i ubuduće nastojati pomagati fra Iliju Barišiću u njegovu iznimnom misionskom radu, a svi koji žele na ovakav način

pomagati mogu se javiti direktno fra Iliji Barišiću u Kongu: fra Ilija Barišić, OFM, missionnaire Fraternite Franciscaine Kimbulu / Butembo R. D. Congo; P. O. Box 251 – Kasese – Uganda – Africa; Tel.: +243 (0)997724693; e-mail: ilija_barisic@yahoo.fr (HU Ivan Merz)

Početak odgojne godine u CBS-u u Splitu

Odgojitelji i bogoslovi Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu svečanim su euharistijskim slavljem 30. rujna proslavili svoga nebeskog zaštitnika sv. Jeronima. Misu je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uz koncelebraciju dubrovačkoga biskupa Mate Uzinića, rektora CBS-a don Borisa Vidovića i nekoliko profesora. Budući da blagdan svetog Jeronima za Zavod znači povratak bogoslova i početak odgojne godine, nadbiskup je na početku misnoga slavlja pozdravio sve bogoslove i odgojitelje, a na poseban način bogoslove prve godine koji započinju svoj hod prema svećeništvu. "Sv. Jeronim nas je dočekaao danas kao što je dočekivao tolike hodočasnike u Svetoj Zemlji i upućivao ih u otajstvo spasenja. Vaš dolazak ovdje također je hodočašće u vjeri na koje vas je pozvao Gospodin koji vas na tom putu želi svakodnevno pratiti", kazao je nadbiskup u uvodu.

Prepričavši u homiliji životni put sv. Jeronima, nadbiskup je istaknuo kako je on bio kršćanin i intelektualac, no kako ga je Gospodinovo 'tko si zapravo ti' navelo da dublje preispita svoj život te ga iz teme-
lja promijeniti. Kazao je da to isto pitanje Gospodin

postavlja svakom pojedincu i da smo svi pozvani na njega iskreno odgovoriti. "Gospodin ga je u snu nazvao Ciceronovac, no on nije zbog toga spalio svoju biblioteku već je svoje znanje usmjerio prema Isusu Kristu. Tako i mi ne trebamo odbaciti današnju kulturu i medije, nego ih staviti u funkciju evanđelja i svoje formacije kao kršćana. To možemo ako, poput sv. Jeronima, posvetimo svoje vrijeme proučavanju Božje riječi i tako duboko upoznamo i uz ljubimo Krista", naglasio je nadbiskup. Osvrćući se na evanđelje u kojem Isus govori da je kraljevstvo Božje poput ribarske mreže, nadbiskup je istaknuo da je svatko od nas jedna nit koja zajedno s drugom stvara mrežu. "Dobra ulova će biti ukoliko smo usklađeni, u istom Duhu i na istom putu. Ukoliko je mreža pokidana na bilo kojem mjestu, nemamo se čemu nadati. Zato smo se okupili ponovno danas i u novoj odgojnoj godini u zajednici bogoslova, odgojitelja i profesora. To je Crkva i u tom zajedništvu može se dogoditi pojedinačni i zajednički rast", zaključio je nadbiskup i svima zaželio da Gospodin prati njihov rast kako bi ih učinio svjedocima Radosne vijesti. (KB)

Imenovanja i premještaji u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji 2014.

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić je objavio dekrete o razrješenjima i imenovanjima svećenika koji stupaju na snagu 18. kolovoza 2014.

• Svećenici koji odlaze u stanje mira:

Zbog navršene kanonske dobi u stanje mira stavljeni su sljedeći župnici: Župnik sv. Ivana Krstitelja u Slimenu don Juraj **Naranča**, a župnikom na toj župi imenovan je don Ivan **Sučić** dosadašnji župnik splitske župe Sv. Križ u Velom Varošu. Zatim je umirovljen don Krsto **Tomić** župnik župe Uznesenja B.D.M. u Podgrađu, a na njegovo je mjesto došao don Ivan **Vrdoljak**, dosadašnji župnik župe sv. Ante u Zadvarju. Zbog bolesti je prije određenog vremena u mirovinu otišao don Većeslav **Šupuk**, župnik župe Uznesenja B.D. Marije u Katunima-Kreševu pa župu preuzima don Mijo **Grozđanić**, dosadašnji župnik župe Gospe Fatimske na Škrapama u Splitu. Jednako tako je umirovljen i don Jakov **Cikojević** župnik Gospe od Karmela u Zagvozdu, a župu je preuzeo dr. Ivan **Čubelić**, dosadašnji generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije.

• Promjene u Ordinarijatu i nadbiskupijskim ustanovama

Don Mijo **Šurlin** razriješen je službe ekonoma Nadbiskupskog ordinarijata i ravnatelja Ustanove za uzdržavanje klera (UZUK) te je imenovan upraviteljem Svetišta Vepric. Dosadašnji upravitelj toga svetišta don Alojzije **Bavčević** ostaje u Vepricu kao duhovni asistent. Don Jozo **Gojsalić**, dosadašnji župnik župe Bitelića i Zasioka imenovan je ekonomom Splitsko-makarske nadbiskupije. Dosadašnji nadbiskupov tajnik don Franjo-Frankopan **Velić** razriješen je službe i odlazi na poslijediplomski studij filozofije u Rim. Mladomisnik don Nikola **Mikačić** imenovan je nadbiskupovim tajnikom i bilježnikom Nadbiskupskog ordinarijata. Don Ante **Rako**, koji se vratio iz Rima s poslijediplomskog studija kanonskog prava, imenovan je sucem Crkvenog interdi-cezanskog suda I. stupnja u Splitu. Prefektom u Nadbiskupijskom sjemeništu u Splitu imenovan je don Vedran **Torić** dosadašnji župni vikar u župi Sv. Križa u Velom Varošu u Splitu. Službu duhovnika u Sjemeništu preuzima don Mato **Brečić**, dosadašnji župni vikar župe Sv. Petra u Splitu, dok je župnim vikarom u konkatedralnoj župi imenovan mladomisnik don Ante **Bitunjac**.

• Promjene na župama

Za župnika u Velom Varošu u Splitu imenovan je don Mihael **Jelavić** dosadašnji župni vikar u župi Sv. Josipa na Mertojaku u Splitu. Don Nenad **Čondić** razriješen je službe župnika u župi Sv. Roka u Jesenicama i imenovan župnikom župe Zadvarje. Don Tomislav **Bašić** dosadašnji prefekt u Sjemeništu u Splitu razriješen je dužnosti i imenovan župnikom u Jesenicama. Don Pavao **Piplica** dosadašnji župnik Sv. Lovre u Trogiru imenovan je župnikom na župi Škrape. Don Vinko **Sanader**, župnik Gospe od Otoka u Solinu preuzima župu Sv. Lovre u Trogiru. Don Ranko **Vidović**, razriješen je službe župnika Gospe od Milosrđa na Lovrincu i imenovan župnikom Gospe od Otoka u Solinu. Don Ante **Čotić** ml. dosadašnji župnik u župi Sv. Mateja na Ravnim Njivama imenovan je župnikom na Lovrincu.

Mons. Jure **Vrdoljak** dosadašnji duhovnik u Nadbiskupijskom sjemeništu preuzima župu Ravne Njive. Don Božo **Renjić** razriješen je župe Kaštel Gomilica i preuzima župu Sv. Pavla na Pujankama u Splitu. Don Ante **Vranković**, dosadašnji župnik na Pujankama imenovan je župnikom župe Gospe u Siti u Strožancu. Don Ante **Čotić** st. dosadašnji župnik u Stožancu preuzima župu Kaštel Gomilica. Don Marinko **Jurišin** razriješen je službe župnika Gospe Lurdske u Dobranjama-Bijeli Vir i imenovan župnikom župe Pohoda B.D. Marije u Tugarama. Don Stipe **Jerković**, dosadašnji župnik u župi Sv. Stjepana prvomučenika u Opuzenu preuzima župu Dobranje-Bijeli Vir. Don Hrvoje **Dragun** dosadašnji župni vikar u župi Srca Isusova na Visokoj preuzima župu Opuzen, a župnim vikarom na Visokoj je imenovan mladomisnik don Ivan **Donlić**. Dosadašnji župnik u Tugarama don Mladen **Ivišić** imenovan je župnikom župe Sv. Jurja u Žeževici. Dosadašnji župnik Žeževice don Ivica **Barišić**, koji je obnašao službu upravitelja župe Katuni-Kreševo premješten je za župnika Gospe od Zdravlja u Podstrani. Dosadašnji župnik u Podstrani don Petar **Dukić** ml. imenovan je župnikom Sv. Ivana Krstitelja u Dicmu Gornjem. Don Mario **Mihanović**, dosadašnji župnik Dicma Gornjeg imenovan je župnikom župe Sv. Stjepana prvomučenika u Slivnu Ravnom. Don Ante **Be-**

kavac, dosadašnji župnik Slivna Ravnog preuzima župe Bitelić i Zasiok. Don Ivan **Delić**, dosadašnji župnik župe Sv. Petra na Priku u Omišu imenovan je župnikom župe Sv. Jurja u Kaštel Sućurcu. Dosadašnji župnik Kaštel Sućurca don Emanuel dr. **Petrov** imenovan je župnikom župe Omiš-Priko. Mladomisnik don Ivo **Bezina** imenovan je župnim vikarom župe sv. Andrije na Sućidru u Splitu.

U Franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja župnikom Igrana i Drašnica umjesto dosadašnjeg upravitelja župa fra Nedjeljka **Knezovića** imenovan je fra Ante **Buljan**. Iz Hrvatske provincije franjevac trećoredaca fra Hrvoje **Perković** je imenovan župnim vikarom župe Svete Obitelji na Sukošanju u Splitu. Fra Nikica **Devčić** iz Franjevačke provincije Sv. Jeronima u Zadru preuzima službu vikara župe Svete Trojice na Poljudu u Splitu koju je do sada obnašao fra Matija **Matošević**. U Hrvatskoj provinciji sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Roko **Bedalov** je razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Stjepana pod Borovima na Mejama u Splitu, a na njegovo mjesto je imenovan fra Krunoslav **Kemić**. U Hrvatskoj karmelskoj provinciji svetoga Oca Josipa o. Branko **Zebić** razriješen je službe župnika župe sv. Mihovila ark. - Kamen, a na njegovo mjesto imenovan je o. Ante **Knežević**.

UN: Rezolucija o zaštiti obitelji

Vijeće za ljudska prava Ujedinjenih naroda usvojilo je 26. lipnja s dvadeset šest glasova za, četrnaest protiv i šest suzdržanih Rezoluciju o zaštiti obitelji.

U Dokumentu se potvrđuje da je obitelj prirodna i temeljna sastavnica društva te da ima pravo na zaštitu društva i države, a usvojena je i odluka da se na sljedećem zasjedanju Vijeća za ljudska prava Ujedinjenih naroda, organizira okrugli stol o zaštiti naravne obitelji. Dokument za države članice UN-a nema obavezujući značaj, ali svakako ima veliku simboličku težinu i poziva se na prethodne UN-ove dokumente o ljudskim pravima, počevši s Općom deklaracijom o ljudskim pravima iz 1948. godine, kao i na to da se ove godine slavi 20. obljetnica Međunarodne godine obitelji. U Dokumentu stoji da je njegov cilj „ojačati na svim razinama suradnju o obiteljskim pitanjima te poduzeti mjere za poduzimanje usklađenih inicijativa kako bi se ojačale politike i programi usredotočeni na obitelj kao dio sveukupnoga pristupa ljudskim pravima i razvoju“. Ističući da je temeljna odgovornost država promicati i štititi ljudska prava i temeljne slobode svih ljudi, uključujući žene, djecu i starije osobe, Rezolucija kaže da „obitelj ima prvotnu odgovornost u odgoju i zaštiti djece te da bi djeca, radi potpunoga i skladnog razvoja njihove osobnosti, trebala odrastati u obiteljskom okruženju i u ozračju sreće, ljubavi i razumijevanja“. Također se ističe da je obitelj „temeljna skupina društva i naravno okruženje za rast i dobrobit svih svojih članova, a osobito djece“, te da bi kao takva trebala uživati „potrebnu zaštitu i pomoć kako bi u potpunosti mogla preuzeti svoje odgovornosti unutar zajednice“.

Vijeće za ljudska prava Ujedinjenih naroda ustanovljeno je 2006. godine; ima 47 država članica, koje Opća skupština UN-a bira tajnim glasanjem: 13 država iz Afrike, 13 iz Azije, osam iz Latinske Amerike i Kariba, te šest iz Istočne i sedam iz Zapadne Europe i drugih država.

Usvajanje Rezolucije, koju je predložilo 28 država članica Opće skupštine Ujedinjenih naroda, nije išlo glatko. Već se nekoliko mjeseci s raznih strana

tekst rezolucije pokušavalo ublažiti, nastojeći unijeti u Rezoluciju i zajednice različite od obitelji utemeljene na braku između muškarca i žene, s ciljem rađanja djece. Svi su ti pokušaji propali, uključujući i posljednji, izražen u amandmanu koji je tijekom rasprave podastro predstavnik Urugvaja. Pošto je amandman odbijen, pristupilo se glasanju čiji su rezultati razočarali lobistička očekivanja.

Nakon što je predstavnik Egipta izložio sadržaj Rezolucije, o njoj su govorili i države-suautorice teksta. Predstavnik iz Sjeverne Leonea istaknuo je da je obitelj važna za promicanje pravednoga društvenog poretka, a vlada Obale Bjelokosti obnovu jedinstva obitelji, narušenoga posljednjom teškom krizom, smatra svojim prioritetom. Budući da je odbačen amandman u korist drugih vrsta zajednica, koji je Rusija smatrala opasnim za ravnotežu izvornoga teksta, Velika Britanija upozorila je Vijeće da ne treba slušati obrazloženja onih koji žele 'nametnuti' jedini model obitelji.

Veliku Britaniju podržale su Sjedinjene Američke Države, te Njemačka, Francuska, Brazil, Čile, Irska, Austrija (u ime Europske Unije) i Argentina. Indija, Vijetnam, Alžir i Saudijska Arabija su odlučno branile Rezoluciju, a potom je uslijedilo glasanje, čiji je ishod pozdravljen velikim pljeskom promicatelja Rezolucije. Za obitelj je glasalo dvadeset šest država (Južna Afrika, Alžir, Saudijska Arabija, Benin, Botswana, Burkina Faso, Kina, Kongo, Obala Bjelokosti, Ujedinjeni Arapski Emirati, Etiopija, Ruska Federacija, Gabon, Indija, Indonezija, Kazahstan, Kenija, Kuvajt, Maldivi, Maroko, Namibija, Pakistan, Filipini, Sjeverna Leone, Venezuela i Vijetnam.

Četrnaest je država glasalo protiv Rezolucije o zaštiti obitelji: Njemačka, Austrija, Čile, Estonija, Sjedinjene Američke Države, Francuska, Irska, Italija, Japan, Crna Gora, Sjeverna Koreja, Češka, Rumunjska i Velika Britanija, a suzdržale su se države: Argentina, Brazil, Kostarika, Makedonija, Meksiko i Peru. (KB)

Milostinja prvih nedjelja u mjesecu u 2014. godini

ŽUPA	IZNOS
Aržano	5.900,00 kn
Baćina	415,00 kn
Bagalović	6.595,00 kn
Bajagić	2.300,00 kn
Bast – Baška Voda	1.816,00 kn
Biorine	717,00 kn
Bisko	6.940,00 kn
Bitelić	5.094,00 kn
Blato n/C	1.200,00 kn
Borovci	<i>v. Metković-sv. Nikola</i>
Brela	23.000,00 kn
Brela Gornja	—
Brist	1.500,00 kn
Budimiri	<i>v. Biorine</i>
Cista Provo	6.277,00 kn
Cista Velika	6.670,00 kn
Čaporice	—
Desne	2.730,00 kn
Dicmo Donje	18.774,00 kn
Dicmo Gornje	—
Dobranje – Bijeli Vir	3.820,00 kn
Dobranje Imotsko	3.968,00 kn
Donje Selo	1.240,00 kn
Donji Dolac	2.875,00 kn
Dražnice	1.400,00 kn
Drvenik Makarski	917,00 kn
Drvenik Trogirski	2.150,00 kn
Dubrava	—
Duće	16.341,00 kn
Dugi Rat	20.950,00 kn
Dugopolje	14.110,00 kn
Dusina	10.490,00 kn
Gala – Gljev	3.155,00 kn
Gata	5.960,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Gornje Selo	3.875,00 kn
Gornje Sitno	—
Grab	2.228,00 kn
Grabovac	1.245,00 kn
Gradac	—
Grohote	3.940,00 kn
Hrvace	7.150,00 kn
Igrane	950,00 kn
Imotski	6.730,00 kn
Jesenice	21.870,00 kn
Kamen	22.807,00 kn
Kaštel Gomilica	38.110,00 kn
Kaštel Kambelovac	46.620,00 kn
Kaštel Lukšić	34.450,00 kn
Kaštel Novi	38.200,00 kn
Kaštel Stari	31.995,00 kn
Kaštel Sućurac	27.973,00 kn
Kaštel Štafilić	21.710,00 kn
Katuni-Kreševo	2.800,00 kn
Klis	11.840,00 kn
Komin	11.841,00 kn
Konjsko	4.000,00 kn
Koprivno	4.000,00 kn
Kostanje	3.970,00 kn
Košute	13.386,00 kn
Kotlenice	<i>v. Bisko</i>
Kozica	746,00 kn
Krstatice	1.000,00 kn
Kučine	4.970,00 kn
Kučice	3.652,00 kn
Lokvičići	1.570,00 kn
Lovreć	2.000,00 kn
Makar – Kotišina	<i>v. Makarska-sv. Marko</i>
Makarska – sv. Marko	71.300,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Makarska – K. Mira	—
Maslinica	427,00 kn
Medov Dolac	2.580,00 kn
Metković – Sv. Ilija	24.850,00 kn
Metković – Sv. Nikola	18.075,00 kn
Mravince	9.350,00 kn
Muč Donji	500,00 kn
Muč Gornji	5.322,00 kn
Neorić	—
Nova Sela n/C	1.200,00 kn
Nova Sela – Neretva	<i>v. Metković-sv. Nikola</i>
Okruk	8.210,00 kn
Omiš	23.730,00 kn
Opuzen	17.550,00 kn
Orah	2.500,00 kn
Ostrvica	—
Otok	5.570,00 kn
Otrić-Struge	7.860,00 kn
Plina	4.605,00 kn
Ploče	5.500,00 kn
Podaca	<i>v. Drvenik Makarski</i>
Podbablje	4.960,00 kn
Podgora	5.500,00 kn
Podgrađe	3.850,00 kn
Podstrana	9.900,00 kn
Poljica Imotska	5.800,00 kn
Poljica Vrgorska	1.200,00 kn
Potravlje	2.563,00 kn
Priko-Omiš	18.420,00 kn
Proložac	7.500,00 kn
Prugovo	1.875,00 kn
Radun	15.292,00 kn
Rašćane	—
Ravča	1.127,00 kn
Ričice	2.257,00 kn
Rogotin	4170,00 kn
Rogoznica	13.823,00 kn
Ruda	7.430,00 kn
Runović	8.350,00 kn
Seget	13.150,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Sinj	18.130,00 kn
Sitno Donje	2.074,00 kn
Slatine	4.000,00 kn
Slime	3.620,00 kn
Slivno Imotsko	1.200,00 kn
Slivno Ravno	11.850,00 kn
Solin – Gospa od Otoka	61.100,00 kn
Solin – Sv. Kajo	—
Solin – Sol. mučenici	19.345,00 kn
Split – Konkatedrala	73.000,00 kn
Split – Brda	23.800,00 kn
Split – Dobri	6.100,00 kn
Split – Katedrala	20.119,00 kn
Split – Kman	15.600,00 kn
Split – Kocunar	20.457,00 kn
Split – Lovrinac	43.400,00 kn
Split – Lučac	13.000,00 kn
Split – Manuš	7.220,00 kn
Split – Mejaši	—
Split – Meje	6.118,00 kn
Split – Mertojak	23.611,00 kn
Split – Neslanovac	12.496,00 kn
Split – Pojišan	7.200,00 kn
Split – Poljud	7.546,00 kn
Split – Pujanke	15.238,00 kn
Split – Ravne Njive	13.450,00 kn
Split – Sirobuja	6.800,00 kn
Split – Spinut	4.780,00 kn
Split – Sućidar	41.383,00 kn
Split – Sukoišan	14.580,00 kn
Split – Škrape	13.050,00 kn
Split – Trstenik	26.150,00 kn
Split – Veli Varoš	—
Split – Visoka	19.400,00 kn
Srednje Selo	1.900,00 kn
Srijane-Dolac Gornji	9.755,00 kn
Srinjine	5.910,00 kn
Staševica	1.200,00 kn
Stilja	<i>v. Orah</i>
Stobreč	23.650,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Strizirep	2.141,00 kn
Strožanac	9.059,00 kn
Studenci	3.025,00 kn
Svib	—
Svinišće	1.395,00 kn
Tijarica	12.315,00 kn
Trilj	24.000,00 kn
Trnbusi	3.240,00 kn
Trogir – G. od Anđela	8.500,00 kn
Trogir – Sveti Jakov	7.540,00 kn
Trogir – Sveti Lovro	33.600,00 kn
Tučepi	5.902,00 kn
Tugare	4.600,00 kn
Turjaci	3.420,00 kn
Ugljane	2.075,00 kn
Veliko Brdo	2.526,00 kn
Vid	11.795,00 kn
Vidonje	—
Vinišće	6.813,00 kn
Vinjani	4.675,00 kn

ŽUPA	IZNOS
Vojnić – Gardun	3.424,00 kn
Voštane – Rože	3.100,00 kn
Vranjic	12.089,00 kn
Vrgorac	2.423,00 kn
Vrlika	1.100,00 kn
Vrpolje – Čačvina	2.033,00 kn
Zadvarje	—
Zagvozd	3.000,00 kn
Zaostrog	621,00 kn
Zasiok	<i>v. Bitelić</i>
Zavojane	813,00 kn
Zelovo	1.160,00 kn
Zmijavci	2.435,00 kn
Zvečanje	3.280,00 kn
Žedno	—
Žeževica	5.328,00 kn
Živogošće	—
Žrnovnica	12.000,00 kn
Župa Biokovska	—

Tablicu uredila: Tina Krajina

Zahvaljujemo svim župnicima koji uredno ispunjavaju svoje pastoralne obveze.

KRONIKA OCA NADBISKUPA

(1. srpnja – 30. rujna 2014.)

SRPANJ

30. 6. – 3. 7.

- * Livno – Kuća Djeteta Isusa, sudjelovao na duhovnim vježbama za svećenike zaređene proteklih deset godina

3. 7.

- * CBS – predvodio misu zahvalnicu za završetak odgojne godine

11. 7.

- * Zagreb, Stalno vijeće HBK-a

13. 7., Petnaesta nedjelja kroz godinu

- * Zagvozd – predvodio obrede posvete oltara i blagoslova obnovljene crkve

13. – 19. 7.

- * Italija - sudjelovao u hodočašću bračnih parova u Rim

26. 7.

- * Omiš – prisustvovao na završnoj večeri Festivala dalmatinskih klapa

29. 7.

- * Solin – Manastirine, predvodio spomen-čin s polaganjem vijenca i službom riječi za 80. obljetnicu smrti don Frane Bulića

31. 7., sv. Ignacije Loyolski

- * Split – predvodio svečano euharistijsko slavlje u crkvi Presvetoga Srca Isusova isusovačke rezidencije s novicijatom “Stanislav Koska” na splitskom Manušu, na spomendan sv. Ignacija Loyolskoga, osnivača Družbe Isusove i 200. obljetnicu obnove Družbe Isusove

KOLOVOZ

2. 8.

- * Imotski – predvodio svečano euharistijsko slavlje na spomen Gospe od Anđela, zaštitnice grada Imotskog i cijele Imotske krajine

3. 8.

- * Strizirep - pastirski pohod
- * Vrpolje - pastirski pohod
- * Sinj - prisustvovao tradicionalnom natjecanju Sinjske alke

7. 8.

- * Split, Sućidar – dočekaio grupu djece s poplavljenih područja smještenih po obiteljima na Sućidru, te predvodio euharistijsko slavlje

9. 8.

- * Solin, Gospa od Otoka – predvodio euharistijsko slavlje za hodočašće mladih Splitsko-makarske nadbiskupije Gospi Sinjskoj

11. 8., sv. Klara

- * Split – posjetio klarise za njihovu svetkovinu sv. Klare i predvodio euharistijsko slavlje

14. 8.

- * Ordinarijat – primio fra Juru Šarčevića, novoizabranoga provincijalnog ministra Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića

15. 8., Uznesenje BDM – Velika Gospa

- * Sinj – predvodio ophod i svečano euharistijsko slavlje o svetkovini Velike Gospe
- * Split – predvodio procesiju i svečano euharistijsko slavlje u svetištu Gospe od Pojišana

17. 8.

- * Podgora – predvodio svečano euharistijsko slavlje o spomenu zaštitnika sv. Vicenca i 250. obljetnici crkve Svih svetih

25. 8.

* Split - sudjelovao na otvaranju Katehetske ljetne škole u Nadbiskupskom sjemeništu

25. – 28. 8.

* Potoci (BiH) – sudjelovao na permanentnom obrazovanju za mlade svećenike Splitske metropolije i Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja

31. 8.

* Drvenik Mali – predvodio obrede posvete oltara i blagoslova crkve

RUJAN

7. 9.

* Vepric – predvodio euharistijsko slavlje i procesiju sa svijećama uoči blagdana Rođenja BDM

8. 9., Rođenje BDM (Mala Gospa)

* Solin – predvodio svečano euharistijsko slavlje i procesiju povodom blagdana Rođenja BDM

* Solin – predvodio večernje euharistijsko slavlje

11. 9.

* Split – Katedrala – predvodio euharistijsko slavlje i uručio kanonske mandate vjeroučiteljima

12. 9.

* Split – samostan sv. Dominika – nazočio otvorenju XXX. redovničkih dana u Splitu

15. 9.

* Zagreb – sjednica Stalnog vijeća HBK-a

16. – 18. 9.

* Novigrad – kao predsjednik Vijeća HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja sudjelovao na susretu animatora za duhovnih zvanja

21. 9.

* Split – palača Milesi – sudjelovao na danima književne manifestacije XXVI. Knjige Mediterana

24. 9.

* Vepric – sudjelovao na Studijskom danu svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije

25. 9.

* Split – Gospa od Zdravlja - predvodio euharistijsko slavlje za srednjoškolce grada Splita

27. 9., sv. Vinko Paulski

* Split – predvodio obrede posvete oltara i blagoslova kapelice u samostanu sestara milosrdnica

28. 9., Dvadeset šesta nedjelja kroz godinu

* Šibenik – sudjelovao u večernjem bogoslužju uoči sv. Mihovila

29. 9., sv. Mihovil, Gabriel i Rafael, ark.

* Šibenik – koncelebrirao na euharistijskome slavlju i procesiji prigodom proslave sv. Mihovila, zaštitnika grada Šibenika

30. 9., sv. Jeronim

* Split – CBS, predvodio svečano euharistijsko slavlje prigodom blagdana sv. Jeronima i početka nove odgojne godine

NAŠI POKOJNICI

Don Stipe Mlikotić

(1950. — 2014.)

IN MEMORIAM

Don Stipe Mlikotić rođen je 11. ožujka 1950. u Poljicima, u selu Dolac Gornji od oca Mije i majke Dragice rođ. Matešan. Za svećenika je zaređen 21. lipnja 1975. u marijanskom svetištu Vepric kraj Makarske. Čitav svoj svećenički život proveo je u Gradišću u Austriji u biskupiji Željezno obnašajući župničku službu u više župa. Upravo ondje ga pamte kao čovjeka neizmjerne topline i velikog srca, koje se istrošilo ljubeći sve bez razlike i koje nikome nije zla nanijelo. Bio je jako obljubljen i svatko ga je volio. On je volio mlade, s njima se rado družio i okupljao ih. Bio je nadasve svećenik i čovjek, ali i filozof, povjesničar, umjetnik, zaljubljenik u arhitekturu i starine, a napose zaljubljenik u svoj rodni kraj. Kao veliki poznavatelj bila naroda, društva, ali i politike, pisao je članke i osvrte u gradišćanskom Glasniku. Pastoralno angažiran, dugi niz godina privlačio je sve profile ljudi. Cijenio je jako priproste, domaće, ljude u župama gdje je djelovao. Ljubav prema umjetnosti ga je potakla da okuplja umjetnike, i austrijske i hrvatske, te ih je spajao organizirajući izložbe. Nadasve je ljubio svoju domovinu Hrvatsku, svoju Splitsko-makarsku nadbiskupiju i svoj Dolac. Ostao je vjeran u teškim vremenima Hrvatskoj zbog koje je bio i proganjan. Volio je svoju hrvatsku putovnicu kao veliku svetinju. Bio je pastir za narod, a sebe je zaboravljao. Nije mu bilo važno što će jesti ili obući. Takvo svjedočanstvo o don Stipi daju oni koji su ga dobro poznavali, koji su s njime živjeli i radili. Nedavno se, teško bolestan, vratio u svoju domovinu. Dobri Otac nebeski ga je pozvao 24. kolovoza, u nedjelju, na dan Gospodnji, u vječnu Domovinu, ondje gdje više nema ni boli ni jauka, već samo radost gledanja Boga licem u lice. Živio je za taj susret, i kao vjernici vjerujemo da u njemu sada trajno uživa. Don Stipe, genijalac maloga rasta, bio je veliki čovjek i veliki svećenik. (*mons. Miroslav Vidović*)

Pogreb don Stipe Mlikotića

Svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije don Stipe Mlikotić ispraćen je na posljednji počinak 26. kolovoza u rodnoj župi Dolac Gornji. Sprovodnu misu predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelecijaciji s dubrovačkim biskupom Matom Uzinićem, željezanskim biskupom Egidijem Živkovićem i pedesetak svećenika, a uz sudjelovanje bogoslova, redovnica, obitelji, prijatelja, mještana rodne župe i gradišćanskih Hrvata iz biskupije Željezno u Austriji, gdje je don Stipe Mlikotić vršio svoju svećeničku službu.

Pozdravivši okupljene, nadbiskup Barišić izrazio je ljudsku i kršćansku sućut svima, a posebno

obitelji pokojnika i vjernicima iz Gradišća na čelu s mons. Živkovićem kojima je don Stipe darovao cijeli svoj svećenički život i čitavoga sebe. „Kad god netko prijeđe s ovoga svijeta, dio nas, preko te osobe, predstavljen je pred licem Božjim“, kazao je mons. Barišić i istaknuo da don Stipe pred Gospodina nosi veliko srce puno vjere i ljubavi po kojem će ga svi pamtiti.

Homiliju i riječi pozdrava don Stipi izrekao je na starom gradišćansko-hrvatskom jeziku željezanski biskup Egidije Živković. „Vrijeme rastanka nije vrijeme mnogih riječi, već trenutak kada nam se nameće pitanje zašto muka, bolest i smrt, kada zajedno

plaćemo zbog odlaska bliske nam i drage osobe, i kada zahvaljujemo Bogu na životu našega don Stipe i što ga je pozvao u svećeničku službu te za sve čime je obogatio Splitsko-makarsku nadbiskupiju i Željezansku biskupiju“, kazao je mons. Živković. Usporedio je svećeničku i pastirsku službu, kako su to činili i crkveni oci, s tri životinje. Prva je kvočka koja svoje piliće skuplja pod svoje krilo. Druga je pijetao koji je budan, koji najavljuje izlazak sunca i novi dan. Treća je magarac, strpljiva životinja koja zna nositi sav teret i koja je imala povlaštenu službu da ga je Isus jahao. U svakoj od njih prepoznao je don Stipu: „Stipe, ti si, poput kvočke stalno okupljao svoj narod da ga očuvaš, braniš i ohrabruješ na putu prema vječnosti, da mu daješ dobru i zdravu hranu evanđelja i da ga potičeš da ne zaboravi materinski jezik i kulturu. Bio si i pravi dalmatinski pivac u Gradišću, koji je narodu najavljivao dolazak Kraljevstva Božjega i koji ga je održavao budnim da se ne zagubi u ovom modernom vremenu. Dozvolio si, poput magarca, da ti put određuje Krist, da njega i njegovu poruku nosiš ljudima te si kao čovjek strpljivo nosio teret života i teške bolesti, a kao svećenik marljivo si obavljao svoju službu. Na svemu tome ti hvala“. Mons. Živković istaknuo je kako je don Stipe, u svemu što je radio, bio vođen Duhom Svetim, da je bio

čovjek vjere i naroda otvoren svijetu kojeg je uvijek promatrao kršćanskim pogledom te da nije sanjario o romantičnoj prošlosti ni utopističkoj budućnosti Crkve, već je predano i vjerno služio konkretnoj mjesnoj crkvi i narodu. „Danas sam došao da ti zahvalim osobno kao bratu, Hrvatu, domoljubu i rodoljubu, ali i kao prijatelju. Toj zahvali priključuje se i cijela Željezanska biskupija koju si obogatio i u kojoj si ostavio duboki trag. Bio si živa veza između svoje dvije biskupije te između domovine i Gradišća. Hvala i neka ti Bog plati! Ne zaboravi nas, moli za nas i svoju Crkvu, hrvatski narod i Gradišće“, zaključio je mons. Živković.

Na kraju misnoga slavlja generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović ukratko je prikazao život i rad don Stipe Mlikotića. Riječi oproštaja uputili su i don Mirko Skejić u ime svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije; don Stipin nasljednik u Malom Borištofu u Austriji fra Božidar Blažević; gosp. Štefan Plauković u ime pastoralnog vijeća župe u Malom Borištofu; načelnik općine Veliki Borištof (Austija) gosp. Rudi Belaković; komandant ognjebranaca (vatrogasaca) čiji je član bio i don Stipe gosp. Rajmund Balog te župnik Srijana-Doca Gornjeg don Zvonimir Mijić. (KB)

OBAVIJESTI IZ NADBISKUPSKOG ORDINARIJATA

➤ Radni nacrt Izvanredne sinode biskupa

U Rimu je na vatikanskom portalu objavljen radni nacrt teksta (*Instrumentum laboris*) za III. Izvanrednu sinodu biskupa u Rimu o temi "Pastoralni izazovi obitelji u kontekstu evangelizacije" koja će se održati od 5. do 19. listopada 2014. Dokument je dostupan u verzijama na engleskom, francuskom, njemačkom, portugalskom, španjolskom i talijanskom jeziku.

➤ Hodočašće bračnih parova u Rim

Pod geslom "Ljubav nikada ne prestaje" od 13. do 19. srpnja Splitsko-makarska nadbiskupija organizirala je hodočašće u Asiz, Rim i Loreto. Sudjelovalo je 75 bračnih parova iz svih dekanata i dobni skupina koji su tijekom euharistijskog slavlja u bazilici sv. Pavla izvan zidina pred nadbiskupom Barišićem obnovili svoja bračna obećanja ljubavi i vjernosti.

➤ Pomoć ugroženima od poplava

U prošlom broju Vjesnika (str. 115-117) objavili smo popis prikupljene pomoći u župama Splitsko-makarske nadbiskupije za ugrožene u poplavljenim područjima. Župni ured Sv. solinskih mučenika naknadno nam je dostavio potvrdu da je u spomenutoj akciji skupio 8.120,00 kuna i dostavio ih izravno Caritasu Nadbiskupije Split.

➤ Održane duhovne vježbe za svećenike

Prema izvješću koje smo primili na ovogodišnjim duhovnim vježbama za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije u marijanskom svetištu i duhovnom centru Vepric (25.-27. kolovoza 2014.) koje je vodio o. Stipo Balatinac DI (Split) sudjelovali su sljedeći svećenici:

Krsto Tomić, Bože Ćubelić, Ivan Ćubelić, Miro Šestan, Vlado Strikić, Marin Matijaca, Jozo Varvodić, Špiro Čikeš, Ante Vojnović, Šime Marović, Tomislav Topčić, Pavao Pavić, Zdravko Vučak, Srećko Franić, Boris Vukasović, Josip Lončar, Mladen Margeta, Pavao Piplica, Marinko Jurišić, Luka Jozić i Jakov Rančić.

Na turnusu duhovnih vježbi od 9. do 12. rujna koje je predvodio mons. Ratko Perić sudjelovali su: Dražen Balić, Damir Vuletić, Ivan Tadić i Ivan Ćubelić

➤ Duhovne vježbe za mlade svećenike

U Duhovnom centru „Kuća Djeteta Isusa” (Donji Žabljak bb, Livno) što ga vode sestre Služavke Malog Isusa splitske provincije održane su duhovne vježbe za mlade dijecezanske svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije (30. lipnja do 3. srpnja 2014.). Voditelj vježbi prof. dr. Ivica Raguž (Đakovo) uzeo je geslo: „Claudit oculum cordis amor privatus” (Grgur Veliki – „Sebična ljubav zatvara oko srca”). Povrh nadbiskupa mons. Marina Barišića, generalnoga vikara mons. Miroslava Vidovića i pastoralnoga vikara dr. Nediljka A. Ančića te našega misionara Ante Batarela duhovnim vježbama su od 30 pozvanih sudjelovali sljedeći svećenici zaređeni u posljednjih deset godina:

Jakoslav Banić, Jozo Gojsalić, Davor Bilandžić, Dalibor Milina, Mate Škaričić, Hrvoje Dragun, Mario Mihanović, Mihael Jelavić, Ante Žderić, Ivica Barišić, Vinko Beus, Mato Brečić, Franko Prnjak, Mate Munitić, Vedran Torić, Ratomir Vukorepa, Josip Bečić, Domagoj Jelača, Zvonimir Mijić, Franjo-Frankopan Velić.

➤ **Permanentno obrazovanje mlađih svećenika**

U Duhovno obrazovnom centru hercegovačkih biskupija "Emaus" (Potoci bb, Mostar) od 25. do 28. kolovoza 2014. održani su dani permanentnog obrazovanja Splitske metropolije za mlađe svećenike zaređene proteklih deset godina. O glavnoj temi "Obiteljski pastoral u novoj evangelizaciji" referirali su prof. dr. Zlatko Miliša, prof. dr. Alojzije Čondić, mr. Zrinka Gregov i mr. fra Petar Klapež. Sudjelovalo je sveukupno tridesetak svećenika, 15 dijecezanskih svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije, skupina redovnika franjevac i skupina svećenika Dubrovačke biskupije. Tijekom susreta na molitvi, raspravama i druženju sudjelovali su splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, dubrovački biskup mons. Mate Uzinić, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman te dr. Nediljko A. Ančić, pastoralni vikar, koji je animirao stručni dio susreta.

➤ **Studijski dan za svećenike**

U Marijanskom svetištu Vepric 24. rujna 2014. održan je Studijski dan za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije. Nakon euharistijskoga slavlja što ga je u kapeli predvodio nadbiskup Barišić uslijedila je kratka stanka za osvježenje. Tijekom radnoga dijela održana su tri kratka predavanja i prisutnima je uručen nedavno objavljen zbornik radova o nadbiskupu Frani Franiću "U službi Crkve i naroda". Na kraju se okupljenim svećenicima obratio generalni vikar don Miroslav Vidović, a potom je nadbiskup mons. Marin Barišić završnom riječju zaključio ovaj skup. Na studijskom danu sudjelovalo je 120 svećenika koji su susret završili zajedničkom objedom.

➤ **Vizitacija Imotskoga dekanata**

Naš nadbiskup mons. Marin Barišić najavio je da će tijekom mjeseca studenoga i prosinca ove godine održati vizitaciju Imotskoga dekanata. Kao što je to bilo i za vrijeme vizitacije Cetinskoga dekanata, u dogovoru s dekanom i prema rasporedu župe će najprije pohoditi generalni odnosno pastoralni vikar, a potom će u posjetu doći sam nadbiskup.

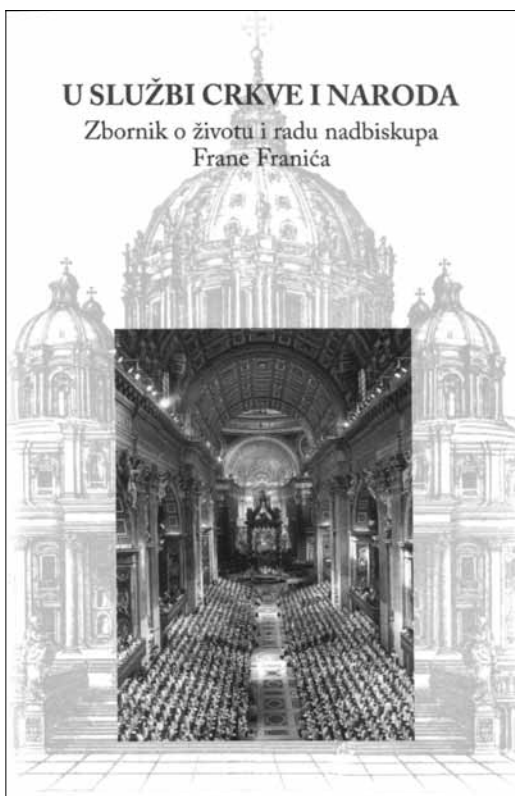
➤ **Prijava krizmanika za sljedeću godinu**

Prema već uhodanom pravilu molimo župnike da do kraja mjeseca listopada ove godine prijave broj krizmanika za svoju župu i predlože datum slavlja sakramenta sv. potvrde u svojim župnim zajednicama.

mons. Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar

tel. (021) 407-506, fax. 407-532,

e-mail: past.ured@smn.hr

Priredili:
Drago Šimundža,
Nediljko A. Ančić

Nakladnik:
Crkva u svijetu

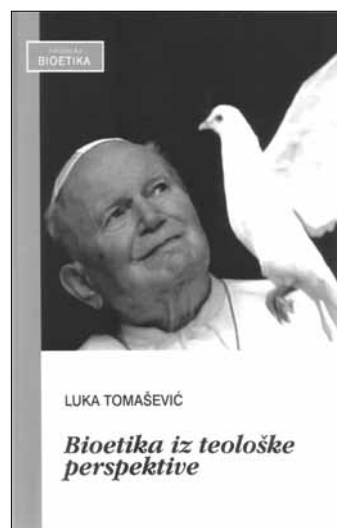
495 stranica

Cijena: 300,00 kn

Nakladnik:
Pergamena, Zagreb

340 stranica

Cijena: 250,00 kn

VJESNIK SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat Splitsko-makarske nadbiskupije, Poljana kneza Trpimira 7, Split

Odgovorni urednik: nadbiskup Marin Barišić

Glavni urednik: Nediljko Ante Ančić, *pastoralni vikar*, tel.: 407-506, past.ured@smn.hr

Uredničko vijeće: Nediljko A. Ančić, Kristina Bitanga, Nikola Mikačić, Franjo-Frankopan Velić, Miroslav Vidović

Lektura: Vedran Torić

Priprema: Ratimir Vukorepa

Tisak: Dalmacija papir, Split

Ovaj je broj zaključen 30. rujna 2014.